

การศึกษาการบริหารงานวิชาการและการบริการของฝ่ายการศึกษาหลังปริญญา
คณะแพทยศาสตร์ศิริราชพยาบาล มหาวิทยาลัยมหิดล

นางสาวทิพย์ภรณ์ บุญประคอง

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของ การศึกษาตามหลักสูตรปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต

สาขาการบริหารการศึกษาและผู้นำทางการศึกษา

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยสยาม 2556

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยสยาม

Study the Academic Administration and Services of Post-Graduate Education Division
Faculty of Medicine Siriraj Hospital Mahidol University

Mrs. Tipayaporn Boonprakong

A Thesis Submitted in partial Fulfillment of the Requirements for the
Degree of Master of Education in Educational Administration and Leadership
Graduate School Siam University Academic Year 2013
Copyright for Siam University

บทคัดย่อ

ชื่อเรื่อง : การศึกษาการบริหารงานด้านวิชาการและการบริการของฝ่ายการศึกษาหลังปริญญา คณะแพทยศาสตร์ศิริราชพยาบาล มหาวิทยาลัยมหิดล

โดย : นางสาวทิพย์ภรณ์ บุญประคอง

ชื่อปริญญาานิพนธ์ : ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต

สาขาวิชา : บริหารการศึกษาและผู้นำทางการศึกษา

อาจารย์ที่ปรึกษาปริญญาานิพนธ์ :

.....
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.อรทิพา ส่องศิริ)

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ของการวิจัยคือ เพื่อศึกษาการบริหารงานด้านวิชาการและการบริการของฝ่ายการศึกษาหลังปริญญา คณะแพทยศาสตร์ศิริราชพยาบาล มหาวิทยาลัยมหิดล ตามความคิดเห็นของแพทย์ประจำบ้าน และเพื่อศึกษาปัจจัยส่วนบุคคล ได้แก่ ระดับชั้นที่ศึกษา และภาควิชาที่เรียน ที่ส่งผลต่อการบริหารงานด้านวิชาการและการบริการของฝ่ายการศึกษาหลังปริญญา คณะแพทยศาสตร์ศิริราชพยาบาล มหาวิทยาลัยมหิดล ตามความคิดเห็นของแพทย์ประจำบ้าน ประชากรที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้คือ แพทย์ประจำบ้านซึ่งกำลังศึกษาอยู่ในหลักสูตรแพทย์ประจำบ้าน ที่คณะแพทยศาสตร์ศิริราชพยาบาล มหาวิทยาลัยมหิดล ปีการศึกษา 2555 จำนวน 528 คน เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาเป็นแบบสอบถามที่รวบรวมโดยผู้วิจัย การวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้การแจกแจงความถี่ (Frequency) ร้อยละ(Percentage) ค่าเฉลี่ย (Mean) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard deviation) ทดสอบทางสถิติ t-test และ one way ANOVA และทำการทดสอบเป็นรายคู่โดยวิธีของเชฟเฟ้ (Scheffe) ผลการวิจัยพบว่า

1. ระดับความคิดเห็นการบริหารงานด้านวิชาการและการบริการของฝ่ายการศึกษาหลังปริญญา คณะแพทยศาสตร์ศิริราชพยาบาล มหาวิทยาลัยมหิดล พบว่า อยู่ในระดับดี
2. ระดับชั้นปีที่ศึกษาต่างกัน มีการรับรู้เกี่ยวกับการบริหารงานด้านวิชาการและการบริการของฝ่ายการศึกษาหลังปริญญาคณะแพทยศาสตร์ศิริราชพยาบาล มหาวิทยาลัยมหิดล ไม่แตกต่างกัน
3. ภาควิชาที่เรียนต่างกัน มีการรับรู้เกี่ยวกับการบริหารงานด้านวิชาการและการบริการของฝ่ายการศึกษาหลังปริญญา คณะแพทยศาสตร์ศิริราชพยาบาล มหาวิทยาลัยมหิดล แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

ABSTRACT

Title : Study the Academic Administration and Services of Post-Graduate Education Division Faculty of Medicine Siriraj Hospital Mahidol University.

By : Mrs.Tippayaporn Boonprakong

Degree : Master of Education

Major Field : Educational Administration and Leadership

Thesis Advisor :

.....
(Asst Prof Dr.Orntipa Songsiri)

This study was carried out to determine the effect of individual factors to the educational administration and academic service after graduation in faculty of medicine Mahidol University. The purposes of this study were to study the academic administration and services of post graduate unit faculty of medicine Mahidol University. A total of 528 residency in academic year 2012 were randomly selected. The instruments used in the study was a questionnaire. The data were analyzed by using frequency, percentage, mean and standard deviation , t-test and one way ANOVA. The results showed that.

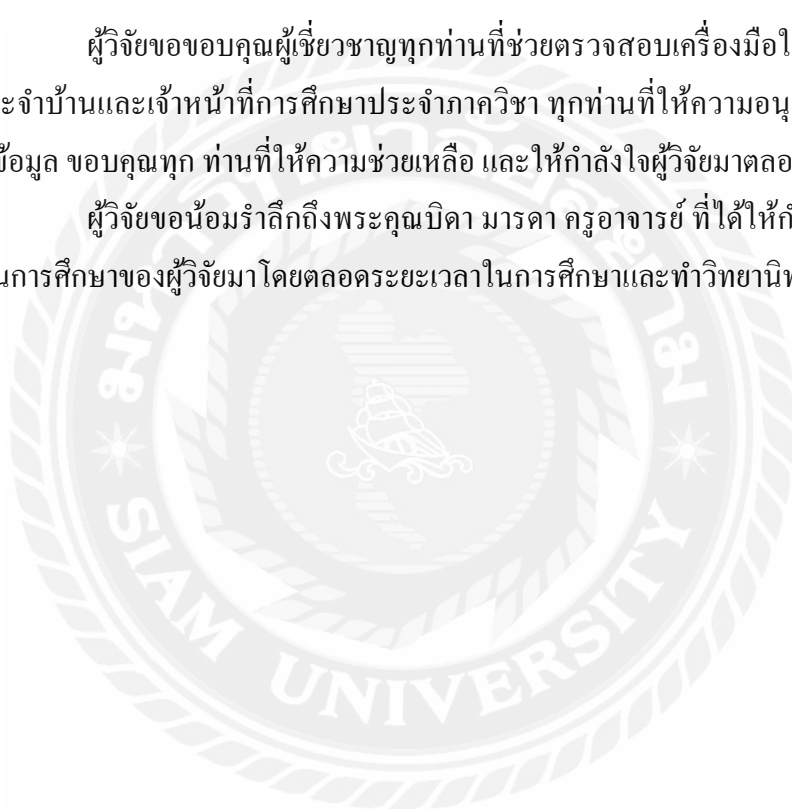
1. The satisfaction on the educational administration and academic services were good at the level.
2. The satisfaction on the educational administration and academic services were not difference in the level of classes.
3. The satisfaction on the educational administration and academic services were significant difference at the 0.05 level of department.

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลุล่วงได้ด้วยดี ด้วยความกรุณาจาก ผศ.ดร.อรทิพา ส่องศิริ อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ผู้วิจัยขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูงต่อการให้คำปรึกษา แนะนำ พร้อมแก้ไขข้อบกพร่อง ต่าง ๆ ด้วยความเอาใจใส่อย่างยิ่ง และขอขอบพระคุณ คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์ทุกท่านที่ได้กรุณาชี้แนะ พร้อมทั้งให้ข้อเสนอแนะทางอันเป็นประโยชน์ในการทำวิทยานิพนธ์ครั้งนี้

ผู้วิจัยขอขอบคุณผู้เชี่ยวชาญทุกท่านที่ช่วยตรวจสอบเครื่องมือในการวิจัย ขอขอบคุณแพทย์ประจำบ้านและเจ้าหน้าที่การศึกษาประจำภาควิชา ทุกท่านที่ให้ความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ขอขอบคุณทุก ท่านที่ให้ความช่วยเหลือ และให้กำลังใจผู้วิจัยมาตลอด

ผู้วิจัยขอโน้มรำลึกถึงพระคุณบิดา มารดา ครูอาจารย์ ที่ได้ให้กำลังใจ และให้การสนับสนุนการศึกษาของผู้วิจัยมาโดยตลอดระยะเวลาในการศึกษาและทำวิทยานิพนธ์

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	จ
กิตติกรรมประกาศ	ฉ
สารบัญ	ช
สารบัญตาราง	ฌ
สารบัญภาพ	ฎ
บทที่ 1 บทนำ	
ความสำคัญและความเป็นมาของปัญหา.....	1-3
คำถามการวิจัย.....	3
วัตถุประสงค์ของการวิจัย.....	3
ขอบเขตการศึกษา.....	3-4
ประชากรที่ใช้ในการวิจัย.....	4
สมมุติฐานการวิจัย.....	4
ตัวแปรที่ศึกษา.....	4
นิยามศัพท์เฉพาะ.....	4-6
ประโยชน์ของการวิจัย.....	6
กรอบแนวคิดการวิจัย.....	6-7
บทที่ 2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	
ความหมายของหลักสูตร.....	8-9
หลักสูตรแพทย์ประจำบ้านของคณะแพทยศาสตร์ศิริราชพยาบาล	10-11
การดำเนินงานของฝ่ายการศึกษาหลังปริญญา.....	11-14
ทฤษฎีการบริหารการศึกษาและการบริหารการศึกษา.....	15-16
ความหมายของการบริหารการศึกษา.....	16
องค์ประกอบของการบริหารการศึกษา.....	17
ทฤษฎีการเรียนรู้เกี่ยวกับการบริหารและการจัดการ.....	18
ความหมายของการเรียนรู้	19

สารบัญ

	หน้า
องค์ประกอบของการเรียนรู้.....	19-21
ทฤษฎีการเรียนรู้.....	22-26
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	26-29
บทที่ 3 วิธีดำเนินการวิจัย	
การกำหนดประชากรและการเลือกกลุ่มตัวอย่าง.....	30-32
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	32-33
การเก็บรวบรวมข้อมูล.....	33-34
การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล.....	34-35
สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล.....	35
บทที่ 4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	36
ตอนที่ 1 วิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง (ตารางที่ 1).....	37
ตอนที่ 2 วิเคราะห์การบริหารงานด้านวิชาการและการบริการของ ฝ่ายการศึกษาหลังปริญญา คณะแพทยศาสตร์ศิริราชพยาบาล มหาวิทยาลัยมหิดล (ตารางที่ 2).....	38
ตอนที่ 3 เปรียบเทียบความเทียบความแตกต่างของคะแนนเฉลี่ย	39-48
ตอนที่ 4 สรุปคำถามปลายเปิด.....	48
บทที่ 5 สรุป อภิปรายผลการวิจัย และข้อเสนอแนะ.....	49-53
ข้อเสนอแนะในการศึกษาวิจัยครั้งต่อไป.....	54
บรรณานุกรม.....	55-57
ภาคผนวก	
ภาคผนวก ก (ประวัติผู้เชี่ยวชาญ).....	58-68
ภาคผนวก ข (ประวัติอาจารย์ที่ปรึกษา).....	69-71
ภาคผนวก ค (รายละเอียดจากคำถามปลายเปิด).....	72-74
แบบสอบถามการวิจัย.....	75-81
สำเนาเอกสารรับรองโครงการวิจัย (ภาษาไทย).....	82
สำเนาเอกสารรับรองโครงการวิจัย (ภาษาอังกฤษ).....	83
ประวัติผู้เขียนวิทยานิพนธ์.....	84

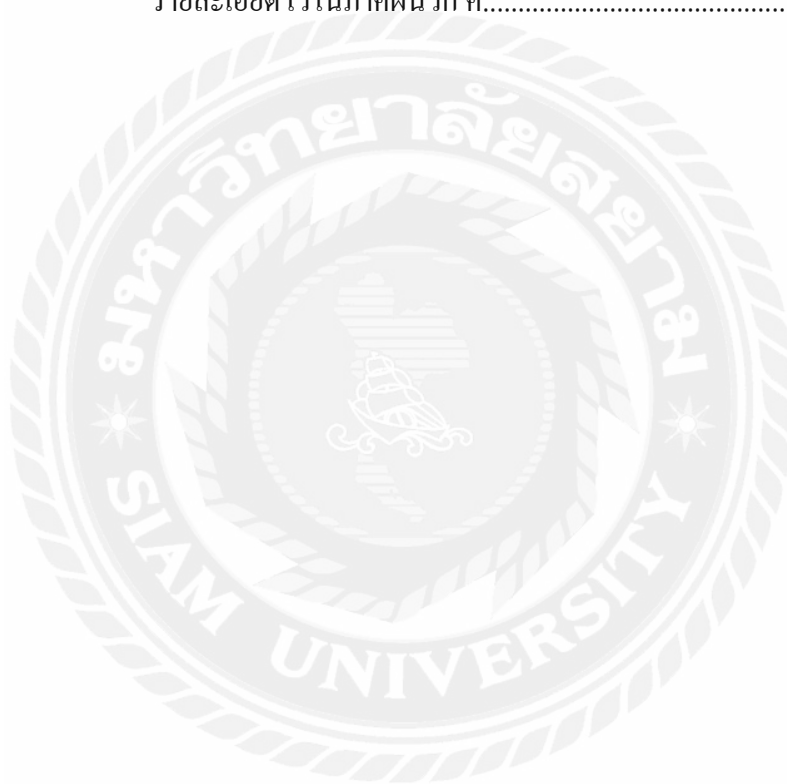
สารบัญตาราง

	หน้า
บทที่ 3	
ตารางที่ 1 จำนวนประชากรแพทย์ประจำบ้าน.....	30
ตารางที่ 2 จำนวนแพทย์ประจำบ้านจากการสุ่มกลุ่มตัวอย่าง.....	32
บทที่ 4	
ตารางที่ 1 จำนวนและค่าร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามระดับชั้น.....	37
ตารางที่ 2 คะแนนเฉลี่ย ความเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับการบริหารงานด้านวิชาการและการบริการของฝ่ายการศึกษาหลังปริญญา.....	38
ตารางที่ 3 จำนวน ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของการบริหารงานด้านวิชาการและการบริการของฝ่ายการศึกษาหลังปริญญาจำแนกตามระดับชั้นปี.....	39
ตารางที่ 4 ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบทางเดียวของการบริหารงานด้านวิชาการและการบริการของฝ่ายการศึกษาหลังปริญญาจำแนกตามระดับชั้น.....	39
ตารางที่ 5 จำนวน ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของการบริหารงานด้านวิชาการและการบริการของฝ่ายการศึกษาหลังปริญญาและการเปรียบเทียบความแตกต่างของคะแนนเฉลี่ยการบริหารงานด้านวิชาการและการบริการของฝ่ายการศึกษาหลังปริญญาคณะแพทยศาสตร์ศิริราชพยาบาล.....	40
ตารางที่ 6 จำนวน ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของการบริหารงานด้านวิชาการและการบริการของฝ่ายการศึกษาหลังปริญญา จำแนกตามภาควิชาที่เรียน	44
ตารางที่ 7 ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบทางเดียวของการบริหารงานด้านวิชาการและการบริการของฝ่ายการศึกษาหลังปริญญา จำแนกตามภาควิชาที่เรียน.....	45
ตารางที่ 8 ผลการทดสอบความแตกต่างของคะแนนเฉลี่ยเป็นรายคู่เกี่ยวกับแนวทางการบริหารงานด้านวิชาการและการบริการของฝ่ายการศึกษาหลังปริญญา คณะแพทยศาสตร์ศิริราชพยาบาล มหาวิทยาลัยมหิดล ที่มีภาควิชาเรียนต่างกัน.....	46

สารบัญตาราง

หน้า

ตารางที่ 9 ผลการทดสอบความแตกต่างของคะแนนเฉลี่ยเป็นรายคู่เกี่ยวกับแนว ทางทางการบริหารงานด้านวิชาการและการบริการของฝ่ายการศึกษา หลังปริญญา คณะแพทยศาสตร์ศิริราชพยาบาลมหาวิทยาลัยมหิดล	47
ตารางที่ 10 สรุปคำถามปลายเปิดในแต่ละด้าน และแจกแจงความถี่และนำผลสรุป รายละเอียดไว้ในภาคผนวก ก.....	48

สารบัญภาพ

หน้า

ภาพที่ 1	แผนภาพความสัมพันธ์ระหว่างองค์ประกอบของหลักสูตร.....	9
----------	---	---

บทที่ 1

บทนำ

ความสำคัญและความเป็นมาของปัญหา

การศึกษาเป็นการเรียนรู้เพื่อพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่อง และเป็นรากฐานที่สำคัญประการหนึ่งในการสร้างสรรค์ความเจริญก้าวหน้า และแก้ไขปัญหาต่างๆ ในสังคม เป็นเหตุให้รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. 2550 ได้บัญญัติเกี่ยวกับการพัฒนาคุณภาพการศึกษา ไว้ในหมวด 5 แนวนโยบายพื้นฐานแห่งรัฐ ส่วนที่ 4 แนวนโยบายด้านศาสนา สังคม การสาธารณสุข การศึกษา และวัฒนธรรม มาตรา 80 (3) พัฒนาคุณภาพและมาตรฐานการจัดการศึกษาในทุกระดับและทุกแนวทางให้สอดคล้องกับความเปลี่ยนแปลงทางเศรษฐกิจและสังคม จัดให้มีแผนการศึกษาแห่งชาติ กฎหมายเพื่อพัฒนาการศึกษาของชาติ จัดให้มีการพัฒนาคุณภาพครูและบุคลากรทางการศึกษาให้ก้าวหน้าทันการเปลี่ยนแปลงของสังคมโลก รวมทั้งปลูกฝังให้ผู้เรียนมีจิตสำนึกของความเป็นไทย มีระเบียบวินัย คำนึงถึงประโยชน์ส่วนรวม และยึดมั่นในการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข (กระทรวงศึกษาธิการ, 2551: 3) ประกอบกับพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 ได้กำหนดกรอบหลักในการดำเนินการปฏิรูปการศึกษา โดยเร่งดำเนินการพัฒนากำลังคนอย่างต่อเนื่อง ให้สามารถปรับตัวเท่าทันและแข่งขันในสังคมโลกได้ ซึ่งสอดคล้องกับแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ 11 (2555-2559) ในด้านยุทธศาสตร์การพัฒนาค้นที่มุ่งสู่สังคมแห่งการเรียนรู้ตลอดชีวิตอย่างยั่งยืน พร้อมรับการเปลี่ยนแปลงโลกในยุคศตวรรษที่ 21 และก้าวสู่โลกของการทำงานและการแข่งขันอย่างมีคุณภาพ (สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ, 2555) ในส่วนของการศึกษาระดับอุดมศึกษานั้น พบว่ามีการกำหนดกรอบแผนอุดมศึกษาระยะยาว 15 ปี โดยเป้าหมายของกรอบแผนอุดมศึกษาระยะยาว ฉบับที่ 2 (พ.ศ. 2551-2565) เมื่อสิ้นสุดแผนในปี พ.ศ.2565 คือ การยกระดับคุณภาพอุดมศึกษาไทย เพื่อผลิตและพัฒนาบุคลากรที่มีคุณภาพสามารถปรับตัวสำหรับงานที่เกิดขึ้นตลอดชีวิต พัฒนาศักยภาพอุดมศึกษาในการสร้างความรู้และนวัตกรรม เพื่อเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันของประเทศในโลกาภิวัตน์ สนับสนุนการพัฒนาที่ยั่งยืนของท้องถิ่นไทย โดยใช้กลไกของธรรมาภิบาล การเงิน การกำกับมาตรฐาน และเครือข่ายอุดมศึกษา บนพื้นฐานของเสรีภาพทางวิชาการ ความหลากหลาย และเอกภาพเชิงระบบ (กระทรวงศึกษาธิการ, 2550: 3)

เมื่อพิจารณาแนวทางการศึกษาตามลักษณะการเรียนรู้ของบุคคลที่แบ่งออกเป็น 3 แนวทาง ได้แก่ การศึกษาในโรงเรียน (Formal Education) เป็นการจัดการศึกษาที่มีระเบียบแบบแผนเป็นมาตรฐานแน่นอน ทั้งในด้านหลักสูตร การประเมินผล ตลอดจนระเบียบวิธีปฏิบัติต่างๆ การศึกษานอกโรงเรียน (Non-Formal หรือ Out of School Education) ที่มีค่าใช้จ่ายดำเนินการที่ไม่แน่นอนตายตัว มีการเปลี่ยนแปลงหลักสูตรตามความต้องการ ไม่กำหนดอายุหรือพื้นฐานความรู้ของผู้เรียนเอาไว้แน่นอน และ การศึกษาตามอัธยาศัย (Informal Education) ซึ่งไม่มีการจัดระบบที่เป็นแบบแผนแน่นอน เนื่องจากการศึกษาจากประสบการณ์ในชีวิตประจำวัน (แผนยุทธศาสตร์มหาวิทยาลัยนเรศวร. 2554.) จะพบว่า การศึกษาในระบบส่วนใหญ่ของประเทศไทยเป็นการศึกษาในโรงเรียน (Formal Education) ดังนั้นการพัฒนาคุณภาพการศึกษานอกจากจะขึ้นอยู่กับผู้เรียนและผู้สอนแล้ว แนวทางการดำเนินงานของหน่วยงานที่สนับสนุนด้านการศึกษาก็นับว่ามีความสำคัญเป็นอย่างยิ่ง

ในส่วนของแพทยศาสตรศึกษา โดยเฉพาะในระดับหลังปริญญาหรือการศึกษาต่อเฉพาะทางที่เรียกว่า การฝึกอบรมแพทย์ประจำบ้าน (residency) นั้น คณะแพทยศาสตร์ศิริราชพยาบาลเป็นสถาบันที่ได้รับการยอมรับ เนื่องจากมีระบบกลไกในการบริหารจัดการการศึกษาที่มีประสิทธิภาพ และมีขอบเขตการดำเนินงานอย่างครบวงจร ทั้งการกำหนดนโยบายและแผนงาน การประสานงาน การติดตามประเมินผล การปรับปรุงพัฒนา การอำนวยความสะดวก และการให้บริการในทุกๆ ด้าน อีกทั้งระบบและกลไกแต่ละระดับมีการกำหนดโครงสร้าง ผู้รับผิดชอบ ทิศทาง นโยบาย เป้าหมาย แผนงาน ด้านการบริหารจัดการการศึกษาที่สอดคล้องกับแผนยุทธศาสตร์ของมหาวิทยาลัย และของชาติ และมีระบบประกันคุณภาพการศึกษา และมีวัตถุประสงค์เชิงยุทธศาสตร์ ได้แก่ การผลิตบัณฑิตที่มีคุณภาพ เป็นสถาบันการแพทย์ยอดนิยม มีปรับปรุงหลักสูตรให้สอดคล้องกับความต้องการของสังคม พัฒนาศักยภาพด้านการศึกษาต่อเนื่องและงานบริการวิชาการ สร้างเครือข่ายและพันธมิตรกับสถาบันการแพทย์ใน-นอกประเทศ สร้างวัฒนธรรมการเน้นผู้ให้บริการเป็นศูนย์กลาง และพัฒนาศักยภาพบุคลากร โดยมีการบริหารจัดการให้สอดคล้องและเป็นไปในแนวทางเดียวกับวิสัยทัศน์ที่ว่า “เป็นสถาบันทางการแพทย์ของแผ่นดิน มุ่งสู่ความเป็นเลิศในระดับสากล” (ฝ่ายการศึกษาหลังปริญญา, 2552.)

การบริหารงานในการดำเนินการด้านแพทยศาสตรศึกษาเฉพาะทางของคณะแพทยศาสตร์ศิริราชพยาบาล หน่วยงานที่รับผิดชอบโดยตรง คือ ฝ่ายการศึกษาหลังปริญญา ซึ่งมีหน้าที่ทั้งด้านวิชาการและการบริการ ได้แก่ การบริหารและสนับสนุนการเรียนการสอน การกำหนดหลักสูตร การดำเนินการบริหารหลักสูตรและการจัดการเรียนการสอนของแพทย์ประจำบ้าน นอกจากนี้ยัง

เป็นหน่วยประสานงานการฝึกอบรมระหว่างสถาบัน ราชวิทยาลัย แพทยสภา และผู้เกี่ยวข้อง เช่น เจ้าหน้าที่การศึกษาสังกัดภาควิชาต่างๆ (คู่มือแพทย์ประจำบ้าน, 2553: 30.)

สภาพการณ์ในปัจจุบันพบว่า มีสถาบันต่าง ๆ มีการจัดการเรียนการสอนในด้านแพทยเฉพาะทางเพิ่มมากขึ้น จึงทำให้มีการแข่งขันสูงเกี่ยวกับหลักสูตรการเรียนการสอน การบริหารงาน ชื่อเสียงและการยอมรับของสถาบัน รวมถึงการบริการในด้านต่าง ๆ ซึ่งทำให้มีผลต่อการตัดสินใจในการเลือกสถาบันที่จะเข้าศึกษาต่อของแพทย์ประจำบ้าน

จากเหตุผลดังกล่าว ผู้วิจัยจึงสนใจศึกษาแนวทางในการดำเนินงานบริหารงานด้านวิชาการ และด้านบริการของฝ่ายการศึกษาหลังปริญญา คณะแพทยศาสตร์ศิริราชพยาบาล มหาวิทยาลัยมหิดล เพื่อนำข้อมูลที่ได้จากการวิจัยมาพัฒนาคุณภาพการดำเนินงานอย่างต่อเนื่อง ให้มีความเหมาะสมกับสภาพการณ์ในปัจจุบัน ซึ่งจะทำให้ผู้ใช้บริการมีความพึงพอใจในการบริการเพิ่มมากขึ้น อีกทั้งยังเป็นตัวชี้วัดหน่วยงาน เพิ่มศักยภาพของบุคลากรในหน่วยงาน สามารถแข่งขันการบริการกับหน่วยงานภายนอกได้ และคงไว้ซึ่งการเป็นสถาบันการศึกษาอันดับหนึ่งของผู้ที่ต้องการศึกษาต่อเฉพาะทางด้านแพทยศาสตรศึกษา

คำถามการวิจัย

การบริหารงานด้านวิชาการและการบริการของฝ่ายการศึกษาหลังปริญญา คณะแพทยศาสตร์ศิริราชพยาบาล มหาวิทยาลัยมหิดล ตามความคิดเห็นของแพทย์ประจำบ้านซึ่งจำแนกตามระดับชั้นการศึกษาและจำแนกตามภาควิชา มีความแตกต่างกันหรือไม่

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาการบริหารงานด้านวิชาการและการบริการของฝ่ายการศึกษาหลังปริญญา คณะแพทยศาสตร์ศิริราชพยาบาล มหาวิทยาลัยมหิดล
2. เพื่อศึกษาปัจจัยส่วนบุคคล ได้แก่ ระดับชั้นที่ศึกษา และภาควิชาที่ต่างกันจะส่งผลต่อการบริหารงานด้านวิชาการและการบริการของฝ่ายการศึกษาหลังปริญญา คณะแพทยศาสตร์ศิริราชพยาบาล มหาวิทยาลัยมหิดล

ขอบเขตการศึกษา

ผู้วิจัยต้องการศึกษาการบริหารงานด้านวิชาการและการบริการของฝ่ายการศึกษาหลังปริญญา คณะแพทยศาสตร์ศิริราชพยาบาล มหาวิทยาลัยมหิดล ในด้านต่าง ๆ ดังนี้

1. ด้านวิชาการ ได้แก่
 - 1.1 การบริหารหลักสูตร

- 1.2 การจัดการเรียนการสอน
- 1.3 การประเมิน การทดสอบ และการวัดผลการเรียนการสอน
2. ด้านการบริการ ได้แก่
 - 2.1 สื่อการเรียนการสอน
 - 2.2 อาคารสถานที่ในการฝึกอบรม
 - 2.3 หอพักแพทย์ประจำบ้าน
 - 2.4 การอำนวยความสะดวก

ประชากรที่ใช้ในการวิจัย

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ มีจำนวน 528 คน คือ แพทย์ประจำบ้านซึ่งกำลังศึกษาฝึกอบรมอยู่ในหลักสูตรแพทย์ประจำบ้าน ที่คณะแพทยศาสตร์ศิริราชพยาบาล มหาวิทยาลัยมหิดล ปีการศึกษา 2555

สมมุติฐานการวิจัย

1. ภาควิชา ที่ต่างกันของแพทย์ประจำบ้าน มีความคิดเห็นต่อบริหารงานด้านวิชาการและการบริการของฝ่ายการศึกษาหลังปริญญา คณะแพทยศาสตร์ศิริราชพยาบาล มหาวิทยาลัยมหิดล แตกต่างกัน
2. ระดับชั้นการศึกษา ที่ต่างกันของแพทย์ประจำบ้าน มีความคิดเห็นต่อบริหารงานด้านวิชาการและการบริการของฝ่ายการศึกษาหลังปริญญา คณะแพทยศาสตร์ศิริราชพยาบาล มหาวิทยาลัยมหิดล แตกต่างกัน

ตัวแปรที่ศึกษา

1. ตัวแปรอิสระ ได้แก่
 - 1.1 ภาควิชาของแพทย์ประจำบ้าน 15 ภาควิชา
 - 1.2 ระดับชั้นการศึกษาของแพทย์ประจำบ้าน แบ่งเป็น
 - 1.2.1 ชั้นปีที่ 1
 - 1.2.2 ชั้นปีที่ 2-5
2. ตัวแปรตาม ได้แก่ การบริหารงานด้านวิชาการและการบริการของฝ่ายการศึกษาหลังปริญญา คณะแพทยศาสตร์ศิริราชพยาบาล มหาวิทยาลัยมหิดล

นิยามศัพท์เฉพาะ

1. แพทย์ประจำบ้าน หมายถึง แพทย์ที่กำลังศึกษาฝึกอบรมอยู่ในหลักสูตรแพทย์ประจำบ้าน คณะแพทยศาสตร์ศิริราชพยาบาล มหาวิทยาลัยมหิดล หรือเรียกอีกอย่างว่า แพทย์เฉพาะทาง

2. ระดับการศึกษา หมายถึง ระดับที่ศึกษาตามการจัดการเรียนการสอนแพทย์ประจำบ้านที่เข้าศึกษาในคณะแพทยศาสตร์ศิริราชพยาบาล มหาวิทยาลัยมหิดล ซึ่งงานวิจัยนี้แบ่งออกเป็น 2 ระดับ คือ

2.1 ชั้นปีที่ 1 หมายถึง แพทย์ประจำบ้านที่เข้ารับการศึกษาระดับปีที่ 1 ซึ่งเป็นการฝึกอบรมทั่วไปของภาควิชา และต้องศึกษาหลักสูตรประกาศนียบัตรบัณฑิตทางวิทยาศาสตร์การแพทย์คลินิกของบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหิดล

2.2 ชั้นปีที่ 2-5 หมายถึง แพทย์ประจำบ้านที่รับการศึกษาฝึกอบรมอยู่ในชั้นปีที่ 2 ถึงชั้นปีที่ 5 ของภาควิชาต่างๆ

3. ภาควิชา หมายถึง ภาควิชาที่แพทย์ประจำบ้านเลือกเรียน ในคณะแพทยศาสตร์ศิริราชพยาบาล ซึ่งจะแบ่ง 15 ภาควิชา ได้แก่ ภาควิชา กุมารเวชศาสตร์, ภาควิชา จักษุวิทยา, ภาควิชาจิตเวชศาสตร์, ภาควิชาตจวิทยา, ภาควิชาพยาธิวิทยา, ภาควิชาพยาธิวิทยาคลินิก, ภาควิชานิติเวชศาสตร์, ภาควิชารังสีวิทยา, ภาควิชาวิสัญญีวิทยา, ภาควิชาเวชศาสตร์ฟื้นฟู, ภาควิชาศัลยศาสตร์, ภาควิชาศัลยศาสตร์ออร์โธดิกส์, ภาควิชาสูติ-นรีเวชวิทยา, ภาควิชาโสต นาสิก ลาริงซ์วิทยา และภาควิชาอายุรศาสตร์

4. ฝ่ายการศึกษาหลังปริญญา หมายถึง หน่วยงานที่รับผิดชอบในการดำเนินการทั้งด้านวิชาการและด้านการบริการ ได้แก่ การบริหารและสนับสนุนการเรียนการสอน การกำหนดหลักสูตรแพทย์ประจำบ้าน และการเรียนหลักสูตรประกาศนียบัตรบัณฑิตทางวิทยาศาสตร์การแพทย์คลินิกของบัณฑิตวิทยาลัย รวมถึงการให้บริการและดูแลความต้องการในด้านต่างๆ แก่แพทย์ประจำบ้าน คณะแพทยศาสตร์ศิริราชพยาบาลมหาวิทยาลัยมหิดล

5. การบริหาร หมายถึง การให้บริการในด้านต่างๆ ของฝ่ายการศึกษาหลังปริญญา คณะแพทยศาสตร์ศิริราชพยาบาล มหาวิทยาลัยมหิดล ได้แก่

5.1 ด้านวิชาการ ประกอบด้วย

5.1.1 การบริหารหลักสูตร หมายถึง การให้บริการแก่หลักสูตรเกี่ยวกับการติดต่อประสานงานด้านการวางแผนการเรียนการสอน เนื้อหา ให้มีรายละเอียดจุดมุ่งหมายและวัตถุประสงค์ของรายวิชา รหัสและชื่อรายวิชา จำนวนหน่วยกิต และอาจารย์ผู้รับผิดชอบรายวิชา และอาจารย์ผู้สอน ตรงตามเนื้อหาของหลักสูตรที่ แพทยสภากำหนด

5.1.2 การจัดการเรียนการสอน การจัดอบรมวิชาการและกิจกรรมต่างๆ หมายถึง แนวทางการเรียนการสอนในรายวิชาต่าง ๆ ซึ่งมีทั้งการบรรยาย การวิเคราะห์กรณีศึกษา การอภิปรายกลุ่ม และมีการกำหนดคุณเกณฑ์การเรียนการสอน ความสัมพันธ์ระหว่างผู้สอนและผู้เรียน บรรยากาศของการเรียนการสอน และการทำกิจกรรมกลุ่มที่ชัดเจน

5.1.3 การประเมิน การทดสอบ และการวัดผลการเรียนการสอน หมายถึง การประเมินผลจากการสอบ การทำแบบทดสอบ การอภิปราย รายงานที่ได้รับมอบหมาย การซักถาม และการตอบข้อซักถามของผู้เรียนและอาจารย์ผู้สอน

5.2 ด้านบริการ ประกอบด้วย

5.2.1 สื่อการเรียนการสอน หมายถึง อุปกรณ์เครื่องมือที่ทันสมัย เครื่องมือแพทย์ อุปกรณ์การสอนของอาจารย์ผู้สอน

5.2.2 อาคารสถานที่ในการฝึกอบรม หมายถึง ห้องเรียน และห้องจำลองการตรวจผู้ป่วย

5.2.3 หอพักแพทย์ประจำบ้าน หมายถึง หอพักสำหรับแพทย์ประจำบ้านที่อยู่ในความดูแลของฝ่ายการศึกษาหลังปริญญา คณะแพทยศาสตร์ศิริราชพยาบาล มหาวิทยาลัยมหิดล

5.2.4 การอำนวยความสะดวก หมายถึง การบริการ การอำนวยความสะดวก และการประสานงานในด้านต่างๆ ของเจ้าหน้าที่ฝ่ายการศึกษาหลังปริญญา คณะแพทยศาสตร์ศิริราชพยาบาล มหาวิทยาลัยมหิดล เช่น การจัดทำเอกสารประกอบการบรรยาย การจัดทำเอกสารรับรองต่างๆ เป็นต้น

ประโยชน์ของการวิจัย

1. ได้ทราบวิธีการบริหารงานด้านวิชาการและการบริการของฝ่ายการศึกษาหลังปริญญา คณะแพทยศาสตร์ศิริราชพยาบาล มหาวิทยาลัยมหิดล เพื่อนำไปวางแผนการบริหารและบริการของฝ่ายการศึกษาหลังปริญญาต่อไป

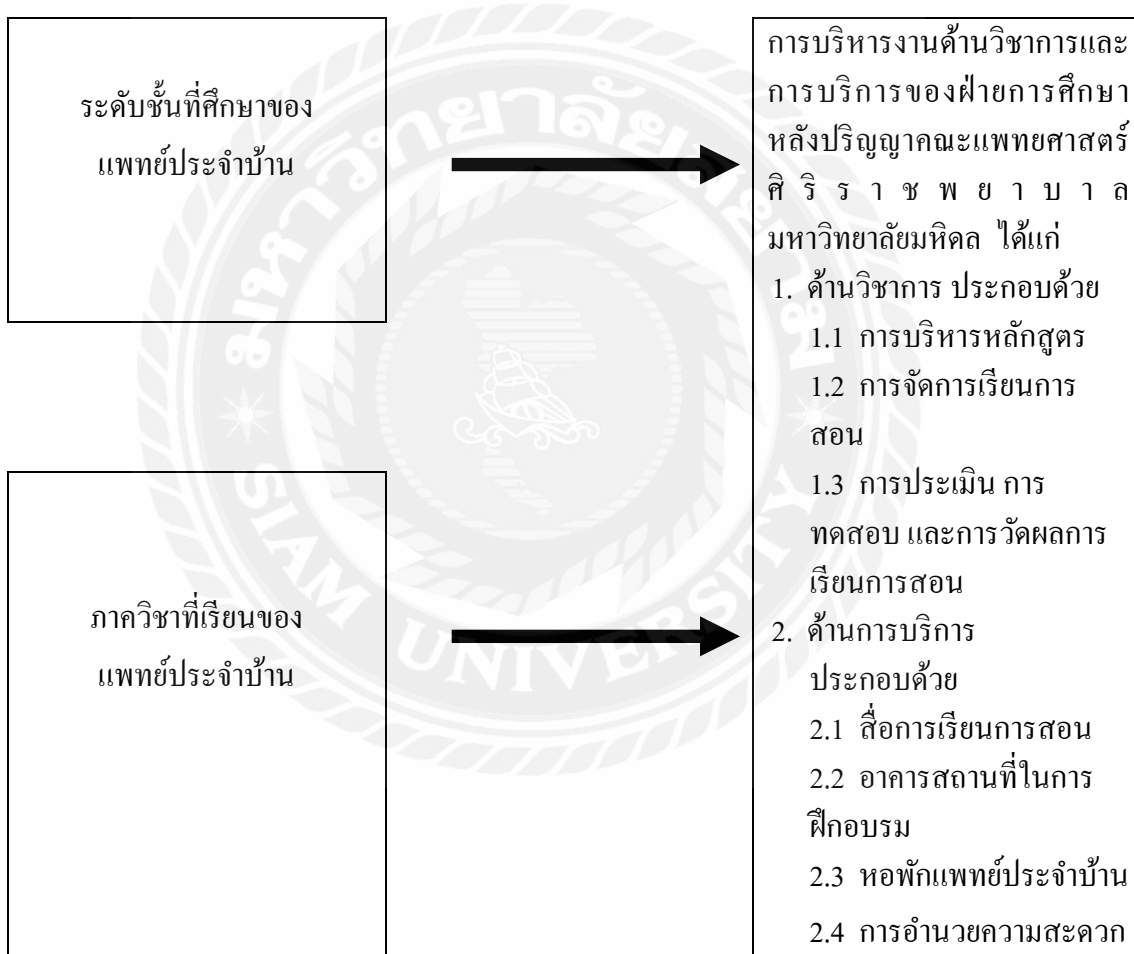
2. นำข้อมูลที่ได้มาแก้ไข ปรับปรุง เกี่ยวกับสภาพและปัญหาของการบริหารงานด้านวิชาการและการบริการของฝ่ายการศึกษาหลังปริญญา คณะแพทยศาสตร์ศิริราชพยาบาล มหาวิทยาลัยมหิดลเพื่อให้ฝ่ายการศึกษาหลังปริญญามีประสิทธิภาพในการบริหารและการให้บริการ

กรอบแนวคิดการวิจัย

จากการทบทวนเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง พบว่า แพทย์ประจำบ้านทั้ง 15 ภาควิชา มีหลักสูตรและวัตถุประสงค์ของการศึกษาฝึกอบรมแตกต่างกัน ส่วนระดับการศึกษาของแพทย์

ประจำบ้าน ก็มีผลต่อความเข้มข้นในการศึกษาฝึกอบรมและความรับผิดชอบในการปฏิบัติหน้าที่ แพทย์ประจำบ้านต่างกัน นั้นเพื่อตอบสนองความต้องการของแพทย์ประจำบ้านที่มีความแตกต่างกันทั้งหลักสูตรและระดับการศึกษา ดังนั้น ตัวแปรต้น ได้แก่ ระดับชั้นที่ศึกษา และภาควิชาที่เรียน น่าจะมีความเกี่ยวข้องกับตัวแปรตาม คือ การบริหารงานของฝ่ายการศึกษาหลังปริญญา

ด้วยเหตุนี้จึงนำไปสู่กรอบแนวคิดการวิจัย โดยใช้กระบวนการวิจัย เพื่อศึกษาการบริหารงานด้านวิชาการและการบริการของฝ่ายการศึกษาหลังปริญญา คณะแพทยศาสตร์ศิริราชพยาบาล มหาวิทยาลัยมหิดลดังนี้

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

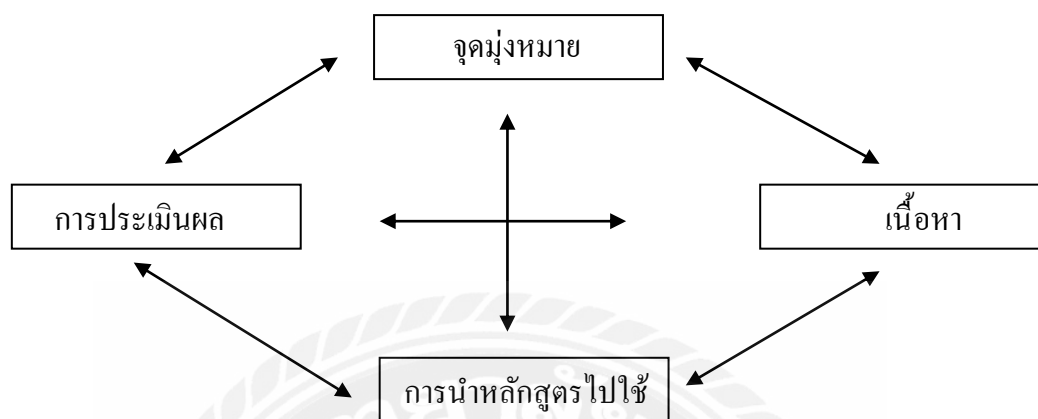
งานวิจัยนี้เป็นการศึกษาบริหารงานด้านวิชาการและการบริการของฝ่ายการศึกษาหลังปริญญา คณะแพทยศาสตร์ศิริราชพยาบาล มหาวิทยาลัยมหิดล ซึ่งมีความสำคัญในการพัฒนาการดำเนินงานด้านวิชาการและด้านการบริการของฝ่ายการศึกษาหลังปริญญา คณะแพทยศาสตร์ศิริราชพยาบาล โดยผู้วิจัยได้รวบรวมเอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง เพื่อเป็นแนวทางในการทำการวิจัย และอภิปรายผลที่ได้จากการวิจัย ดังนี้

1. ความหมายของหลักสูตร
2. หลักสูตรแพทย์ประจำบ้าน คณะแพทยศาสตร์ศิริราชพยาบาล
3. การบริหารงานของฝ่ายการศึกษาหลังปริญญาด้านต่าง ๆ ได้แก่
 - 3.1 ด้านวิชาการ ได้แก่
 - 3.1.1 การบริหารหลักสูตร
 - 3.1.2 การจัดการเรียนการสอน
 - 3.1.3 การประเมิน การทดสอบ และการวัดผลการเรียนการสอน
 - 3.2 ด้านการบริการ ได้แก่
 - 3.2.1 สื่อการเรียนการสอน
 - 3.2.2 อาคารสถานที่ในการฝึกอบรม
 - 3.2.3 หอพักแพทย์ประจำบ้าน
 - 3.2.4 การอำนวยความสะดวก
4. ทฤษฎีการบริหารการศึกษาและการบริหารการศึกษา
5. ทฤษฎีการเรียนรู้เกี่ยวกับการบริหารและการจัดการ
6. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ความหมายของหลักสูตร

ในหลักสูตรใด ๆ ก็ตาม ผู้บริหารหลักสูตรและผู้เรียนควรทำความเข้าใจเกี่ยวกับหลักสูตรซึ่งเป็นพื้นฐานในการเรียนการสอน และเป็นตัวชี้วัดคุณภาพ รวมถึงศักยภาพของผู้เรียน เช่นเดียวกัน การบริหาร การจัดการศึกษาหลักสูตรหลังปริญญา ซึ่งเป็นความรับผิดชอบของฝ่ายการศึกษาหลังปริญญา คณะแพทยศาสตร์ศิริราชพยาบาล มหาวิทยาลัยมหิดลนั้น ทั้งนี้หลักสูตรมีองค์ประกอบที่

สำคัญ 4 ประการ คือ จุดมุ่งหมาย เนื้อหา การนำหลักสูตรไปใช้ และการประเมินผล โดยมีความสัมพันธ์ระหว่างองค์ประกอบต่างๆ ดังแผนภาพที่ 1

แผนภาพที่ 1 ความสัมพันธ์ระหว่างองค์ประกอบของหลักสูตร
แหล่งที่มา : เกษทิพย์ ศิริชัยศิลป์:ความรู้เบื้องต้นของหลักสูตร, 2549.

เมื่อทราบถึงองค์ประกอบของหลักสูตรและความสัมพันธ์ระหว่างองค์ประกอบของหลักสูตรแล้ว ควรทราบความหมายของหลักสูตรซึ่งมีนักการศึกษาหลายท่านได้อธิบายไว้ ดังนี้

กมล สุดประเสริฐ (อ้างใน เกษทิพย์ ศิริชัยศิลป์, 2552: 2.) ได้สรุปความหมายไว้ว่า หลักสูตร มิได้หมายความแต่เพียงหนังสือหลักสูตรของกระทรวงศึกษาธิการเท่านั้น แต่ยังหมายถึง กิจกรรมและประสบการณ์ทั้งหลายที่จัดให้กับเด็ก จึงรวมการสอนของครูต่อนักเรียนไว้ด้วย

นิตยา ปรีชาชีวาวัฒน์ (หลักสูตรและกระบวนการจัดการเรียนรู้, 2552.) ได้สรุปความหมายไว้ว่า หลักสูตร คือ แผนงาน โครงการหรือเนื้อหากิจกรรมต่างๆ ที่จัดให้ผู้เรียนทั้งในและนอกห้องเรียน เพื่อพัฒนาผู้เรียนทั้งด้านความรู้ ทักษะและพฤติกรรมต่างๆ อันจำเป็นต่อการดำรงชีวิต หลักสูตรที่ดีต้องมีองค์ประกอบครบถ้วน ได้แก่ จุดมุ่งหมาย เนื้อหาวิชา และประสบการณ์ ทั้งนี้การนำหลักสูตรไปใช้ และการวัดผลประเมินผล จะต้องมีความสอดคล้องและมีความสัมพันธ์กันด้วย

สงบ ดักษณะ (2547: 29) ได้สรุปความหมายไว้ว่า หลักสูตร หมายถึง มวลประสบการณ์ ทั้งปวง ที่จัดให้ผู้เรียนได้รับ เพื่อเปลี่ยนแปลงพฤติกรรม ความรู้ ความคิด ความสามารถ ทักษะ เจตคติ และค่านิยมต่างๆ ไปในแนวทางที่พึงปรารถนา ดังนั้นการวางแผนเตรียมการจัดการเรียนการสอนจึงต้องครอบคลุมถึงทุกสิ่งที่จะเป็นวิถีทางไปสู่ผลลัพธ์คือ ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ที่พึงปรารถนา

ชูศรี สุวรรณโชติ (2544: 41) ได้สรุปความหมายไว้ว่า หลักสูตร หมายถึง มวลประสบการณ์ทุกชนิดที่ครูจัดอย่างสร้างสรรค์ให้กับผู้เรียน เพื่อให้ผู้เรียนได้พัฒนาตนเอง ให้มีความรู้ความสามารถดำรงชีวิตอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุขและเจริญงอกงาม

จากความหมายของหลักสูตรดังกล่าวมาข้างต้น สรุปได้ว่า หลักสูตรคือมวลประสบการณ์และองค์ความรู้ต่างๆ ซึ่งจัดเตรียมไว้ให้สำหรับผู้เรียนเกิดความรู้ ทักษะ และความชำนาญ สามารถบรรลุตามวัตถุประสงค์และจุดมุ่งหมายของผู้เรียนที่วางไว้ การเรียนการสอนจึงต้องมีการวางแผนการสอน เพื่อลำดับความสำคัญของเนื้อหาต่างๆ ที่เหมาะสม และเป็นแนวทางของการศึกษา และการบริหารการศึกษา อีกทั้งยังเป็นสิ่งที่กำหนดแนวทางการปฏิบัติในการจัดการเรียนการสอน ให้บรรลุจุดมุ่งหมายที่กำหนดไว้ หลักสูตรที่ดีต้องมีการปรับและพัฒนาอยู่เสมอ เพื่อให้มีเนื้อหาสาระที่ทันต่อสถานการณ์ที่เปลี่ยนแปลงไปของสังคม เศรษฐกิจ เทคโนโลยี และการเมือง หลักสูตรจะถูกกำหนดเป็นลายลักษณ์อักษรในแต่ละสาขาวิชา มีขอบเขตกำหนดไว้ชัดเจนเป็นแนวทางการจัดการเรียนการสอนเพื่อให้ผู้สอนดำเนินตามหลักสูตรที่วางไว้ ดังนั้น หลักสูตรอาจเป็นหน่วยเป็นรายวิชา หรือเป็นรายวิชาย่อย ขึ้นอยู่กับแผนการศึกษาที่สถานศึกษากำหนดไว้

หลักสูตรแพทย์ประจำบ้านของคณะแพทยศาสตร์ศิริราชพยาบาล (หลักสูตรแพทย์เฉพาะทาง)

คณะแพทยศาสตร์ศิริราชพยาบาล เป็นโรงเรียนแพทย์แห่งแรกในประเทศไทย ซึ่งก่อตั้งขึ้นจากพระมหากษัตริย์คุณของพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว พระองค์ทรงเล็งเห็นถึงความสำคัญและความจำเป็นที่จะต้องมีโรงพยาบาลสำหรับผู้ป่วยและโรงเรียนแพทย์สำหรับสอนวิชาแพทย์ จึงได้มีพระกรุณาโปรดเกล้าโปรดกระหม่อม ให้ตั้งคณะกรรมการจัดสร้างโรงพยาบาลขึ้นพร้อมๆ กับเตรียมการเปิดสอนวิชาแพทย์ โรงเรียนแพทย์และโรงพยาบาลแห่งแรกนี้ได้เปิดขึ้นเมื่อวันที่ 26 เมษายน พ.ศ.2431 ได้รับพระราชทานนามว่า “โรงศิริราช-พยาบาล” ในครั้งนั้นได้ให้การรักษาแผนโบราณควบคู่ไปกับแผนปัจจุบัน และได้มีการเรียนการสอนวิชาแพทย์ครั้งแรกขึ้นที่ “โรงเรียนแพทยากร” ซึ่งเป็นชื่อที่ใช้เรียกในสมัยนั้น และต่อมาได้รับพระราชทานนามว่า “ราชแพทยาลัย” โรงเรียนแพทย์แห่งแรกนี้ได้มีการพัฒนาในด้านการเรียนการสอน การวิจัยและการบริการอย่างต่อเนื่องอยู่ตลอดเวลาจนถึงปัจจุบัน การศึกษาหลักสูตรแพทย์ประจำบ้านของคณะแพทยศาสตร์ศิริราชพยาบาล มีมานานกว่า 80 ปีแล้ว ตั้งแต่เมื่อครั้งยังเป็น “คณะแพทยศาสตร์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย” และต่อมาได้เปลี่ยนนามตามพระราชบัญญัติจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย พ.ศ. 2461 เป็น “คณะแพทยศาสตร์และศิริราชพยาบาล” (คู่มือแพทย์ประจำบ้าน, 2553: 28.)

ในประเทศไทยก่อนที่จะมีหลักสูตรสำหรับการศึกษาเพื่อเป็นแพทย์เฉพาะทางนั้น แพทย์ที่จบหลักสูตรแพทยศาสตรบัณฑิตและมีความต้องการจะเป็นแพทย์ผู้เชี่ยวชาญต้องสมัครปฏิบัติงานในสาขาที่สนใจไม่น้อยกว่า 5 ปี จึงจะมีสิทธิในการเข้ารับการฝึกอบรมหลักสูตรแพทย์ประจำบ้าน

โดยในปีแรกที่มีการเปิดสอนหลักสูตรแพทย์ประจำบ้านนั้น มีเพียง 4 สาขาวิชา คือ อายุรศาสตร์ ศัลยศาสตร์ สูติศาสตร์-นรีเวชวิทยา และรังสีวิทยา” (คู่มือแพทย์ประจำบ้าน, 2553: 30.)

ต่อมามหาวิทยาลัยแพทยศาสตร์ได้เสนอโครงการฝึกอบรมแพทย์เฉพาะทางและหลักสูตร โดยสังเขป ต่อคณะกรรมการข้าราชการพลเรือน และในปี พ.ศ. 2512 และได้ตั้งแพทย์สภาขึ้นมา กำกับดูแลหลักสูตรการเรียนการสอนของแพทย์ประจำบ้าน โดยใช้ชื่อหลักสูตรว่า โครงการฝึกอบรมแพทย์ประจำบ้านเพื่อเป็นแพทย์เฉพาะทาง คณะแพทยศาสตร์ศิริราชพยาบาลจึงได้เริ่มการฝึกอบรมแพทย์ผู้เชี่ยวชาญเฉพาะทาง ตามนโยบายของแพทยสภาดังกล่าว โดยเริ่มฝึกอบรมรุ่นแรก ในปี พ.ศ. 2512 ใน 10 ภาควิชา ได้แก่ อายุรศาสตร์ เวชศาสตร์ป้องกันและสังคม ศัลยศาสตร์ ศัลยศาสตร์ออร์โธปิดิกส์ วิสัญญีวิทยา สูติศาสตร์-นรีเวชวิทยา รังสีวิทยา จักษุวิทยา กุมารเวชศาสตร์ และพยาธิวิทยา ทั้งนี้การฝึกอบรมแพทย์ประจำบ้านเพื่อเป็นแพทย์เฉพาะทางนั้น ใช้เวลาการเรียน 3 ปี หรือ 5 ปี ขึ้นอยู่กับสาขาวิชาที่เลือกเรียน โดยหลักสูตรการเรียนการสอนจะแบ่งออกเป็น 2 ระดับ คือ ระดับแรกเป็นการฝึกอบรมแพทย์ประจำบ้านชั้นปีที่ 1 โดยฝึกอบรมทั่วไปในแต่ละสาขาวิชา และเรียนควบคู่ไปกับหลักสูตรประกาศนียบัตรบัณฑิตทางวิทยาศาสตร์การแพทย์คลินิกของบัณฑิตวิทยาลัย ส่วนระดับที่สองเป็นการเรียนในชั้นปีที่ 2 เป็นต้นไป เป็นการฝึกอบรมเพื่อรับวุฒิบัตรแสดงความรู้ความชำนาญในการประกอบวิชาชีพเวชกรรมสาขาต่างๆ ของแพทยสภา (คู่มือแพทย์ประจำบ้าน, 2553: 30.)

การดำเนินงานของฝ่ายการศึกษาหลังปริญญา

คณะแพทยศาสตร์ศิริราชพยาบาลได้จัดตั้งฝ่ายการศึกษาหลังปริญญาขึ้น เพื่อรับผิดชอบเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนของแพทย์ในระดับหลังปริญญา (แพทย์ประจำบ้าน, แพทย์ประจำบ้านต่อยอดและแพทย์เฟลโลว์) และประสานงานการฝึกอบรมระหว่างสถาบันและแพทยสภานอกจากนี้ยังมีหน้าที่จัดหลักสูตรการเรียนการสอนของแพทย์ประจำบ้านในระดับคณะและประสานงาน อำนวยความสะดวก ตลอดจนให้บริการแก่แพทย์ประจำบ้านและผู้เกี่ยวข้อง ได้แก่ เจ้าหน้าที่ที่สังกัดภาควิชาต่างๆ ที่มีหน้าที่ดูแลแพทย์ประจำบ้านตามสาขาของภาควิชา ทั้งนี้ฝ่ายการศึกษาหลังปริญญามีการดำเนินงานในด้านต่างๆ ดังนี้

1. ด้านวิชาการ งานด้านวิชาการของฝ่ายการศึกษาหลังปริญญา แบ่งออกเป็นด้านต่างๆ ได้แก่

1.1 การบริหารหลักสูตร เป็นการปรับปรุงพัฒนาหลักสูตรให้มีคุณภาพมาตรฐานเป็นที่ยอมรับและเป็นที่ยอมรับในระดับชาติ/นานาชาติ อีกทั้งยังสอดคล้องกับนโยบายและทิศทางของมหาวิทยาลัยและประเทศ โดยมีระบบและกลไกในการสร้าง การประเมิน และการปรับปรุงพัฒนาหลักสูตรที่มีความคล่องตัว สามารถตอบสนองทันต่อเหตุการณ์ มีการจัด/สร้างหลักสูตรนานาชาติ

ที่มีคุณภาพมาตรฐานในจำนวน/สัดส่วนที่สอดคล้องกับทิศทาง นโยบาย และเป้าหมายของมหาวิทยาลัย หลักสูตรที่เปิดสอนมีคุณภาพมาตรฐานตามเกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรของกระทรวงศึกษาธิการ/องค์การวิชาชีพและเป็นที่ยอมรับในระดับนานาชาติ

1.2 การจัดการเรียนการสอน เนื่องจากกิจกรรมการเรียนการสอนเป็นกระบวนการที่มีความสำคัญในการเรียนการสอน เพราะช่วยสร้างสรรค์ประสบการณ์ให้กับผู้เรียน และเปิดโอกาสให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการแสดงความสามารถในการทำงาน มีส่วนร่วมในการตัดสินใจ รู้จักการเป็นผู้นำและผู้ตาม ซึ่งสถานศึกษามีหน้าที่นำหลักสูตรมาขยายในการทำกิจกรรม เพื่อให้การเรียนการสอนมีประสิทธิภาพมากขึ้น ดังที่นักการศึกษาหลายท่านได้ให้ความหมายของการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนไว้ว่า เป็นการจัดกิจกรรมโดยวิธีต่างๆ อย่างหลากหลายที่มุ่งให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้อย่างแท้จริง เกิดการพัฒนาตนและสังคมคุณลักษณะที่จำเป็นสำหรับการเป็นสมาชิกที่ดีของสังคมและประเทศชาติต่อไป การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่มุ่งพัฒนาผู้เรียน จึงต้องใช้เทคนิควิธีการเรียนรู้แนวทางการสอนหรือกระบวนการเรียนการสอนในหลากหลายวิธี (คณะอนุกรรมการปฏิรูปการเรียนรู้, 2548: 36-7)

สรุปได้ว่า การจัดการเรียนการสอน เป็นการจัดกิจกรรมเพื่อผู้เรียน ได้รับความรู้ความเข้าใจ มีความสามารถ ทักษะคิด บรรลุตามเป้าหมายของหลักสูตรที่วางไว้ โดยที่ทั้งผู้สอน และผู้เรียนมีส่วนร่วมในการทำให้กิจกรรมการเรียนการสอนสัมฤทธิ์ผล

1.3 การประเมิน การทดสอบ และการวัดผลการเรียนการสอน มีผู้ให้ความหมายของการประเมิน การทดสอบ และการวัดผลการเรียนการสอน ดังนี้

วสันต์ ทองไทย (2552: 22) ได้สรุปความหมายไว้ว่า การวัดและการประเมินผล เป็นกระบวนการหนึ่งในการจัดการเรียนการสอน เนื่องจากการวัดเป็นการตรวจสอบ เพื่อให้ได้มาซึ่งข้อมูลเกี่ยวกับผู้เรียน ในรูปของคะแนนหรือคำบรรยายที่เกี่ยวกับผลการเรียนรู้ของผู้เรียนที่แสดงออกทั้งในระยะเวลาก่อน ระหว่าง หรือหลังการเรียนการสอน ส่วนการประเมินผลเป็นกระบวนการนำข้อมูลต่างๆ ที่ได้จากการวัดผลมาพิจารณาตัดสินว่า ผู้เรียนสามารถบรรลุตามเป้าหมายหรือจุดประสงค์ของการจัดการศึกษาเพียงใด มีสิ่งใดที่ต้องการปรับปรุงและพัฒนาให้ดีขึ้น

ไพศาล หวังพานิช (ออนไลน์ เข้าถึงเมื่อ 22 เม.ย. 54) ได้สรุปความหมายไว้ว่า กระบวนการการวัดผล หมายถึง กระบวนการในการกำหนดจำนวน ปริมาณ อันดับหรือรายละเอียดของคุณลักษณะหรือพฤติกรรมความสามารถของบุคคล โดยใช้เครื่องมือเป็นหลัก ในการวัดกระบวนการต่างๆ จะทำให้ได้ตัวเลขหรือข้อมูลรายละเอียดต่างๆ ที่ใช้แทนจำนวนและลักษณะที่จำกัด ดังนั้นการวัดผลจึงต้องดำเนินการอย่างมีขั้นตอน

บุญเลี้ยง ทุมทอง (2545: 73) ได้สรุปความหมายไว้ว่า กระบวนการการวัดผล หมายถึง กระบวนการที่ได้มาซึ่งจำนวนและตัวเลข เพื่อหาจำนวน ลำดับ อันดับ หรือรายละเอียดของคุณลักษณะ โดยใช้วิธีการและเครื่องมือที่เหมาะสม แล้วนำผลที่ได้มาตัดสินคุณค่า วินิจฉัย และสรุปอย่างมีระเบียบ ทั้งในด้านการเรียนของนักเรียนและด้านการสอนของผู้สอน

สรุปได้ว่า การประเมินและการวัดผลการเรียนการสอน มีความสำคัญในการเรียนการสอนเพื่อปรับปรุงการเรียนการสอนให้ดียิ่งขึ้น และบรรลุผลตามเป้าหมายตามที่วางไว้ และนำผลจากการประเมินมาใช้เป็นข้อมูลเพื่อการปรับปรุงต่างๆ ส่วนที่ยังบกพร่อง ทั้งนี้เพื่อให้การจัดการเรียนการสอนในหลักสูตรนั้นๆ ดียิ่งขึ้น

2. ด้านการบริการ เป็นที่ทราบกันดีว่าบริการที่ดีต้องเกิดขึ้นจากใจ และด้วยเหตุที่การบริการเป็นการอำนวยความสะดวกให้กับผู้ใช้บริการ เพื่อให้เกิดความรวดเร็ว ความสบายใจ และความพอใจ ทำให้คนส่วนใหญ่คิดว่างานบริการเป็นเรื่องของการรับใช้ แต่ที่แท้จริงแล้วงานบริการคืองานใดๆ ก็ได้ที่เกิดจากมีผู้ให้และผู้รับอย่างมีเงื่อนไข กล่าวคือเป็นบริการที่ดีแล้วผู้รับต้องพึงพอใจ ส่วนผู้ให้บริการสามารถที่จะเต็มใจทำหรือในทางตรงกันข้ามอาจปฏิเสธที่จะทำก็ได้ (ไพรพนา : ออนไลน์ เข้าถึงเมื่อ 22 เม.ย. 54)

การบริการ มี 2 ลักษณะ ได้แก่ การให้บริการเพราะเป็นหน้าที่โดยตรง นั่นคือการรับจ้างเป็นผู้ให้บริการ ดังนั้นผู้ให้บริการจึงต้องพร้อมให้บริการตามความเจตนาและการรับรู้มาแต่ต้น ส่วนลักษณะที่สองเป็นการให้บริการเพราะเป็นหน้าที่รอง โดยหน้าที่หลักคือภารกิจตามตำแหน่งที่กำหนดว่าจ้าง เช่น นักวิชาการศึกษาซึ่งมีหน้าที่หลักเกี่ยวกับการพัฒนาหลักสูตร แต่พบว่ามึนักศึกษาต้องการข้อมูลเกี่ยวกับหลักสูตร ดังนั้นคำชี้แนะของนักวิชาการศึกษาจึงถือเป็นหน้าที่รอง อย่างไรก็ตามพบว่างานราชการบางอย่าง งานบริการจะเป็นกึ่งหนึ่งของงานประจำ เช่นข้าราชการในหน่วยงานบริการการศึกษา ซึ่งมีหน้าที่ให้บริการโดยตรง แต่ทั้งนี้มักจะมีปัญหาเมื่อผู้ให้บริการที่ต้องปฏิบัติหน้าที่ให้บริการเป็นหน้าที่รองนั้น ไม่ยอมรับบทบาทที่จะเป็นนี้

ผลสำเร็จของงานคือผลประโยชน์โดยตรงของหน่วยงาน ดังนั้นหากไม่เข้าใจการบริการจะทำให้เกิดผลเสียได้ สำหรับคุณภาพของการบริการคือ ผลรวมของการนำคุณสมบัติต่างๆ มารวมกันเข้าเพื่อให้งานเกิดผลสัมฤทธิ์ สอดคล้องกับความต้องการของผู้ใช้บริการและผู้ให้บริการ การบริการของฝ่ายการศึกษาหลังปริญญา แบ่งออกเป็นในด้านต่างๆ ได้แก่

2.1 สื่อการเรียนการสอน การนำสื่อมาใช้ในการเรียนการสอนมีความสำคัญอย่างยิ่ง เพราะทำให้ผู้เรียนเกิดความสนใจ สามารถเรียนรู้และเข้าใจบทเรียนได้อย่างรวดเร็วยิ่งขึ้น สื่อการเรียนการสอนแบ่งออกเป็น 3 ประเภทได้แก่ 1) เครื่องมือหรืออุปกรณ์ ได้แก่ เครื่องฉายภาพยนตร์ เครื่องฉายสไลด์ วิทยู โทรทัศน์ เครื่องคอมพิวเตอร์ 2) วัสดุ ได้แก่ แผ่น CD DVD ม้วนเทป

หุ่นจำลอง และ 3) เทคนิคหรือวิธีการ ได้แก่ เทคนิคการเลียนแบบ เทคนิคการใช้สื่อ การสาธิต การศึกษานอกสถานที่ การจัดนิทรรศการ และการใช้ผู้ป่วยมาตรฐานหรือผู้ป่วยจำลอง มีนักวิชาการ ได้ให้ความหมายของสื่อการเรียนการสอนไว้ดังนี้

ชัยงค์ พรหมวงศ์ (ออนไลน์ เข้าถึงเมื่อ 9 เม.ย. 54) ได้สรุปความหมายไว้ว่า สื่อการเรียนการสอนหมายถึงวัสดุอุปกรณ์และวิธีการประกอบการสอนเพื่อใช้เป็นสื่อกลางในการสื่อความหมายที่ผู้สอนประสงค์จะส่งหรือถ่ายทอดไปยังผู้เรียนได้อย่างมีประสิทธิภาพรวมถึงเครื่องมือตลอด จนเทคนิคต่าง ๆ ที่จะมาสนับสนุนการเรียนการสอนเร้าความสนใจผู้เรียนรู้ให้เกิดการเรียนรู้ เกิดความเข้าใจดีขึ้นอย่างรวดเร็ว

ไอนิช และคณะ (Heinich ออนไลน์ 9 เม.ย. 54) ได้สรุปความหมายไว้ว่า สื่อการเรียนการสอน คือช่องทางในการติดต่อสื่อสาร มีรากศัพท์มาจากภาษาละติน หมายถึง อะไรก็ตามที่บรรทุกหรือนำพาข้อมูลหรือสารสนเทศ ดังนั้นสื่อจึงเป็นสิ่งที่อยู่ระหว่างแหล่งกำเนิดสารกับผู้รับสาร

เอ.เจ โรมิซอฟ (A. J. Romiszowski ออนไลน์ 9 เม.ย.54) ได้สรุปความหมายไว้ว่า สื่อการเรียนการสอน หมายถึง ตัวนำสารจากแหล่งกำเนิด ซึ่งอาจจะเป็นมนุษย์หรือวัตถุที่ไม่มีชีวิต ไปยังผู้รับสาร ซึ่งก็คือผู้เรียน

สรุปได้ว่า สื่อการเรียนการสอน คือ วัสดุ อุปกรณ์ วิธีการทุกชนิดที่ช่วยส่งเสริมและช่วยให้การเรียนการสอนของผู้เรียนและผู้สอนมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น เพื่อพัฒนาการเรียนรู้ของผู้เรียน หรืออาจจะเป็นตัวกลางหรือช่องทางในการถ่ายทอดองค์ความรู้ ทักษะ ประสิทธิภาพ จากผู้สอนไปสู่ผู้เรียน และทำให้เกิดการเรียนรู้อย่างมีประสิทธิภาพ

2.2 อาคารสถานที่ในการฝึกอบรม อาคารสถานที่ในการฝึกอบรมคือสภาพแวดล้อมภายในสถาบันที่มีเครื่องมือและระบบงาน ซึ่งหากอาคารสถานที่ในการฝึกอบรมมีลักษณะดีแล้ว จะทำให้การพัฒนาการศึกษาได้ผลดีตามไปด้วย อาคารสถานที่ในการฝึกอบรมสามารถแบ่ง ออกเป็น 1) ห้องเรียนโดยทั่วไป ซึ่งใช้สอนตามปกติ มีวัสดุอุปกรณ์ เครื่องมือเครื่องใช้หรือกิจกรรมอื่นๆ ที่นอกเหนือไปจากการเรียนการสอน และ 2) ห้องเรียนเฉพาะ หมายถึง บริเวณเพื่อการเรียนรู้ต่างๆ หรือห้องเรียนประจำวิชาที่มีลักษณะพิเศษ โดยมีอุปกรณ์พิเศษแตกต่างไปจากห้องเรียนอื่น เช่น ห้องปฏิบัติการทางวิทยาศาสตร์ ห้องจำลองการตรวจคนไข้

2.3 หอพักแพทย์ประจำบ้าน เป็นสถานที่พักผ่อนอิริยาบถ ทำกิจกรรมตามอัชฌาศัย หรือสังสรรค์ระหว่างกลุ่มเพื่อนของแพทย์ประจำบ้านในช่วงเวลาหลังเลิกเรียนหรือฝึกอบรมเสร็จ

2.4 การอำนวยความสะดวก เป็นการได้รับบริการ อำนวยความสะดวก ความถูกต้องรวดเร็ว ในด้านต่างๆ เช่น เอกสาร การเรียนการสอน การประสานงานระหว่างแพทย์ประจำบ้าน

เจ้าหน้าที่การศึกษาภาควิชา

ทฤษฎีการบริหารการศึกษาและการบริหารการศึกษา

ต้นตอแห่งทฤษฎีต่าง ๆ นั้น มักจะมาจากประเทศสหรัฐอเมริกาและประเทศต่าง ๆ ในทวีปยุโรป ในช่วงก่อนสงครามโลกครั้งที่สอง กลุ่มนักวิทยาศาสตร์สังคมเช่น บาร์นาร์ด มาโย และราเชลิสเบอร์เกอร์ ได้เปิดทัศนะใหม่แห่งการศึกษาการบริหาร แต่สงครามโลกได้ทำให้กระบวนการเหล่านี้หยุดชะงักไประยะหนึ่ง ต่อมาในทศวรรษ 1960 จึงมีการค้นคว้าหาทฤษฎีต่าง ๆ เกี่ยวกับการบริหารกันใหม่ (ปราชาญา กล้าผจญ และสมศักดิ์ คงเที่ยง : 2542)

ทฤษฎีการบริหารการศึกษาทั้งหลาย มีความสำคัญในฐานะทำหน้าที่ให้ข้อยุติทั่วไป ก่อให้เกิดการวิจัยทางด้านบริหารการศึกษา และการมีทฤษฎีต่าง ๆ มาใช้นั้น ช่วยอำนวยความสะดวกเพียงจำหลักการ หรือทฤษฎีต่าง ๆ เหล่านั้นได้ และนำมาประยุกต์ใช้ก็เพียงพอแล้ว ทฤษฎีทั้งหลายนั้นมีความสัมพันธ์กับการปฏิบัติในแง่ที่ว่า ทฤษฎีวางกรอบความคิดให้แก่ผู้ปฏิบัติ การนำเอาทฤษฎีมาใช้ ช่วยให้แนวทางวิเคราะห์ผลที่เกิดขึ้นจากการปฏิบัตินั้นและทฤษฎีช่วยในการตัดสินใจ (ปราชาญา กล้าผจญ และสมศักดิ์ คงเที่ยง : 2542) ทฤษฎีกับการปฏิบัติที่มีความเกี่ยวข้องสัมพันธ์กันใน 3 ลักษณะ ดังต่อไปนี้ ทฤษฎีวางกรอบความคิดแก่ผู้ปฏิบัติ ช่วยให้ผู้ปฏิบัติมีเครื่องมือใช้ในการวิเคราะห์ปัญหาที่ประสบ นักบริหารการศึกษาที่มีความสามารถนั้น จะต้องมี ความสามารถสูงในการใช้ความคิด (Conceptual Skill) โดยรู้จักตีความ และนำเอาทฤษฎีการบริหาร การศึกษามาประยุกต์ใช้อย่างมีประสิทธิภาพ ภายใต้สถานการณ์และสิ่งแวดล้อมที่มีขีดจำกัด และมีทรัพยากรต่าง ๆ ไม่ว่าจะเป็นด้านเวลา กำลังคน หรือทรัพย์สินเงินทอง การนำเอาทฤษฎีมาใช้ ช่วยให้แนวทางวิเคราะห์ผลที่เกิดขึ้นจากการปฏิบัติ การที่ผู้บริหารนำทางเลือกต่าง ๆ มาพิจารณา และตัดสินใจดำเนินการลงไป โดยอาศัยทฤษฎีการบริหารมาประยุกต์ใช้ เพื่อประกอบเป็นเหตุผลในการตัดสินใจ ตั้งการ อันเนื่องมาจากความมีประสิทธิภาพสูงของนักบริหารการศึกษาเท่านั้น ทฤษฎีช่วยในการตัดสินใจ เป็นการให้ข้อมูลพื้นฐานแก่การตัดสินใจ การตัดสินใจที่ดีนั้น จะต้องประกอบไปด้วยกรอบความคิดที่แน่นอนชัดเจน หากปราศจากกรอบความคิด การตัดสินใจก็อาจจะไม่ถูกต้อง มีผลเสีย และข้อมูลต่าง ๆ ที่ได้รับมานั้น บางครั้งไม่ชัดเจนจึงต้องมีการตีความเสียก่อน การมีพื้นฐานของทฤษฎีที่ดีจะช่วยให้ผู้บริหารการศึกษาสามารถตัดสินใจได้อย่างรวดเร็ว มีความมั่นใจ ในการตัดสินใจนั้น และผลลัพธ์ที่ได้รับนั้น มักจะถูกต้อง และบังเกิดผลดีต่อองค์การเสมอ ทำให้สามารถนำทฤษฎีต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการบริหารมาประยุกต์ใช้กับการบริหารการศึกษา เช่น ทฤษฎีภาวะผู้นำ ทฤษฎีมนุษยสัมพันธ์ ทฤษฎีองค์การ ทฤษฎีการบริหาร และทฤษฎีการบริหาร การศึกษา ซึ่งจวบจนปัจจุบันนี้ ก็ยังไม่มีทฤษฎีการบริหารการศึกษาใดที่สามารถให้คำจำกัดความ

เกี่ยวกับการทฤษฎีการบริหารการศึกษาที่สมบูรณ์ได้ จึงต้องมีการประยุกต์ทฤษฎีและแนวคิด หลากหลายมาใช้ เพื่อให้ได้ความเหมาะสมและความถูกต้องเกี่ยวกับการบริหารการศึกษา

การบริหารงานใด ๆ ก็ตาม จำเป็นจะต้องมีทฤษฎีเป็นพื้นฐาน การบริหารการศึกษาก็ เช่นเดียวกัน หากนักบริหารการศึกษบริหารงานไป โดยมีได้ใช้ทฤษฎีเข้ามาช่วยในการคิดและ ตัดสินใจ ก็หมายความว่า เขาดำเนินการไปโดยอาศัยประสบการณ์ดั้งเดิม อาศัยสามัญสำนึก การคิด และแก้ไขปัญหาด้วยสามัญสำนึกเช่นนี้ เป็นการกระทำอย่างไม่มีหลักการ เป็นการมองในแง่มุม แคบ ๆ หรือผูกติดอยู่กับแนวทางใดแนวทางหนึ่งแต่เพียงอย่างเดียว อาจจะทำให้ตัดสินใจผิดพลาด ได้โดยง่าย หากผู้บริหารการศึกษบริหารงานโดยอาศัยหลักการและทฤษฎีการบริหาร (การบริหาร การศึกษา) เป็นหลักหรือเป็นพื้นฐานในการคิด พิจารณาและตัดสินใจแล้ว ก็จะทำให้สามารถ บริหารงานได้อย่างมีทิศทางที่ตรงแนวไปในทางใดทางหนึ่งที่พึงประสงค์ ไม่สะเปะสะปะ เมื่อจะ ตัดสินใจ ก็มีหลักการ และทฤษฎีเข้ามาสนับสนุน ว่าสิ่งที่จะตัดสินใจกระทำลงไปนั้น ได้เคยมีผู้ ปฏิบัติและกระทำซ้ำ ๆ ในลักษณะเดียวกันนั้นมาแล้วมากมาย และเขาก็ทำได้ถูกต้องและเป็นผลดี ด้วยกันทั้งสิ้น ดังนั้น เมื่อเราปฏิบัติ หรือตัดสินใจในลักษณะอย่างเดียวกันนั้นบ้าง ก็น่าจะ ได้รับผลดี หรือทำได้ถูกต้องเช่นเดียวกัน

ความหมายของการบริหารการศึกษา

อมรชัย ตันติเมธ (อ้างใน นางอุบลศรี อ่อนพลี 2546 : 16) การบริหารการศึกษาเป็นศิลป์ เพราะการนำเอาความรู้ทางการบริหารการศึกษาไปใช้นั้น ผู้บริหารต้องรู้จักประยุกต์ใช้ให้เหมาะสม กับ คน วัตถุ สถานที่ สิ่งแวดล้อม บรรยากาศหรือสถานการณ์ซึ่งแตกต่างกัน

กมล สุคประเสริฐ (2544 : 175) การบริหารการศึกษา เป็นการกำหนดนโยบาย เป้าหมาย การวางแผน โครงการการกำกับดูแลปรับเปลี่ยนพัฒนาโครงสร้างองค์การบริหารการศึกษา การ กำหนดตำแหน่งบทบาทหน้าที่ความรับผิดชอบของผู้ปฏิบัติงานในระดับต่าง ๆ กำหนดรายละเอียด ของงานในแต่ละบทบาท ตรวจสอบประเมินผลการดำเนินงานกิจกรรมตามบทบาทและหน้าที่ต่าง ๆ ที่ ได้รับมอบหมาย

วีระ แท่งทอง (อ้างใน นายณัฐพงศ์ จันทร์ผล 2549 : 210) การบริหารการศึกษา หมายถึง การดำเนินงานจัดการศึกษาในโรงเรียนทุกระดับ และในหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาที่ไม่อยู่ในระบบโรงเรียน เช่น การศึกษาผู้ใหญ่ การศึกษาต่อเนื่อง ให้บรรลุผลอย่างมีประสิทธิภาพตาม จุดหมายที่วางไว้ โดยธรรมชาติการบริหารการศึกษิต่าง ๆ ทั้งระบบในโรงเรียน และไม่อยู่ใน ระบบมีธรรมชาติของงานคล้ายคลึงกัน การบริหารการศึกษิตั้งมีหลักการและกระบวนการบริหาร เป็นแนวปฏิบัติเดียวกัน

วรรณยุกต์ วิโนทพรรษ์ (2546 : 9) การบริหารการศึกษา หมายถึง ความพยายามที่ผู้บริหารการศึกษา ผู้เกี่ยวข้องกับการศึกษาร่วมมือกันกระทำ เพื่อพัฒนาบุคคลให้เป็นสมาชิกที่ดีของสังคมในทุก ๆ ด้าน โดยมีการใช้ทรัพยากรการบริหาร คือ คน เงิน วัสดุ และวิธีการให้เกิดประโยชน์สูงสุด

หวน พิณรุฬพันธ์ (2549 : 4) การบริหารการศึกษาคือ กิจกรรมต่างๆที่บุคคลหลายคนร่วมกันดำเนินการ เพื่อพัฒนาเด็ก เยาวชน ประชาชน หรือสมาชิกของสังคมในทุกๆด้าน เช่น ความสามารถ ทักษะ ทักษะ พฤติกรรม ค่านิยม หรือคุณธรรม ทั้งในด้านการสังคม การเมือง และเศรษฐกิจ เพื่อให้บุคคลดังกล่าวเป็นสมาชิกที่ดีและมีประสิทธิภาพของสังคม โดยกระบวนการต่างๆ ทั้งที่เป็นระเบียบแบบแผน และไม่เป็นระเบียบแบบแผน

สลใจ วิบูลกิจ (2534 : 9) การบริหารการศึกษา หมายถึง กระบวนการที่บุคคลตั้งแต่สองคนขึ้นไป ร่วมกันดำเนินการกิจกรรมทางการศึกษา เพื่อพัฒนาให้ผู้เรียนได้บรรลุตามวัตถุประสงค์ของการจัดการศึกษาอย่างมีประสิทธิภาพ

ก๊อด (Good ,อ้างใน นายวิโชติ ชัยชนะ 2544 : 9) การบริหารการศึกษา หมายถึง การวินิจฉัยสั่งการ การควบคุมและการจัดการทุกสิ่งทุกอย่าง เพื่อดำเนินงานของโรงเรียนให้บังเกิดผลสำเร็จตามวัตถุประสงค์ที่วางไว้

ฮอยและมิสเกล (1978 : 273) ได้กล่าวถึงแนวทางในอนาคตของแนวโน้มในการพัฒนาทฤษฎี ต่าง ๆ ทางด้านการบริหารการศึกษา สิ่งที่เข้าทำนายเอาไว้ก็คือว่า ส่วนใหญ่แล้วจะเกี่ยวข้องกับเทคโนโลยีใหม่ ๆ การรวมอำนาจไว้ที่ส่วนกลาง และการเป็นวิชาชีพมากยิ่งขึ้นกว่าเดิม

สรุปได้ว่าการบริหารงานทุกอย่าง จะต้องอาศัยทฤษฎีเข้ามามีส่วนร่วมช่วยหรือยึดถือปฏิบัติประยุกต์ใช้อย่างมีหลักการและมีส่วนช่วยในการตัดสินใจ ซึ่งรวมทั้งทางด้านการบริหารการศึกษา จำเป็นจะต้องหาแนวทางหรือทฤษฎีเข้ามาเพื่อช่วยอำนวยความสะดวกในการตัดสินใจแก่ผู้ศึกษานักการศึกษา หรือทำให้มีข้อมูลลดข้อถกเถียงในการบริหารงานด้านการศึกษา นำมาใช้หรือปฏิบัติตามเพื่อลดและแก้ไขปัญหาที่เกี่ยวกับการบริหารการศึกษา

องค์ประกอบของการบริหารการศึกษา

ลูเนนเบิร์กและออร์สไตน์ (Lunenburg&Ornstein , 2000 : 6) ได้กล่าวว่า องค์ประกอบของการบริหาร นั้นมี 7 องค์ประกอบ ซึ่งแต่ละองค์ประกอบนั้นมีส่วนสำคัญในการบริหารงาน ทั้งที่เป็นการบริหารงานทางด้านการบริหารองค์กรหรือการบริหารการศึกษา เพื่อให้เกิดผลสัมฤทธิ์ของงานนั้น ๆ จะประกอบด้วย การวางแผน การจัดองค์การ การบริการงานบุคคล การอำนวยความสะดวก การประสานงาน การจัดรายงาน การจัดงบประมาณ หรือที่เรียกว่า POSDCORB ได้แก่

1. การวางแผน (Planning) คือการกำหนดโครงการและสิ่งที่จะต้องทำ

2. การจัดองค์การ (Organizing) คือการแบ่งงาน การกำหนดสายบังคับบัญชา การกำหนดหน้าที่ การประสานงาน

3. การบริหารงานบุคคล (Staffing) คือ การจัดอัตรากำลัง การสรรหา การคัดเลือก การฝึกอบรม การพัฒนาบุคลากร การประเมินผลงาน การจัดสวัสดิการ

4. การอำนวยการ (Directing) คือ การสั่งการ การสื่อสาร การควบคุมบัญชาการ การตัดสินใจ และนำการตัดสินใจไปสู่การปฏิบัติ

5. การประสานงาน (Coordinating) คือการประสานงานเพื่อให้เกิดความร่วมมือในการดำเนินงานไปสู่ความสำเร็จตามเป้าหมาย

6. การรายงาน (Report) เป็นการรวบรวมก้าวหน้าด้วยการบันทึกผลการปฏิบัติงานที่เกิดขึ้นจากการวางแผน

7. งบประมาณ (Budgeting) เป็นกิจกรรมที่เกี่ยวกับงบประมาณค่าใช้จ่าย ควบคุม วางแผนทางการเงิน

อาจจะสรุปได้ว่าในเรื่องของทฤษฎีการบริหารการศึกษา ดังที่กล่าวมาแล้ว การบริหารงานเป็นเรื่องของทั้งศาสตร์และศิลป์ ซึ่งทฤษฎีการบริหารการศึกษานั้น ยังไม่มีทฤษฎีที่ชัดเจน แต่จะขึ้นอยู่กับทางด้านสังคมที่เปลี่ยนแปลงไปตลอดเวลา การปกครอง การเรียนรู้ที่เปลี่ยนไปในแต่ละยุคสมัย การที่จะใช้ทฤษฎีในการบริหาร จะทำได้โดยมีการทดสอบ การทดลอง เพื่อช่วยอำนวยความสะดวกให้แก่ผู้ศึกษา นักวิชาการศึกษา เพื่อจะได้ไม่ต้องไปจดจำข้อมูล หรือข้อความต่าง ๆ มาก และเพื่อเป็นตัวชี้แนะในการปฏิบัติงานเพื่อเกิดการพัฒนางานใหม่ ๆ ขึ้นมา ซึ่งการบริหารจะต้องนำเอาทฤษฎีในด้านต่าง ๆ มาพัฒนาใช้ เช่น ทฤษฎีผู้นำ ทฤษฎีการบริหาร ทฤษฎีองค์การ และยังคงนำองค์ประกอบด้านต่าง ๆ ได้แก่ POSDCORB มาใช้เพื่อให้เกิดผลสัมฤทธิ์และประโยชน์สูงสุดในด้านการบริหารการศึกษา

ทฤษฎีการเรียนรู้เกี่ยวกับการบริหารและการจัดการ

การเรียนรู้เกิดขึ้นได้ทุกแห่งในชีวิตประจำวัน การเรียนรู้อาจเกิดจากการลองผิดลองถูกจากการวางแผนใจซึ่งอาจเป็นความสัมพันธ์ระหว่างประสบการณ์เดิมกับสิ่งใหม่ๆ หรือจากการเลียนแบบก็ตาม ถือว่าเป็นการเรียนรู้ทั้งสิ้น หรืออาจเกิดจากความต้องการเป็นแรงผลักดันเพื่อให้เกิดความอยากรู้อยากเห็น และเมื่อเกิดความอยากรู้อยากเห็นแล้วก็จะลงมือกระทำการต่างๆ การเรียนรู้เป็นส่วนหนึ่งแห่งการปรับตัวให้เข้ากับสังคม สามารถดำรงชีวิตและพัฒนาสังคมให้ดีขึ้น

การเรียนรู้ไม่เพียงแต่เป็นกิจกรรมที่จัดขึ้นภายใน โรงเรียนเท่านั้น แต่ยังเกิดขึ้นได้ในสภาพแวดล้อมทั่วไป การเรียนรู้ของนักเรียนจะเริ่มจากสภาพแวดล้อมทางบ้าน และขยายกว้างขึ้น

เรื่อยๆ เมื่อก้าวเข้าสู่โรงเรียน ซึ่งเป็นแหล่งให้ความรู้อย่างเป็นระบบ รวมทั้งความรู้ในวิชาชีพที่จะนำไปประกอบอาชีพได้

ความหมายของการเรียนรู้

มีนักวิชาการให้คำจำกัดความของ “การเรียนรู้” เอาไว้มากมาย

จาร์จ เงินดี (2545 : 159) กล่าวว่า การเรียนรู้เป็นกระบวนการอย่างหนึ่งที่บุคคลได้ผ่านประสบการณ์หรือการฝึกหัดมา อันก่อให้เกิดผลของการเปลี่ยนแปลงที่เกี่ยวข้องก่อนข้างถาวร

จิราภา เต็งไตรรัตน์ (2554 : 123) กล่าวว่า การเรียนรู้เป็นการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมที่ค่อนข้างถาวร ซึ่งเป็นผลเนื่องมาจากประสบการณ์และการฝึกหัด พฤติกรรมที่เปลี่ยนแปลงที่ไม่จัดว่าเกิดจากการเรียนรู้เนื่องจากการเปลี่ยนแปลงเพียงชั่วคราวเท่านั้น เช่น ความเหน็ดเหนื่อย ผลจากการกินยา การเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมที่เนื่องมาจากอุบัติเหตุ การได้รับบาดเจ็บทางด้านร่างกาย เหล่านี้ไม่นับว่าเกิดจากการเรียนรู้

ไคลน์ (Klein 1987 : 102) ให้คำจำกัดความของการเรียนรู้ คือ การเรียนรู้เป็นการเปลี่ยนแปลงที่ถาวรอย่างได้สัดส่วน ในความสามารถแสดงพฤติกรรม การเปลี่ยนแปลงนี้เกิดขึ้นในฐานะผลของประสบการณ์ที่ได้รับความสำเร็จหรือไม่ได้รับความสำเร็จก็ได้

ฮิลการ์ด และ บาวเวอร์ (Hilgard and Bower : 1981) กล่าวว่า การเรียนรู้เป็นกระบวนการที่ทำให้พฤติกรรมเปลี่ยนแปลง ไปจากเดิมอันเป็นผลจากการฝึกฝนและประสบการณ์ แต่มิใช่ผลจากการตอบสนองที่เกิดขึ้นตามธรรมชาติ เช่น สัญชาตญาณ หรือภาวะ หรือจากการเปลี่ยนแปลงชั่วคราวของร่างกาย เช่น ความเมื่อยล้า , พืชของยา เป็นต้น

อาจสรุปได้ว่าการเรียนรู้เป็นกระบวนการหนึ่งที่เกิดขึ้นเพื่อเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมของบุคคล ที่อาจมีผลสืบเนื่องมาจากประสบการณ์ หรือการฝึกฝน โดยมีเป้าหมาย คือวัตถุประสงค์ตอบสนองความต้องการ หรือแก้ปัญหาที่ตาม การเรียนรู้จะเกิดขึ้นได้ใน 3 ด้าน คือ ความรู้ ทักษะ และความรู้สึกที่เป็นผลจากสิ่งเร้า สิ่งแวดล้อม ครู สื่อ อุปกรณ์การสอน ครอบครั้ว สังคม กระบวนการจัดการเรียนการสอน แรงจูงใจ และมีการตอบสนองจากนักเรียน ทำให้นักเรียนมีความสนใจใฝ่รู้เข้ามามีส่วนร่วมหลายๆ ครั้ง จนมีพัฒนาการเป็นนิสัยหรือพฤติกรรม ในที่สุดแล้วจึงสามารถกล่าวได้ว่าการเรียนรู้เกิดสัมฤทธิ์ผลโดยสมบูรณ์

องค์ประกอบของการเรียนรู้

เกนเน่ (Gagne อ่างใน กองจิตวิทยาและการนำพาหาร, 2554 : 87) กล่าวว่า องค์ประกอบสำคัญที่ทำให้เกิดการเรียนรู้ประกอบด้วย 3 องค์ประกอบ คือ

1. ผู้เรียน (The Learner)

2. สิ่งเร้าหรือสิ่งกระตุ้น (Stimulus) หมายถึง สิ่งแวดล้อมหรือสถานการณ์ต่างๆ รอบตัวผู้เรียน

3. ปฏิกริยาตอบสนอง (Response) เป็นพฤติกรรมที่เกิดขึ้นเมื่อได้รับสิ่งเร้า

เจียรศรี วิวิธศิริ (2527: 23-4) กล่าวว่า สิ่งที่จะช่วยให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ได้ง่าย ขึ้นอยู่กับองค์ประกอบ 3 ประการ คือ

1. ตัวผู้เรียนต้องมีความพร้อม มีความต้องการที่จะเรียน มีประสบการณ์มาบ้างแล้ว และมีทัศนคติที่ดีต่อสิ่งที่จะเรียน

2. ตัวครูจะต้องมีบุคลิกภาพดี มีความรู้ในเนื้อหาวิชาที่สอนเป็นอย่างดี มีวิธีการเทคนิคที่จะถ่ายทอดความรู้ไปสู่ผู้เรียนได้หลายวิธี และแต่ละวิธีที่ใช้จะต้องเหมาะสมกับแต่ละเนื้อหาวิชา และต้องรู้จักการใช้สื่อการเรียนการสอนให้สอดคล้องกับเนื้อหาวิชาที่จะสอน เพื่อผู้เรียนจะได้เข้าใจง่าย

3. สิ่งแวดล้อม คือ ต้องมีบรรยากาศในชั้นเรียนดี มีมนุษยสัมพันธ์อันดีระหว่างผู้เรียนกับผู้สอน มีสถานที่เรียน ตลอดจนอุปกรณ์ เช่น ที่นั่ง โต๊ะเรียนที่อำนวยความสะดวกและเหมาะสม สถานที่เรียนต้องมีบรรยากาศถ่ายเทดี อยู่ห่างไกลจากสิ่งรบกวน และแหล่งเสื่อมโทรมต่างๆ รวมไปถึงทางไปมาสะดวก

สอดคล้องกับ ปราณี รามสูต (2528 : 79-82) กล่าวว่า องค์ประกอบที่ส่งเสริมการเรียนรู้ นั้นแบ่งออกเป็น 4 องค์ประกอบ คือ

1. องค์ประกอบที่เกี่ยวกับผู้เรียน ได้แก่ วุฒิภาวะและความพร้อมในการเรียนรู้ใดๆ ถ้าบุคคลถึงวุฒิภาวะและความพร้อมจะเรียนรู้ได้ดีกว่ายังไม่ถึงวุฒิภาวะและไม่มีความพร้อมความสามารถในการเรียนรู้จากเด็กวัยรุ่นจะเพิ่มขึ้นเรื่อยๆ จากวัยรุ่นถึงวัยผู้ใหญ่ และจะคงที่จากวัยผู้ใหญ่แล้วลดลงในวัยชรา ประสบการณ์เดิม ความบกพร่องทางร่างกาย ยังมีความบกพร่องมากเท่าใด ความสามารถในการรับรู้และเรียนรู้ก็น้อยลงเท่านั้น แรงจูงใจในการเรียน เช่น ทัศนคติต่อครู ต่อวิชาเรียน ความสนใจและความต้องการที่อยากรู้อยากเห็นในส่วนที่เรียน

2. องค์ประกอบที่เกี่ยวกับบทเรียน ได้แก่ ความยากง่ายของบทเรียน ถ้าเป็นบทเรียนที่ง่าย ผลการเรียนรู้ย่อมดีกว่า การมีความหมายของบทเรียน ถ้าผู้เรียนได้เรียนในสิ่งที่มีความหมาย เป็นที่สนใจของเขา ย่อมทำให้เกิดการเรียนรู้ได้ดีกว่า ความยาวของบทเรียน บทเรียนสั้นๆ จะทำให้เกิดการเรียนรู้ที่ดีกว่าบทเรียนที่ยาว ตัวรบกวนจากบทเรียนหรือจากกิจกรรมอื่น จะขัดขวางการเรียนรู้ในสิ่งนั้นๆ ไม่ว่าจะตัวรบกวนนั้นจะเป็นกิจกรรมก่อนหรือหลังการเรียนรู้

3. องค์ประกอบที่เกี่ยวกับวิธีเรียนวิธีสอน ได้แก่ กิจกรรมในการเรียนการสอน ครูควรเลือกกิจกรรมเพื่อให้เกิดผลการเรียนรู้ที่ดีที่สุดแก่นักเรียน ตามเนื้อหาวิชาและ โอกาส การให้รางวัล

และการลงโทษ เพื่อให้เกิดแรงจูงใจในการเรียน การให้คำแนะนำในการเรียน โดยครูแนะนำให้ถูกต้องและเหมาะสมจะช่วยให้ผู้เรียนเรียนได้ดีขึ้น

4. องค์ประกอบการสิ่งแวดล้อมอื่นๆ เช่น สภาพแวดล้อมทางจิตวิทยา ได้แก่ บรรยากาศในห้องเรียน ความสัมพันธ์ระหว่างนักเรียนกับนักเรียน ระหว่างนักเรียนกับครู สภาพของโต๊ะ เก้าอี้ ทิศทางลม แสงสว่าง ความสะอาด และความเป็นระเบียบ

วนิช บรรจง และคณะ (2554 : 87) กล่าวเกี่ยวกับองค์ประกอบที่มีอิทธิพลต่อการเรียนรู้ดังนี้

1. การจูงใจ การเรียนรู้ต้องมีมูลเหตุจูงใจให้ผู้เรียนเกิดความสนใจที่จะเรียน การจูงใจอาจทำได้โดยการให้รางวัลและลงโทษ การให้คะแนน การยอมรับนับถือจากผู้อื่น ความสำเร็จในงาน การรู้จุดมุ่งหมายของการเรียน

2. ตัวครู ต้องเป็นคนดีในทุกๆ ด้าน ควรเป็นผู้ที่รักในวิชาที่ตนสอนและต้องปลูกฝังความรักความสนใจและความเข้าใจในตัวเด็ก สนใจผู้เรียน นอกจากนี้ต้องรู้จักใช้กลยุทธ์ของการสอนในแนวทางต่างๆ ตามความเหมาะสมของลักษณะวิชา ต้องหมั่นศึกษาหาความรู้ให้ทันสมัย และทันต่อเหตุการณ์

3. สิ่งแวดล้อมทั้งทางครอบครัว และทางโรงเรียน โดยเฉพาะสิ่งแวดล้อมทางโรงเรียนมีผลต่อการเรียนรู้เป็นอย่างมาก เช่น สภาพของห้องเรียนที่น่าอยู่น่าอาศัย อุปกรณ์การเรียนการสอนที่เหมาะสมกับบทเรียน

4. อุปกรณ์การศึกษาหรือเครื่องมือที่ครูนำมาประกอบการสอน ช่วยให้ครูสามารถถ่ายทอดข้อเท็จจริง ทักษะต่างๆ ได้เป็นอย่างดี และจะช่วยให้ผู้เรียนได้ใช้ประสาทสัมผัสหลายทางช่วยสร้างความสนใจแก่ผู้เรียน ตลอดจนทำให้ผู้เรียนมีความตั้งใจเรียน ไม่เบื่อหน่ายและรู้สึกลัวว่าตนมีส่วนร่วมในกิจกรรมการเรียนการสอน

5. วินัย เป็นเครื่องมือช่วยให้นักเรียนอยู่ร่วมกันด้วยความเรียบร้อย และมีความสุขช่วยให้ความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลเป็นไปอย่างเรียบร้อย ซึ่งจะส่งผลการเรียนรู้ของผู้เรียน

6. การวัดและการประเมินผลการศึกษา จะช่วยให้เห็นความก้าวหน้าของผู้เรียนได้อย่างแจ่มชัด ทำให้สามารถปรับปรุงผลการเรียนทั้งรายบุคคลและส่วนรวมได้เป็นอย่างดี กล่าวได้ว่านักเรียนเป็นองค์ประกอบที่สำคัญองค์ประกอบแรกของการเรียนรู้ การเรียนรู้นั้นเป็นเรื่องที่เกิดขึ้นในตัวนักเรียน นักเรียนเป็นผู้ที่รู้ด้วยตนเอง พบเอง เห็นเอง และเปลี่ยนประสบการณ์และพฤติกรรมด้วยตนเอง นอกจากนี้ในการเรียนรู้อย่างดีต้องพิจารณาองค์ประกอบด้านความแตกต่างระหว่างบุคคล เพราะมนุษย์เรามีความแตกต่างกันทางด้านร่างกาย อารมณ์ สังคม สติปัญญา และความถนัด ความแตกต่างทั้ง 5 ด้านนี้ เป็นองค์ประกอบที่เกี่ยวข้องกับการเรียนรู้โดยตรง อันจะเป็นผลให้มนุษย์เรามีการเรียนรู้ได้แตกต่างกัน

ทฤษฎีการเรียนรู้

ทฤษฎีการเรียนรู้ (Theories of Learning) เป็นพื้นฐานเพื่อความเข้าใจเกี่ยวกับการเรียนการสอนซึ่งทฤษฎีการเรียนรู้จะเป็นหลักของการสอนและวิธีการสอน ทฤษฎีการเรียนรู้แบ่งเป็น 4 กลุ่ม คือ

1. ทฤษฎีพฤติกรรมนิยม (Behaviorism)

นักจิตวิทยาในกลุ่มนี้ ได้ศึกษาเกี่ยวกับพฤติกรรมที่เห็นชัด สามารถวัดได้ สังเกตได้และทดสอบได้ แนวความคิดของกลุ่มนี้ถือว่าสิ่งแวดล้อมหรือประสบการณ์จะเป็นตัวกำหนดพฤติกรรมและการเรียนรู้จะเกิดขึ้นเมื่อมีการเชื่อมโยงระหว่างสิ่งเร้าและการตอบสนอง การแสดงพฤติกรรมจะมีความถี่มากขึ้นถ้าหากได้รับการเสริมแรง แต่นักจิตวิทยาบางคนในกลุ่มนี้ไม่เห็นด้วย และได้เสนอความคิดเห็นว่าการเรียนรู้จะเกิดขึ้นได้ถ้ามีความใกล้ชิดระหว่างสิ่งเร้า และการตอบสนอง

กมลรัตน์ หล้าสุวรรณ (2528 : 23) ได้สรุปแนวความคิดของกลุ่มพฤติกรรมนิยมไว้ว่า พฤติกรรมทุกอย่างจะต้องมีสาเหตุ สาเหตุนั้นมาจากวัตถุหรืออินทรีย์ ซึ่งเรียกสิ่งเร้า (Stimulus) เมื่อมากระตุ้นอินทรีย์ จะมีพฤติกรรมแสดงออกมาเรียกว่า การตอบสนอง (Response) ซึ่งก็คือ พฤติกรรมจะเกิดขึ้นเมื่อมีสิ่งเร้ามาเร้าอินทรีย์นั่นเอง

กลุ่มพฤติกรรมนิยมสามารถจำแนกทฤษฎีการเรียนรู้หลักๆ ได้ 3 ทฤษฎี (พรณี ช. เจนจิต 2538: 275-351)

1. Classical Conditioning หมายถึง การเรียนรู้ใดๆ ก็ตาม ซึ่งมีลักษณะการเกิดตามลำดับขั้น ดังนี้

1.1 ผู้เรียนมีการตอบสนองต่อสิ่งเร้าใดสิ่งเร้าหนึ่ง โดยไม่สามารถบังคับได้ มีการสะท้อนกลับ (Reflex) ที่เกิดขึ้นโดยไม่มีการเรียนรู้ (Unlearned หรือ Unconditioned) เป็นไปโดยอัตโนมัติ ผู้เรียนไม่สามารถควบคุมพฤติกรรมได้

1.2 การเรียนรู้เกิดขึ้นเพราะความใกล้ชิด และการฝึกหัด โดยการนำสิ่งเร้าที่มีลักษณะเป็นกลาง คือ ไม่สามารถทำให้เกิดการตอบสนองได้มาเป็น Conditioned Stimulus (CS) โดยนำมาควบคู่กับสิ่งเร้าที่ทำให้เกิดการตอบสนองในช่วงที่ผู้เรียนเกิดการตอบสนองต่อสิ่งเร้าที่เคยเป็นกลางนั้นเรียกว่า เกิดการเรียนรู้ ชนิดมี Conditioned

2. Operant Conditioning ทฤษฎีนี้ได้เน้นถึงความสำคัญของการเสริมแรงโดย Skinner มีความคิดเห็นว่าการเสริมแรงมีส่วนช่วยให้มนุษย์เกิดการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรม พฤติกรรมของมนุษย์ส่วนใหญ่จะเป็นไปในลักษณะที่ว่า อัตราการแสดงผลการกระทำต่างๆ มักจะมีการกระทำต่อสิ่งแวดล้อมต่างๆ เสมอ พฤติกรรมใดก็ตามที่ได้เป็นการกระทำต่อสิ่งแวดล้อมในลักษณะที่ว่า เป็นผลของอัตราการตอบสนองซึ่งมีการเปลี่ยนแปลงได้ เราเรียกสิ่งที่ทำให้อัตราการตอบสนองของ

ผู้เรียนมีการเปลี่ยนแปลงนี้ว่า ตัวเสริมแรง แต่ถ้าพฤติกรรมใดก็ตามไม่มีการเปลี่ยนแปลงแล้ว หลักการของทฤษฎีนี้ถือว่าพฤติกรรมนั้นไม่ได้รับการเสริมแรง ทฤษฎีของ Skinner นี้อาจนำมาใช้ในการวัดพฤติกรรมหรือปลูกฝังพฤติกรรม หรือสร้างลักษณะนิสัยใหม่ๆ ได้ วิธีการวัดพฤติกรรมนี้ จำเป็นจะต้องใช้สิ่งเสริมแรงเข้าช่วยในระยะที่ผู้เรียนเกิดพฤติกรรมที่จะต้องการปลูกฝัง นั่นคือถ้าผู้เรียนกระทำพฤติกรรมที่ต้องการจะทำให้เกิดพฤติกรรมแล้วจะต้องรีบให้รางวัลโดยทันที

3. Social Learning หรือการเรียนรู้ทางสังคม Bandura มีความเห็นว่า คนเรียนรู้ที่จะสังเกตและเลียนแบบพฤติกรรมของตัวแบบ (ซึ่งตัวแบบอาจจะได้รับแรงเสริมหรือไม่ก็ได้) กระบวนการเรียนรู้ทางสังคมจะประกอบด้วย

3.1 ความใส่ใจ (Attention) จัดได้ว่าเป็นสิ่งที่สำคัญมาก เพราะถ้าผู้เรียนไม่มีความใส่ใจในการเรียนรู้ โดยการสังเกตหรือเลียนแบบก็จะไม่เกิดขึ้น

3.2 การจดจำ (Retention) เมื่อผู้เรียนมีความสนใจในการเรียน ผู้เรียนก็จะสามารถจดจำสิ่งต่างๆ เหล่านั้นได้

3.3 การลอกเลียนแบบ (Reproduction) เป็นกระบวนการที่ผู้เรียนแปรสภาพสิ่งที่จำได้ ออกมาเป็นการกระทำหรือแสดงพฤติกรรมที่เหมือนหรือใกล้เคียงตัวแบบ

3.4 แรงจูงใจ (Motivation) หมายถึง การเสริมแรง ซึ่งการเสริมแรงอาจจะมาจากบุคคลใดบุคคลหนึ่งโดยตรง หรือจากการคาดหวังว่าจะได้รับรางวัลเหมือนตัวแบบ (Vicarious) หรือจากการที่ตั้งมาตรฐานด้วยตนเองและได้ให้ข้อเสนอแนะว่า พฤติกรรมทางสังคมหลายๆ ชนิด เช่น ความก้าวร้าวอาจจะเรียนรู้ได้โดยการเลียนแบบจากตัวแบบ นอกจากนั้นพฤติกรรมที่เกี่ยวข้องกับด้านวิชาการก็สามารถเรียนรู้ได้จากการสังเกตและเลียนแบบจากตัวแบบ เช่น ความมานะพยายาม ความเชื่อมั่น ในตัวเองและทักษะทางสติปัญญา

2. ทฤษฎีความรู้ความเข้าใจหรือทฤษฎีปัญญา (Cognitive Theories)

พรรณี ช. เจนจิต (2538 : 404-6) ได้สรุปแนวคิดของนักจิตวิทยาในกลุ่มนี้มีความเห็นว่าการศึกษาพฤติกรรมควรเน้นความสำคัญของกระบวนการคิด และการรับรู้ของคน ได้ให้ข้อเสนอแนะว่าคนทุกคนมีธรรมชาติภายในที่ใฝ่ใจใคร่เรียน เพื่อก่อให้เกิดสภาพที่สมดุล ดังนั้นการที่เด็กได้มีโอกาสเรียนตามความต้องการ และความสนใจของตน จะเป็นสิ่งที่มีความหมายสำหรับเด็กมากกว่าที่ครูหรือผู้อื่นจะบอกให้ทำ ซึ่งก็คือ “การจัดการเรียนการสอน โดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ”

แนวความคิดของนักจิตวิทยาในกลุ่มนี้ได้มาจากหลักการของ Field theory ซึ่ง Lewin เป็นผู้เสนอไว้ ทฤษฎีนี้เน้นเกี่ยวกับการรับรู้ของคนซึ่งจะได้รับอิทธิพลทั้งจากวิธีการที่คนจัดสิ่งเร้าเพื่อให้เกิดการรับรู้หรือจากประสบการณ์ หรือจากความสนใจของบุคคล Lewin ได้อธิบายเกี่ยวกับการ

แสดงพฤติกรรมของคนอันเนื่องมาจากการรับรู้ด้วย “Life Space” ซึ่งคนจะแสดงพฤติกรรมตามสิ่ง ที่ตนรับรู้ภายใน Life Space นั้นๆ ซึ่งถือว่าเป็น สิ่งแวดล้อมตามที่เรารับรู้ ดังนั้น ในการทำความเข้าใจพฤติกรรมของคน จำเป็นจะต้องรู้ทุกๆ สิ่งที่เกี่ยวข้องกับคนๆ นั้นภายในช่วงเวลาใดเวลาหนึ่ง โดยเฉพาะ แต่มีหลักการบางอย่างของจิตวิทยากลุ่มนี้ได้รับอิทธิพลจากกลุ่ม Gestalt ซึ่งเน้นเกี่ยวกับ เรื่องความเข้าใจอย่างแท้จริง Bruner ได้ชี้ให้เห็นว่าในการจัดการเรียนการสอนนั้น วิธีที่จะช่วยให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้ และจำสิ่งที่เรียนไปแล้วได้คือการใช้ “เค้าโครง” หรือ “โครงสร้าง” เพื่อช่วย ให้เด็กมองเห็นภาพรวมของสิ่งที่เรียนทั้งหมด ซึ่งจะช่วยให้เด็กสามารถเข้าใจหลักการของสิ่งที่ เรียน ซึ่งจะสามารถนำไปใช้ในเรื่องอื่นๆ ได้อีก นอกจากนี้ยังเป็นช่องทางที่เด็กจะสามารถเรียนสิ่ง อื่นที่ยังยากซับซ้อนได้ต่อไป

ในด้านการจัดการเรียนการสอนนักจิตวิทยากลุ่มนี้ ได้เสนอให้ใช้เทคนิคของ Discovery ซึ่ง หมายถึง การที่ให้เด็กได้ค้นพบวิธีแก้ปัญหาด้วยตนเอง ซึ่งจากการที่เด็กทำได้ด้วยตนเองเช่นนั้น จะ ช่วยพัฒนาความเชื่อมั่นในตนเอง และทำให้เด็กคุ้นเคยกับทักษะของการแก้ปัญหา นอกจากนี้ยังมี การใช้เทคนิคของการให้ข้อมูลที่ไม่ตรงกับความเป็นจริง การเปิดโอกาสให้เด็กทำผิดพลาดและการ คิดคิด เพื่อที่จะได้ทราบความคิดของเด็ก ตลอดจนการใช้เทคนิคการสอบถาม (Inquiry) เพื่อฝึกให้ เด็กรู้จักการตั้งคำถาม

ในปัจจุบันการจัดการศึกษาตามแนวความคิดของกลุ่มนี้ได้ให้ความสนใจกับการจัดการ เรียนการสอนในลักษณะ Expository ซึ่งก็คือ การสอนที่ครูให้ทั้งหลักเกณฑ์และผลลัพธ์ แต่เป็นไปใน ลักษณะที่ผู้เรียนเรียนอย่างรู้ความหมาย โดยที่ถือว่าเป็นการเรียนรู้อะดิชันได้ถ้าในการเรียนรู้สิ่ง ใหม่นั้นผู้เรียนเคยมีพื้นฐานเดิมซึ่งสามารถเชื่อมโยงเข้ากับการเรียนรู้ใหม่ได้ ไม่ได้เป็นการเรียน สิ่ง ใหม่ทั้งหมดโดยไม่ได้นำความรู้เดิมมาใช้ ซึ่งถ้าเป็นเช่นนั้นการจัดการเรียนการสอนก็จะ เป็นไปใน ลักษณะของการท่องจำ

3. ทฤษฎีของกลุ่มมนุษยนิยม (Humanism)

กลุ่มมนุษยนิยมจะคำนึงถึงความเป็นคนของคน จะมองธรรมชาติของมนุษย์ในลักษณะที่ว่า มนุษย์เกิดมาพร้อมกับความดีที่ติดตัวมาแต่เกิด มนุษย์เป็นผู้ที่มีอิสระสามารถที่จะนำตนเองและ พึ่งตนเองได้ เป็นผู้ที่มีความคิดสร้างสรรค์ที่จะทำประโยชน์ให้สังคม มีอิสระเสรีภาพที่จะเลือกทำสิ่ง ต่างๆ ที่จะไม่ทำให้ผู้ใดเดือดร้อน ซึ่งรวมทั้งตนเองด้วย มนุษย์เป็นผู้ที่มีความรับผิดชอบและเป็นผู้ สร้างสรรค์สังคม

Maslow (อ้างใน พรณี ช. เจนจิต 2538 : 438-9) ได้เสนอแนวคิดใหม่ เรียกว่า Third Force Psychology ซึ่งมีความเชื่อพื้นฐานว่า “ถ้าให้อิสระภาพแก่เด็ก เด็กจะเลือกสิ่งที่ดีสำหรับตนเอง พ่อแม่ และครูได้รับการกระตุ้นให้มีความไว้วางใจในตัวเด็กและควรเปิดโอกาสและช่วยยให้เด็ก

เจริญเติบโตต่อไป ไม่ใช่ใช้วิธีการควบคุมและบงการชีวิตของเด็กทั้งหมดเพื่อให้เป็นไปตามที่ตนเองต้องการ

สรุปได้ว่า แนวความคิดของกลุ่มมนุษยนิยมที่เกี่ยวกับการศึกษา คือ นักเรียนควรจะได้รับความช่วยเหลือให้มีความเข้าใจในตนเอง มีจุดยืนเป็นของตนเองอย่างชัดเจนว่า ตนเองมีความต้องการสิ่งใดแน่และมีจุดมุ่งหมายในชีวิตอย่างไร เพราะในปัจจุบันมีสิ่งที่จะต้องตัดสินใจเลือกมากมาย คนที่มีจุดยืนที่แน่นอนเท่านั้นจึงจะสามารถเลือกสิ่งที่มีความหมายและก่อให้เกิดความพึงพอใจให้กับตนเองให้ดีที่สุด นักจิตวิทยาในกลุ่มนี้มีความเห็นตรงกันว่า เด็กควรได้รับความช่วยเหลือจากครูในทุกด้านไม่ใช่เฉพาะการได้รับความรู้ หรือการมีความเฉลียวฉลาดเพียงอย่างเดียว แต่ควรได้รับความช่วยเหลือให้รู้จักศึกษาและสำรวจเกี่ยวกับอารมณ์ความรู้สึก และทำความเข้าใจเกี่ยวกับความรู้สึกนึกคิด เจตคติ และจุดมุ่งหมายความต้องการของตนเอง

4. ทฤษฎีผสมผสาน (Integrated Theory)

ทฤษฎีการเรียนรู้ของ Gagne (อ้างใน ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์ 2543 : 86-8) ได้ผสมผสานทฤษฎีพฤติกรรมนิยมกับทฤษฎีความรู้ความเข้าใจ แล้วสรุปเป็น 8 ขั้นตอนการเรียนรู้ ดังนี้

1. การเรียนรู้สัญลักษณ์ (Sign Learning) เป็นการเรียนรู้ที่อยู่ในระดับต่ำสุด เป็นพฤติกรรมที่เกิดขึ้นอย่างไม่ตั้งใจ เช่น จากการทดลองการหลั่งน้ำลายของสุนัข เมื่อสุนัขได้ยินเสียงกระดิ่ง ตามทฤษฎีการเรียนรู้แบบมีเงื่อนไขของ Pavlov การเรียนรู้สัญลักษณ์เป็นสิ่งที่เราสามารถสังเกตเห็นจากชีวิตประจำวันของเรา ได้แก่ การกระพริบตา เมื่อมีของมากระทบตาเรา

2. การเรียนรู้ความสัมพันธ์ระหว่างสิ่งเร้าและการตอบสนอง (Stimulus Response Learning) เป็นการเคลื่อนไหวของอวัยวะต่างๆ ของร่างกายต่อสิ่งเร้า เป็นการเน้นข้อต่อระหว่างสิ่งเร้าและการตอบสนองโดยผู้เรียนเป็นผู้กระทำเอง เช่น การทดลองจิกเป็็นสีของนกพิราบจากการทดลองของ Skinner

3. การเรียนรู้การเชื่อมโยง (Chaining) เป็นการเรียนรู้ที่เกิดจากการเชื่อมโยงระหว่างสิ่งเร้าและการตอบสนองติดต่อกันเป็นการเรียนรู้ในด้านทักษะ เช่น การเขียน การอ่าน การพิมพ์ดีด และการเล่นดนตรี เป็นต้น

4. การเชื่อมโยงทางภาษา (Verbal Association) เป็นการเชื่อมโยงความหมายทางภาษาโดยออกมาเป็นคำพูด แล้วจึงใช้ตัวอักษร เช่น การเรียนการใช้ภาษา รวมทั้งการเขียนตัวอักษรด้วย

5. การแยกประเภท (Multiple Discrimination Learning) เป็นความสามารถในการแยกสิ่งเร้าและการตอบสนอง ผู้เรียนเห็นความแตกต่างของสิ่งของประเภทเดียวกัน เป็นการจำแนกความแตกต่างด้านทักษะและภาษา สามารถแยกลักษณะของลายเส้นจากหมึกได้

6. การเรียนรู้ความคิดรวบยอด (Concept Learning) เป็นความสามารถที่ผู้เรียนมองเห็นลักษณะร่วมของสิ่งต่างๆ เช่น เมื่อนึกถึงวิทยุก็นึกถึงความถี่ของเสียง การใช้ไฟฟ้า และแบตเตอรี่ การรับฟังข่าวสารบันเทิงได้

7. การเรียนรู้หลักการ (Principle Learning) เป็นการเรียนรู้ที่เกิดจากการนำความคิดรวบยอดสองความคิดหรือมากกว่านั้นมาสัมพันธ์กัน แล้วสรุปตั้งเป็นกฎเกณฑ์ขึ้น เช่น ไฟฟ้าเป็นสื่อนำความร้อน

8. การเรียนรู้การแก้ปัญหา (Problem-Solving) การเรียนรู้ด้วยการแก้ปัญหาที่เกิดขึ้นจากที่ผู้เรียนนำหลักการที่มีประสบการณ์มาก่อนมาใช้ในการแก้ปัญหา เป็นความสัมพันธ์ระหว่างสิ่งแวดล้อมกับปัญหา เช่น ไฟฟ้าเป็นสื่อนำความร้อน เราก็นำไฟฟ้ามาใช้หุงต้มได้

ทฤษฎีการเรียนรู้โดยการผสมผสานหลักการเรียนรู้ตามทฤษฎีต่างๆ เข้ามาร่วมกันเพื่อทำให้นักเรียนสามารถเลือกใช้หรือเกิดการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพและรวดเร็ว ซึ่งทั้งหมดนี้จะต้องมีการผสมผสานหลักทฤษฎีเข้าด้วยกัน การจัดกระบวนการให้เชื่อมโยงถ่ายโอนความรู้หรือแยกแยะให้เห็นความแตกต่าง แล้วเอาความรู้พื้นฐานของตนมาร่วมคิดประกอบก่อนตัดสินใจ ตอบสนองหรือแก้ปัญหานั้นๆ

งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

มีผู้วิจัยได้ศึกษาค้นคว้างานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการเรียนการสอนของแพทย์ และการบริหารการศึกษา ได้แก่

งานวิจัยในประเทศ

สุภาพรณ์ เกลิมวุฒิ (2552) ได้ทำการวิจัยเรื่อง แรงจูงใจของแพทย์ประจำบ้านในการเลือกเข้ารับการฝึกอบรมที่คณะแพทยศาสตร์ศิริราชพยาบาล พบว่า แพทย์ประจำบ้านมีแรงจูงใจในการเลือกเข้ารับการฝึกอบรมที่คณะแพทยศาสตร์ศิริราชพยาบาลในด้านลักษณะสถาบันและด้านบริบทสังคม โดยส่วนใหญ่เกิดจากการชักชวนของเพื่อน และได้รับคำแนะนำให้มาฝึกอบรมจากรุ่นพี่หรืออาจารย์ที่เคยสอนอยู่ในระดับแพทยศาสตรบัณฑิต รวมถึงแพทย์ที่มีชื่อเสียงหรือผู้บังคับบัญชา แนะนำให้มารับการฝึกอบรมที่คณะแพทยศาสตร์ศิริราชพยาบาล ตลอดจนหน่วยงาน โรงพยาบาล หรือสถาบันที่ทำงานอยู่มีความร่วมมือกับคณะแพทยศาสตร์ศิริราชพยาบาล ส่วนในด้านการประกอบอาชีพ พบว่า แพทย์ประจำบ้านมีแรงจูงใจว่าเมื่อฝึกอบรมที่คณะแพทยศาสตร์ศิริราชพยาบาลแล้วจะมีความก้าวหน้าในสายงานอาชีพดีกว่าผู้ที่จบจากสถาบันอื่น เพราะการได้รับการฝึกอบรมจากสถาบันแห่งนี้จะทำให้ได้รับความไว้วางใจจากผู้บังคับบัญชา จึงมีโอกาสได้เลื่อนตำแหน่ง และได้รับเงินเดือนสูงขึ้น

สุนันท์ สุขสวัสดิ์ (2552) ได้ทำการวิจัยเรื่อง สภาพแวดล้อมที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษาของคณะแพทยศาสตร์ศิริราชพยาบาลในทัศนะของนักศึกษาแพทย์ เพื่อศึกษาความพึงพอใจของนักศึกษาแพทย์ที่ศึกษาอยู่ที่คณะแพทยศาสตร์ศิริราชพยาบาล พบว่านักศึกษาแพทย์มีทัศนะต่อสภาพแวดล้อมที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษาของคณะแพทยศาสตร์ศิริราชพยาบาลทุกด้านว่ามีความเหมาะสมมาก นักศึกษาแพทย์มีทัศนะต่อสภาพแวดล้อมเกือบทุกด้านว่ามีความเหมาะสม ยกเว้นด้านอาคารสถานที่ ที่นักศึกษาแพทย์มีทัศนะว่ามีความเหมาะสมปานกลาง และนักศึกษาแพทย์ชายและหญิง มีทัศนะต่อสภาพแวดล้อมที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษาของคณะแพทยศาสตร์ศิริราชพยาบาล ไม่แตกต่างกัน ยกเว้นด้านอาจารย์ผู้สอนและด้านอาคารสถานที่ ที่นักศึกษาแพทย์ชายและหญิงมีทัศนะแตกต่างกัน

ถนอมศรี ศรีชัยกุล (2550) กล่าวว่า ในอดีตแพทย์ได้รับการยกย่องนับถือว่าเป็นผู้ให้ ทำให้ผู้ป่วยมอบชีวิตให้แพทย์ดูแลด้วยความไวเนื้อเชื่อใจ แพทย์จึงปฏิบัติหน้าที่ของตนเองอย่างดีที่สุด โดยคำนึงถึงชีวิตของผู้ป่วยเป็นสิ่งสำคัญที่สุด สำหรับคุณลักษณะของการเป็นแพทย์นั้น แพทย์จะได้รับการสั่งสอนตั้งแต่เริ่มต้นเรียนวิชาแพทย์ว่า ผู้ป่วยเป็นครูคนแรกของเรา ถ้าไม่มีผู้ป่วยเราจะไม่มีโอกาสเรียนรู้จากของจริง และจะจบเป็นแพทย์ไม่ได้ ในส่วนของอาจารย์และศิษย์ที่มีความใกล้ชิดสนิทสนมกัน ศิษย์จะดูดซับความรู้ ความคิด และการกระทำต่างๆ ของอาจารย์ไว้ จริยธรรมและจรรยาแพทย์ มีไว้ให้พึงปฏิบัติกับบุคคลสองกลุ่ม คือ จริยธรรมและจรรยาระหว่างแพทย์กับผู้ป่วยและแพทย์กับญาติของผู้ป่วย ในเรื่องการเรียนรู้ต่อเนื่อง พบว่า แพทย์ต้องพยายามเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง เพื่อให้ตนเองรอบรู้ในวิชาแพทย์โดยเฉพาะในสาขาวิชาที่ตนเองปฏิบัติอยู่ เพื่อให้ นำความรู้มาใช้ รักษาผู้ป่วยได้อย่างเหมาะสม ทั้งนี้หากมีปัญหาในการรักษาหรือการวินิจฉัยอาการของผู้ป่วย แพทย์จะต้องปรึกษาแพทย์ผู้เชี่ยวชาญเสมอ นอกจากนี้ยังมีจรรยาแพทย์กับเพื่อนแพทย์และเพื่อนร่วมงานที่ว่า แพทย์จะไม่กล่าวติเตียน ทับถม และวิจารณ์การกระทำของเพื่อนแพทย์ต่อผู้ป่วยหรือบุคคลอื่น ในส่วนของการรักษาพยาบาลและการแพทย์ไทยได้มีการเปลี่ยนแปลงมาตลอดตามสภาพของสังคม ปัจจัยสำคัญที่ทำให้มีการเปลี่ยนแปลงไปนั้น ประกอบด้วยคุณลักษณะของแพทย์ อาจารย์แพทย์ ความสัมพันธ์ของแพทย์และผู้ป่วย เรื่องที่สำคัญที่สุดคือ คุณลักษณะของแพทย์ที่เปลี่ยนไป และความสัมพันธ์ระหว่างแพทย์กับผู้ป่วยที่ไม่ค่อยดีนัก ทั้งนี้ปัจจัยเริ่มต้นที่สำคัญคือ ปรัชญาการเรียนการสอนซึ่งในปัจจุบันมิได้เน้นที่ผู้ป่วยเป็นหลัก ต่างจากในอดีตที่นักศึกษาแพทย์จะเรียนรู้จากผู้ป่วย และมีความสัมพันธ์ห่วงใยใกล้ชิดกับผู้ป่วยตลอดเวลา โดยมีอาจารย์แพทย์เป็นผู้ให้ความรู้ แนะนำแนวทางในการดูแลรักษา ร่วมกัน แต่ปัจจุบันแนวทางการสอนได้เปลี่ยนไป นักศึกษาแพทย์หรือแพทย์ประจำบ้านใช้เวลาอยู่กับผู้ป่วยน้อยลง ความสำคัญของการเรียนการสอนเปลี่ยนมาเป็นการเรียนรู้ทางทฤษฎีมากขึ้น ใช้เวลาในห้องเรียน เพื่อฟังการบรรยายและทำกิจกรรม

อื่นๆ มากขึ้น ทำให้ความสัมพันธ์ระหว่างแพทย์กับผู้ป่วยน้อยลง อย่างไรก็ตามพบว่า ปัจจุบันนี้ ความรู้ทางการแพทย์ของแต่ละสาขาได้ก้าวหน้าไปอย่างมากมาย ซึ่งมีประโยชน์เพราะช่วยให้การรักษาดีขึ้นจนผู้ป่วยรอดชีวิต มีโอกาสหายจากโรคที่เคยรักษาไม่ได้ เช่น มะเร็ง เป็นต้น การใช้ high technology เป็นสิ่งที่จำเป็นในการวินิจฉัยและการรักษา สิ่งเหล่านี้ทำให้อาจารย์ต้องพยายามป้อนความรู้ และวิทยาการอันก้าวหน้าให้ศิษย์ ทำให้ความสัมพันธ์ระหว่างศิษย์กับอาจารย์แพทย์น้อยลง เพราะขาดเวลาในการปฏิบัติงานร่วมกัน งานที่สำคัญที่สุดคือการรักษาผู้ป่วยให้รอดชีวิต เป็นงานที่ท้าทายและผูกพันระหว่างอาจารย์กับศิษย์ให้อยู่ร่วมกัน ถ้าเรายังอยากเห็นแพทย์ที่ดี มีความรู้ความสามารถ และรับผิดชอบในชีวิตของผู้ป่วยเอื้ออาทรต่อผู้ป่วยในฐานะเพื่อนมนุษย์ อีกทั้งยังเป็นครูผู้มีพระคุณให้แพทย์ได้เรียนรู้ เราคงต้องกลับมาพิจารณาหลักสูตรการเรียนการสอนในปัจจุบันว่าเหมาะสมหรือไม่เพียงไร แพทย์ที่ดีต้องมีเวลาให้กับผู้ป่วยทั้งด้านการตรวจรักษา การวิเคราะห์ใช้ความ คิดช่วยขบปัญหาที่ซับซ้อนนั้นๆ ใด อาจารย์แพทย์ที่ดีก็ควรมีเวลาให้ศิษย์แพทย์ที่เรา รับผิดชอบในการดูแลผู้ป่วยให้เพียงพอฉันทันที

อุบลศรี อ่อนพลี (2550) ได้ทำวิจัยเรื่อง การศึกษา การบริหารความสัมพันธ์ของ สถานศึกษาอาชีวศึกษากับสถานประกอบการ เพื่อศึกษาและเปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้บริหาร อาจารย์ของสถานศึกษาเกี่ยวกับสภาพการบริหารความสัมพันธ์ระหว่างสถานศึกษาอาชีวศึกษากับ สถานประกอบการ อยู่ในระดับปานกลาง ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเปรียบเทียบความแตกต่าง ของ ค่าเฉลี่ยความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพการบริหารความสัมพันธ์ระหว่างสถานศึกษากับสถาน ประกอบการ พบว่าไม่แตกต่างกัน เมื่อพิจารณารายด้านพบว่า มีความคิดเห็นแตกต่างกัน อย่างมี นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.1 ในด้านการมีส่วนร่วมของสถานประกอบการในกิจกรรมของ สถานศึกษา ด้านการจัดทำข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับสถานประกอบการในการจัดหลักสูตรการเรียนการ สอนและมีความคิดเห็นแตกต่างกัน

งานวิจัยต่างประเทศ

เซย์เลอร์และอเล็กซานเดอร์ (จักรกฤษณ์ ประกอบผล 2546 : 13 อ้างอิงจาก Saylor; & Alexander. 1974 : 17) กล่าวว่าหลักสูตรเป็นแผนงานที่สถาบันอุดมศึกษาจัดขึ้นให้ผู้เรียนมีโอกาส เรียนรู้เพื่อบรรลุเป้าหมายกว้างๆ ของการศึกษาและสัมพันธ์กับวัตถุประสงค์เฉพาะ ดังนั้นหลักสูตร ที่ดีควรเป็นหลักสูตรที่สามารถพัฒนาให้ผู้เรียนมีความรู้ ความสามารถ และทัศนคติที่จะนำไปใช้ให้ เป็นประโยชน์ต่อตนเองและสังคมให้มากที่สุด จากที่กล่าวมานี้จะเห็นได้ว่าการจะพัฒนานักศึกษา ให้มีคุณภาพต้องเริ่มตั้งแต่การจัดหลักสูตร ดังนั้นการจัดหลักสูตรการศึกษาทุกระดับจะต้องมุ่งหวัง ให้ผู้สำเร็จการศึกษา สามารถดำรงชีวิตได้อย่างมีคุณภาพ

โรไมน์ (พระมหากษัตริย์ วังศรัพัทธ์ 2548 : 39 อ้างอิงจาก Romine 1974 : 139-43) ได้ อธิบายว่าบรรยากาศเกี่ยวกับการสอนที่ช่วยให้เกิดการเรียนรู้ มีดังนี้คือ ด้านบุคลิกภาพของ ผู้สอนเป็นผู้มีความกระตือรือร้น มีอารมณ์ขัน สนใจวิชาที่สอน มีความจริงใจและเป็นกันเองกับ ผู้เรียน มีการเตรียมการสอนมาดี ซึ่งแจ่มชัดวัตถุประสงค์ในวิชาที่เรียนให้ผู้เรียนทราบทุกครั้ง รวมทั้ง แนะนำหนังสืออ้างอิงต่างๆ ด้านเนื้อหาวิชา มีการอธิบายชัดเจน กระตุ้นให้ผู้เรียนรู้จักคิดในการ แก้ปัญหา มีเทคนิคการสอนหลายๆ แบบที่สามารถทำให้ผู้เรียนเข้าใจเนื้อหาได้แจ่มแจ้งและรวดเร็ว

เกอร์น (จันทร์เพ็ญ หงษ์ทอง 2549 : 32 อ้างอิงจาก Guerin 1981 : 18) ได้สรุปไว้ว่า การที่ จะถ่ายทอดความรู้และทักษะความชำนาญนั้น สิ่งที่อาจารย์ผู้สอนจะต้องมี คือ ได้รับความต้องการ และรู้เกี่ยวกับนักศึกษาที่ตนจะสอน รู้ทัศนคติและสภาพแวดล้อมของนักศึกษา อนุญาตให้ นักศึกษาเลือกวิธีการและกิจกรรมที่นักศึกษาคิดว่าจะเป็นประโยชน์และประสบผลสำเร็จในการ เรียนของนักศึกษาเองได้อย่างอิสระ ต้องรู้จักเชื่อมโยงประสบการณ์หรือความรู้ให้กลมกลืน สอดคล้องกับสถานการณ์จริง

จากการทบทวนวรรณกรรมต่างๆ ทำให้ผู้วิจัยสนใจศึกษาความคิดเห็นต่อแนวทางการ ดำเนินงานด้านวิชาการและด้านบริการของฝ่ายการศึกษาหลังปริญญา คณะแพทยศาสตร์ศิริราช พยาบาล มหาวิทยาลัยมหิดล เพื่อนำผลที่ได้จากการวิจัยมาพิจารณาพัฒนาเพิ่มความพึงพอใจในการ ใช้บริการ เพิ่มศักยภาพของบุคลากรในหน่วยงาน และเป็นตัวชี้วัดของหน่วยงาน ในการพัฒนา คุณภาพอย่างต่อเนื่อง และรู้ถึงปัญหาและอุปสรรคในการพัฒนาในด้านต่างๆ อันจะนำไปสู่การพัฒนา ด้านต่างๆ ของฝ่ายการศึกษาหลังปริญญาอย่างมีคุณภาพและมาตรฐาน สามารถแข่งขัน เพื่อคงไว้ซึ่ง ความเป็นสถาบันอันดับหนึ่งของผู้ที่ต้องการศึกษาต่อทางด้านแพทย์เฉพาะทางในสาขาต่างๆ ตลอดไป

บทที่ 3 วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยเรื่อง การศึกษาแนวทางการดำเนินงานของฝ่ายการศึกษาหลังปริญญา คณะแพทยศาสตร์ศิริราชพยาบาล มหาวิทยาลัยมหิดล เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ ซึ่งผู้วิจัยได้กำหนดวิธีดำเนินการในการวิจัย ดังนี้

1. การกำหนดประชากรและการเลือกกลุ่มตัวอย่าง
2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
3. การเก็บรวบรวมข้อมูล
4. การวิเคราะห์ข้อมูล และสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

การกำหนดประชากรและการเลือกกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือแพทย์ประจำบ้านระดับ 1 (ชั้นปีที่ 1) และระดับ 2 (ชั้นปีที่ 2-3 หรือชั้นปีที่ 2-5) ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2555 จาก 15 ภาควิชา จำนวน 528 คน ซึ่งได้แสดงดังตารางที่ 1

กลุ่มตัวอย่าง	จำนวน
แพทย์ประจำบ้าน	528

ตารางที่ 1 จำนวนประชากรแพทย์ประจำบ้าน (ทำเทียบแพทย์ประจำบ้าน ปีการศึกษา 2555 ฝ่ายการศึกษาหลังปริญญา คณะแพทยศาสตร์ศิริราชพยาบาล)

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย คือ แพทย์ประจำบ้านที่กำลังศึกษา/ฝึกอบรมที่คณะแพทยศาสตร์ศิริราชพยาบาล ในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2555 จำนวนทั้งสิ้น 528 คน ซึ่งเป็นแพทย์ประจำบ้านชั้นปีที่ 1 จำนวน 160 คน ชั้นปีที่ 2-5 จำนวน 368 คน ได้มาโดยการสุ่มตัวอย่างแบบหลายขั้นตอน (Multi-Stage Stratified Random Sampling) มีขั้นตอนการสุ่มกลุ่มตัวอย่างดังนี้

ขั้นตอนแรก กำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างโดยการประมาณเบื้องต้น ดังนี้

1. สํารวจข้อมูลประชากรจาก ทำเนียบแพทย์ประจำบ้าน ของคณะแพทยศาสตร์ศิริราชพยาบาล ประจำปี 2555 ซึ่งใช้สูตรการกำหนดตัวอย่างแบบแบ่งชั้น (Stratified Random Sampling)

2. ที่ระดับความเชื่อมั่น 95 เปอร์เซนต์ (มยุรี ศรีชัย, 2538: 105) โดยประกอบด้วยข้อมูลที่ใช้ในการคำนวณดังนี้

1.1 กำหนดระดับความเชื่อมั่นที่ 95 เปอร์เซนต์

1.2 กำหนดขนาดของความคลาดเคลื่อน (e) เท่ากับ 2

1.3 ประมาณค่าความแปรปรวนของประชากร โดยประมาณจากค่าพิสัยระหว่างคะแนนที่มากที่สุดกับคะแนนที่น้อยที่สุด (แบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ จำนวน 47 ข้อ ซึ่งจะมีคะแนนสูงสุด 250 คะแนน และคะแนนต่ำสุด 50 คะแนน) ได้ค่าประมาณความแปรปรวนของประชากรเท่ากับ 1600

$$n = \frac{\sum_{g=1}^K \frac{N_g^2 S_g^2}{W_g}}{\frac{N^2 e^2}{Z_{\alpha/2}^2} + \sum_{g=1}^K N_g S_g^2}$$

เมื่อ	n	แทน	ขนาดของกลุ่มตัวอย่าง
	N	แทน	จำนวนแพทย์ประจำบ้านทั้งหมด
	K	แทน	จำนวนชั้นของสมาชิกของประชากรทั้งหมดถูกแบ่ง
	S_g^2	แทน	ค่าความแปรปรวนแต่ละชั้น
	e	แทน	ความคลาดเคลื่อนในการประมาณค่า
	N_g	แทน	จำนวนของแพทย์ประจำบ้านในแต่ละชั้น
	W_g	แทน	$\frac{N_g}{N}$

ขั้นตอนที่สอง กำหนดหาขนาดของกลุ่มตัวอย่าง

1. ทำการสุ่มแบบแบ่งชั้น โดยใช้จำนวนของแพทย์ประจำบ้านเป็นชั้นของการสุ่ม (จำนวน 5 ชั้น การสุ่มตามชั้นปีที่เข้าศึกษา) ซึ่งผู้วิจัยพิจารณาแล้วเห็นว่า แพทย์ประจำบ้านมีจำนวนแตกต่างกัน ขึ้นอยู่กับความนิยมในการเข้าศึกษาต่อ และความหลากหลายของภาควิชา อาจเป็นเหตุปัจจัยทำให้เกิดความแตกต่างของความคิดเห็นต่อการให้บริการของฝ่ายการศึกษาหลังปริญญา คณะ

แพทยศาสตร์ศิริราชพยาบาล และได้คิดสูตรการคำนวณหาขนาดของกลุ่มตัวอย่างแบบแบ่งชั้น (มยุรี ศรีชัย 2538 : 105) ได้จำนวนของกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยจำนวน 528 คน สุ่มเลือกแพทย์ประจำบ้านจากแต่ละภาควิชา แต่ละชั้นปีประมาณร้อยละ 66 ของจำนวนแพทย์ประจำบ้านทั้งหมด เพื่อให้ได้ตามจำนวนกลุ่มตัวอย่างที่ได้ทำการสุ่มไว้ โดยมีรายละเอียดของกลุ่มตัวอย่าง ดังตาราง 2

ภาควิชา	P	ปี 1		ปี 2		ปี 3		ปี 4		ปี 5	
		N	n	N	n	N	n	N	n	N	n
กุมารเวชศาสตร์	73	25	16	25	16	23	15				
จักษุวิทยา	30	10	7	10	7	10	8				
จิตเวชศาสตร์	33	9	6	8	5	11	7	5	3		
ตจวิทยา	19	4	3	5	3	5	3	5	3		
พยาธิวิทยา	8	1	1	4	3	3	2				
พยาธิวิทยาคลินิก	3	-	-	1	1	2	1				
นิติเวชศาสตร์	13	5	3	2	2	6	4				
รังสีวิทยา	88	27	18	34	22	27	18				
วิสัญญีวิทยา	72	24	16	24	16	24	16				
เวชศาสตร์ฟื้นฟู	18	6	5	7	5	5	3				
ศัลยศาสตร์	141	33	22	32	21	31	21	31	21	14	9
ศัลยศาสตร์ออร์โธพีดิกส์	46	12	8	10	6	12	8	12	8		
สูติ-นรีเวชวิทยา	40	14	9	13	9	13	9				
โสต นาสิก ลาริงซ์วิทยา	30	10	8	10	6	10	6				
อายุรศาสตร์	182	58	38	60	39	62	41	2	1		
รวม	796	238	160	245	161	244	162	55	36	14	9

ตารางที่ 2 จำนวนแพทย์ประจำบ้านจากการสุ่มกลุ่มตัวอย่าง

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเป็นแบบสอบถามแนวทางการดำเนินงานของฝ่าย

การศึกษาหลังปริญญา คณะแพทยศาสตร์ศิริราชพยาบาล มหาวิทยาลัยมหิดล ซึ่งแบบสอบถามแบ่งออกเป็น 3 ตอน มีรายละเอียดของแบบสอบถามดังนี้

ตอนที่ 1 เป็นข้อคำถามเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 เป็นข้อคำถามเกี่ยวกับ ความคิดเห็นต่อแนวทางการดำเนินงานในด้านบริหาร วิชาการและด้านบริการของฝ่ายการศึกษาหลังปริญญา คณะแพทยศาสตร์ศิริราชพยาบาล โดยแต่ละข้อคำถาม มีลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ ตามแบบของลิเคิร์ต จำนวน 47 ข้อ โดยมีเกณฑ์การให้คะแนนดังนี้

ดีมาก	=	5	คะแนน
ดี	=	4	คะแนน
พอใช้	=	3	คะแนน
ควรปรับปรุง	=	2	คะแนน
ควรปรับปรุงอย่างมาก	=	1	คะแนน

การแปลความหมายของค่าคะแนนเฉลี่ยที่ได้ กำหนดเกณฑ์ดังนี้ (วิเชียร เกตุสิงห์, 2538: 9)

1. ค่าเฉลี่ย 4.50-5.00 หมายถึง มีความคิดเห็นเกี่ยวกับการดำเนินงานอยู่ในระดับดีมาก
2. ค่าเฉลี่ย 3.50-4.49 หมายถึง มีความคิดเห็นเกี่ยวกับการดำเนินงานอยู่ในระดับอยู่ในระดับดี
3. ค่าเฉลี่ย 2.50-3.49 หมายถึง มีความคิดเห็นเกี่ยวกับการดำเนินงานอยู่ในระดับพอใช้
4. ค่าเฉลี่ย 1.50-2.49 หมายถึง มีความคิดเห็นเกี่ยวกับการดำเนินงานอยู่ในระดับควรปรับปรุง
5. ค่าเฉลี่ย 1.00-1.49 หมายถึง มีความคิดเห็นเกี่ยวกับการดำเนินงานอยู่ในระดับควรปรับปรุงอย่างมาก

ตอนที่ 3 ข้อเสนอแนะจากผู้ตอบแบบสอบถาม โดยในแบบสอบถามแต่ละด้านจะมีคำถามปลายเปิดเพื่อให้ผู้ตอบได้แสดงความคิดเห็นและให้ข้อเสนอแนะเพิ่มเติมอย่างเสรี จำนวน 3 ข้อ

การเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูลโดยใช้แบบสอบถามแนวทางการดำเนินงานของฝ่ายการศึกษาหลังปริญญา คณะแพทยศาสตร์ศิริราชพยาบาล มหาวิทยาลัยมหิดล ซึ่งผู้วิจัยสร้างขึ้น โดยมีขั้นตอนการสร้างแบบสอบถามและการเก็บรวบรวมข้อมูล ดังนี้

1. ค้นคว้าทฤษฎี ตำรา เอกสาร บทความ สิ่งพิมพ์และผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการบริการในด้านต่างๆ และการฝึกอบรม ทั้งในประเทศและต่างประเทศ

2. ศึกษาวิธีการสร้างแบบสอบถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับตามวิธีของลิเคิร์ต (Likert, 1961: 22) แล้วเขียนข้อคำถามตามนิยามปฏิบัติการและแผนการเขียนข้อคำถามที่ได้กำหนดไว้ โดยผู้วิจัยเขียนคำถามเป็นข้อความสั้นๆ แบ่งออกเป็นด้านต่างๆ ดังนี้

2.1 ด้านบริหารวิชาการ ได้แก่

2.1.1 การบริหารหลักสูตร

2.1.2 การจัดการเรียนการสอน

2.1.3 การประเมิน การทดสอบ และการวัดผลการเรียนการสอน

2.2 ด้านการบริการ ได้แก่

2.2.1 สื่อการเรียนการสอน

2.2.2 อาคารสถานที่ในการฝึกอบรม

2.2.3 หอพักแพทย์ประจำบ้าน

2.2.4 การอำนวยความสะดวก

3. ทั้งนี้ผู้วิจัยได้ศึกษาวิธีการสร้างแบบสอบถามจาก นิตยา วัฒนาภรณ์ (2530: ภาคผนวก ข), ณัฐวุฒิ ธรรมมงคลกุล (2534: 155-) รังรอง สีทองดี (2535: ภาคผนวก ข) อัมพร ณ สงขลา (2539: 102-8) เปรมชัย สโรบล (2542: 89-95) และนำแบบสอบถามที่สร้างเสร็จแล้ว เสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษาเพื่อพิจารณา จากนั้นจึงให้ผู้เชี่ยวชาญเป็นผู้พิจารณาความสอดคล้องและความครอบคลุมของแบบสอบถามกับนิยามปฏิบัติการ

4. นำแบบสอบถามที่ได้จากข้อ 3 ไปใช้กับกลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ แพทย์ประจำบ้าน จำนวน 528 คน

5. การเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยได้ดำเนินการตามขั้นตอนดังต่อไปนี้

5.1 ติดต่อขอหนังสือขอความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูลจากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยสยาม

5.2 ผู้วิจัยขอความร่วมมือตอบแบบสอบถามจากแพทย์ประจำบ้านระดับ 1 (ชั้นปีที่ 1) และระดับ 2 (ชั้นปีที่ 2-3 หรือชั้นปีที่ 2-5) และจัดเตรียมแบบสอบถามให้เพียงพอกับกลุ่มตัวอย่าง

การวิเคราะห์ข้อมูล และสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลตามแนวทางการวิจัยเชิงปริมาณ โดยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูปเพื่อการวิเคราะห์หาค่าสถิติต่างๆ ดังนี้

1. แสดงข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่างที่ตอบแบบสอบถาม โดยการแจกแจงความถี่ และหาค่าร้อยละ ซึ่งจะนำเสนอในแนวทางตารางประกอบคำบรรยาย

2. ตามวัตถุประสงค์ของการวิจัยข้อ 1 เพื่อศึกษาการบริหารงานด้านวิชาการและการบริการของฝ่ายการศึกษาหลังปริญญา คณะแพทยศาสตร์ศิริราชพยาบาล มหาวิทยาลัยมหิดล ตามความคิดเห็นของแพทย์ประจำบ้าน

3. ตามวัตถุประสงค์ของการวิจัยข้อ 2 เพื่อศึกษาปัจจัยส่วนบุคคล ได้แก่ ระดับชั้นที่ศึกษา และภาควิชาที่เรียน ที่ส่งผลต่อการบริหารงานด้านวิชาการและการบริการของฝ่ายการศึกษาหลังปริญญา คณะแพทยศาสตร์ ศิริราชพยาบาล มหาวิทยาลัยมหิดล ตามความคิดเห็นของแพทย์ประจำบ้าน

4. นำข้อมูลที่ได้จากแบบสอบถามปลายเปิดมาแจกแจงความถี่ แล้วนำเสนอในรูปแบบตารางประกอบคำบรรยาย

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่

1. สถิติพื้นฐาน
 - 1.1 ค่าความถี่ (Frequency)
 - 1.2 ค่าร้อยละ (Percentage)
 - 1.3 ค่าเฉลี่ย (Mean)
 - 1.4 ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard deviation)
2. สถิติที่ใช้ในการทดสอบสมมติฐาน ใช้การทดสอบ T-test Independent และ One-Way

ANOVA

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาการบริหารงานด้านวิชาการและการบริการของฝ่ายการศึกษาหลังปริญญา คณะแพทยศาสตร์ศิริราชพยาบาล มหาวิทยาลัยมหิดล ตามความคิดเห็นของแพทย์ประจำบ้าน และศึกษาปัจจัยส่วนบุคคล ได้แก่ ระดับชั้นที่ศึกษา และภาควิชาที่เรียน ที่ส่งผลต่อการบริหารงานด้านวิชาการและการบริการของฝ่ายการศึกษาหลังปริญญา คณะแพทยศาสตร์ศิริราชพยาบาล มหาวิทยาลัยมหิดล ตามความคิดเห็นของแพทย์ประจำบ้าน ผลการวิเคราะห์ข้อมูลตามลำดับดังนี้

ตอนที่ 1 วิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง โดยการแจกแจงความถี่และค่าร้อยละ ของตัวแปร

ตอนที่ 2 วิเคราะห์การบริหารงานด้านวิชาการและการบริการของฝ่ายการศึกษาหลังปริญญา คณะแพทยศาสตร์ศิริราชพยาบาล มหาวิทยาลัยมหิดล โดยหาค่าร้อยละ คะแนนเฉลี่ย ความเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ตอนที่ 3 เปรียบเทียบความแตกต่างของคะแนนเฉลี่ยการบริหารงานด้านวิชาการและการบริการของฝ่ายการศึกษาหลังปริญญา คณะแพทยศาสตร์ศิริราชพยาบาล มหาวิทยาลัยมหิดล จำแนกตามระดับชั้นที่ศึกษา และภาควิชาที่เรียน โดยการวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบทางเดียว (One-Way ANOVA)

ตอนที่ 4 สรุปคำถามปลายเปิด และแจกแจงความถี่

ตอนที่ 1 วิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง โดยการแจกแจงความถี่และค่าร้อยละ ของตัวแปร

ข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่างที่เป็นแพทย์ประจำบ้าน ซึ่งกำลังศึกษาฝึกอบรมอยู่ในหลักสูตร ที่คณะแพทยศาสตร์ศิริราชพยาบาล มหาวิทยาลัยมหิดล โดยการแจกแจงความถี่ ค่าร้อยละ ตามตัวแปรดังตารางที่ 1

ตารางที่ 1 จำนวน และค่าร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามระดับชั้นการศึกษา และ ภาควิชา (n = 528)

		ตัวแปร	จำนวน	ร้อยละ
		แพทย์ประจำบ้าน	528	100
ระดับชั้น	ชั้นปีที่ 1		160	30.30
	ชั้นปีที่ 2 - 5		368	69.70
ภาควิชา	กุมารเวชศาสตร์		47	8.90
	จักษุวิทยา		22	4.16
	จิตเวชศาสตร์		21	3.97
	ตจวิทยา		12	2.27
	พยาธิวิทยา		6	1.13
	พยาธิวิทยาคลินิก		2	0.37
	นิติเวชวิทยา		9	1.70
	รังสีวิทยา		58	10.98
	วิสัญญีวิทยา		48	9.09
	เวชศาสตร์ฟื้นฟู		13	2.46
	สูติศาสตร์-นรีเวชวิทยา		27	5.11
	ศัลยศาสตร์		94	17.80
	ศัลยศาสตร์ออร์โธปิดิกส์		30	5.68
	โสต นาสิก ลาริงซ์วิทยา		20	3.78
	อายุรศาสตร์		119	22.53
			รวม	528

จากตารางที่ 1 พบว่า กลุ่มตัวอย่างเป็นแพทย์ประจำบ้าน คิดเป็นร้อยละ 100 กำลังศึกษาอยู่ในชั้นปีที่ 2-5 คิดเป็นร้อยละ 69.70 สาขาวิชาอายุรศาสตร์ ร้อยละ 22.53 รองลงมา คือ สาขาวิชา ศัลยศาสตร์ ร้อยละ 17.80

ตอนที่ 2 วิเคราะห์การบริหารงานด้านวิชาการและการบริการของฝ่ายการศึกษา หลังปริญญา คณะแพทยศาสตร์ศิริราชพยาบาล มหาวิทยาลัยมหิดล โดยหาคะแนนเฉลี่ย ความเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความคิดเห็น ของกลุ่มตัวอย่าง ($n = 528$) ดังตารางที่ 2

ตารางที่ 2 คะแนนเฉลี่ย ความเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับการบริหารงานด้านวิชาการและการบริการของฝ่ายการศึกษาหลังปริญญาของกลุ่มตัวอย่าง ($n = 528$)

ตัวแปร	n	\bar{X}	SD	ระดับ ความ คิดเห็น
การบริหารงานด้านวิชาการ	528	3.87	0.41	ดี
การบริหารหลักสูตร	528	3.97	0.41	ดี
การจัดการเรียนการสอน	528	3.73	0.38	ดี
การประเมิน การทดสอบ และการวัดผลการเรียนการสอน	528	3.91	0.45	ดี
การบริการของฝ่ายการศึกษาหลังปริญญา	528	3.70	0.57	ดี
สื่อการเรียนการสอน	528	3.87	0.53	ดี
อาคารสถานที่ในการฝึกอบรม	528	3.92	0.42	ดี
หอพักแพทย์ประจำบ้าน	528	3.04	0.87	พอใช้
การให้บริการของเจ้าหน้าที่	528	4.00	0.47	ดี

จากตารางที่ 2 พบว่า กลุ่มตัวอย่างมีระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับการบริหารงานด้านวิชาการอยู่ในระดับดี มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.87 โดยมีระดับการบริหารหลักสูตร การประเมิน การทดสอบ และการวัดผลการเรียนการสอน และการจัดการเรียนการสอน อยู่ในระดับดี มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.97, 3.73 และ 3.91 ตามลำดับ ส่วนด้านการบริการของฝ่ายการศึกษาหลังปริญญาอยู่ในระดับดี มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.70 โดยมีระดับสื่อการเรียนการสอน อาคารสถานที่ในการฝึกอบรม และการให้บริการของเจ้าหน้าที่ อยู่ในระดับดี มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.87 , 3.92 และ 4.00 ตามลำดับ ในขณะที่หอพักแพทย์ประจำบ้านอยู่ในระดับพอใช้ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.04

ตอนที่ 3 เปรียบเทียบความแตกต่างของคะแนนเฉลี่ยการบริหารงานด้านวิชาการ และการบริการของฝ่ายการศึกษาหลังปริญญา คณะแพทยศาสตร์ศิริราชพยาบาล มหาวิทยาลัยมหิดล จำแนกตาม ระดับชั้นที่ศึกษา และภาควิชาที่เรียน โดยการวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบทางเดียว (One-Way ANOVA) ดังตาราง 3 และ 4

ตารางที่ 3 จำนวน ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของการบริหารงานด้านวิชาการและการบริการของฝ่ายการศึกษาหลังปริญญาจำแนกตามระดับชั้นปี

ระดับชั้น	จำนวน	การบริหารงานด้านวิชาการ		การบริการของฝ่ายการศึกษาหลังปริญญา	
		\bar{X}	SD	\bar{X}	SD
ชั้นปีที่ 1	160	3.78	0.32	3.65	0.42
ชั้นปีที่ 2 – 5	368	3.83	0.37	3.67	0.44
รวม	528	3.81	0.35	3.66	0.43

จากตารางที่ 3 พบว่า คะแนนเฉลี่ยการบริหารงานด้านวิชาการและการบริการของฝ่ายการศึกษาหลังปริญญา แพทย์ประจำบ้านชั้นปีที่ 1 มีค่าเท่ากับ 3.78 และ 3.65 ส่วนแพทย์ประจำบ้านชั้นปีที่ 2-5 มีคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 3.83 และ 3.67

ตารางที่ 4 ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบทางเดียวของการบริหารงานด้านวิชาการและการบริการของฝ่ายการศึกษาหลังปริญญา จำแนกตามระดับชั้น

ตัวแปร	แหล่งความแปรปรวน	SS	df	MS	F	p-value
การบริหารงานด้านวิชาการ	ระหว่างกลุ่ม	0.34	1	0.34	2.71	0.10
	ภายในกลุ่ม	67.00	526	0.12		
	รวม	67.35	527			
การบริการของฝ่ายการศึกษาหลังปริญญา	ระหว่างกลุ่ม	0.05	1	0.05	0.30	0.58
	ภายในกลุ่ม	100.49	526	0.191		
	รวม	100.54	527			

จากตารางที่ 4 พบว่า กลุ่มตัวอย่างที่มีชั้นปีต่างกันมีการรับรู้เกี่ยวกับการบริหารงานด้านวิชาการและการบริการของฝ่ายการศึกษาหลังปริญญา คณะแพทยศาสตร์ศิริราชพยาบาล มหาวิทยาลัยมหิดลไม่แตกต่างกัน

ตารางที่ 5 จำนวน ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของการบริหารงานด้านวิชาการและการบริการของฝ่ายการศึกษาหลังปริญญา และการเปรียบเทียบความแตกต่างของคะแนนเฉลี่ยการบริหารงานด้านวิชาการและการบริการของฝ่ายการศึกษาหลังปริญญา คณะแพทยศาสตร์ศิริราชพยาบาล มหาวิทยาลัยมหิดล จำแนกเป็นรายชื่อ

ข้อความ	n	\bar{X}	SD	ระดับความคิดเห็น
1. หลักสูตรแพทย์ประจำบ้านมีความสอดคล้องกับนโยบายและเป้าหมายตามที่แพทยสภากำหนด	528	3.98	0.44	ดี
2. หลักสูตรแพทย์ประจำบ้านประกอบด้วยรายวิชาและจำนวนหน่วยกิต ตรงตามเกณฑ์ที่แพทยสภากำหนด	528	4.00	0.42	ดี
3. หลักสูตรแพทย์ประจำบ้านมีอาจารย์ผู้รับผิดชอบรายวิชาและอาจารย์ผู้สอนมีคุณวุฒิตรงตามที่แพทยสภากำหนด	528	4.04	0.49	ดี
4. การบริหารจัดการหลักสูตรมีความเหมาะสม	528	3.94	0.49	ดี
5. หลักสูตรมีความคล่องตัวสามารถตอบสนองทันต่อเหตุการณ์	528	3.87	0.54	ดี
● การจัดการเรียนการสอนวิชาแกน				
6. แนวทางการเรียนการสอนในรายวิชาวิทยาศาสตร์การแพทย์พื้นฐานและคลินิกสัมพันธ์มีความเหมาะสม	528	3.79	0.56	ดี
7. แนวทางการเรียนการสอนในรายวิชาภาษาอังกฤษสำหรับแพทย์มีความเหมาะสม	528	3.80	0.55	ดี
● การจัดการเรียนการสอนวิชาเลือก				
8. แนวทางการเรียนการสอนในรายวิชาการบริหารทางการแพทย์มีความเหมาะสม	528	3.84	0.53	ดี
9. แนวทางการเรียนการสอนในรายวิชาระเบียบวิชาชีพสำหรับแพทย์มีความเหมาะสม	528	3.89	0.48	ดี

ข้อคำถาม	n	\bar{X}	SD	ระดับความคิดเห็น
10. แนวทางการเรียนการสอนในรายวิชาการสื่อสารและสารสนเทศทางการแพทย์มีความเหมาะสม	528	3.88	0.52	ดี
การจัดการเรียนการสอนกิจกรรมส่งเสริมหลักสูตร				
11. แนวทางการจัดกิจกรรมโครงการเสริมทักษะการให้คำปรึกษาแนะนำแก่ผู้ป่วยและญาติ (Counseling) มีความเหมาะสม	528	4.14	0.59	ดี
12. แนวทางการจัดกิจกรรมโครงการ Safety Camp for Resident มีความเหมาะสม	528	4.11	0.62	ดี
• การจัดการเรียนการสอนกิจกรรมสร้างเสริมสุขภาพ				
13. แนวทางการจัดกิจกรรมโครงการเสริมความรู้เรื่องความเครียดและการทดสอบภาวะสุขภาพจิต มีความเหมาะสม	528	3.20	0.94	ดี
14. แนวทางการจัดกิจกรรมโครงการสืบสานพระราชปณิธานพระราชชนกมีความเหมาะสม	528	3.17	0.95	พอใช้
• การจัดการเรียนการสอนกิจกรรมนอกหลักสูตร				
15. แนวทางการจัดกิจกรรมการเรียนวาดรูปสีน้ำ มีความเหมาะสม	528	3.12	0.94	พอใช้
16. แนวทางการจัดกิจกรรมโครงการทัศนศึกษาต่างจังหวัดมีความเหมาะสม	528	3.14	0.97	พอใช้
• การจัดการเรียนการสอนของอาจารย์ผู้สอน				
17. อาจารย์มีช่วงเวลาในการให้คำปรึกษาแก่แพทย์ประจำบ้าน	528	3.89	0.54	ดี
18. อาจารย์เป็นแบบอย่างที่ดีของแพทย์ประจำบ้าน	528	4.00	0.53	ดี
19. อาจารย์มีความพร้อมสำหรับการสอนและการฝึกอบรมแพทย์ประจำบ้าน	528	4.01	0.51	ดี
20. ของอาจารย์มีความทุ่มเทต่อการเรียนการสอนของแพทย์ประจำบ้าน	528	3.98	0.52	ดี

ข้อคำถาม	n	\bar{X}	SD	ระดับความคิดเห็น
<ul style="list-style-type: none"> ● การประเมิน การทดสอบ และการวัดผลการเรียนการสอน 				
21. การประเมิน การทดสอบ และการวัดผลการเรียนการสอนมีเกณฑ์ที่ชัดเจน และยุติธรรม	528	3.94	0.48	ดี
22. มีระบบการตรวจสอบและติดตามผลการเรียน	528	3.93	0.49	ดี
23. มีระบบช่วยเหลือผู้ที่มีปัญหาด้านผลการเรียนต่ำกว่าเกณฑ์	528	3.88	0.59	ดี
24. อาจารย์เปิดโอกาสให้แพทย์ประจำบ้านได้แสดงความคิดเห็นในระหว่างการฝึกอบรม	528	3.91	0.56	ดี
25. มีอาจารย์ที่ปรึกษาให้การดูแลแพทย์ประจำบ้านเกี่ยวกับผลการเรียนอย่างใกล้ชิดและเป็นกันเองด้านการบริการ	528	3.90	0.56	ดี
<ul style="list-style-type: none"> ● สื่อการเรียนการสอน 				
26. สื่อการเรียนการสอน เช่น อุปกรณ์เครื่องมือ เครื่องมือแพทย์ เป็นต้น มีคุณภาพ	528	3.89	0.53	ดี
27. สื่อการเรียนการสอนมีปริมาณเพียงพอ	528	3.84	0.60	ดี
<ul style="list-style-type: none"> ● อาคารสถานที่ในการฝึกอบรม 				
28. ห้องเรียนมีบรรยากาศเอื้อต่อการเรียนรู้	528	3.89	0.50	ดี
29. ห้องเรียนมีความสะอาดสบาย สะอาด ปลอดภัย และได้มาตรฐาน	528	3.91	0.51	ดี
30. ห้องเรียนมีจำนวนเพียงพอกับผู้เข้ารับการศึกษา	528	3.91	0.48	ดี
31. ห้องปฏิบัติหัตถการมีความสะอาดสบาย สะอาด ปลอดภัย และได้มาตรฐาน	528	3.92	0.50	ดี
32. ห้องสมุดมีความสะอาดสบาย สะอาด ปลอดภัย และได้มาตรฐาน	528	3.92	0.54	ดี
<ul style="list-style-type: none"> ● หอพักแพทย์ประจำบ้าน 				
33. หอพักมีความสะอาดสบาย สะอาด ปลอดภัย และได้มาตรฐาน	528	3.30	0.97	พอใช้

ข้อความ	n	\bar{X}	SD	ระดับความคิดเห็น
34. หอพักแพทย์มีหลักเกณฑ์การเข้าพักรัดเงิน	528	3.01	1.14	พอใช้
35. สิ่งของที่จำเป็นต้องใช้ เช่น ตู้เย็น เต้าไมโครเวฟ ฯลฯ มีเพียงพอ	558	3.02	1.01	พอใช้
36. เจ้าหน้าที่ประจำหอพักแพทย์ประจำบ้านให้บริการด้วยความเต็มใจ	558	3.08	1.03	พอใช้
37. การซ่อมแซมครุภัณฑ์ต่างๆ ภายในหอพักแพทย์ และการแก้ไขปัญหาข้อร้องเรียนต่าง ๆ มีความรวดเร็ว	558	2.92	0.99	พอใช้
38. ความสะดวกของบริการรถรับ-ส่ง ระหว่างคณะฯ กับหอพักแพทย์	558	2.98	1.02	พอใช้
39. การให้บริการเกี่ยวกับที่จอดรถของผู้พำนักในหอพักแพทย์	558	2.98	1.03	พอใช้
40. การให้บริการของเจ้าหน้าที่ฝ่ายการศึกษา หลังปริญญา มีความรวดเร็วคล่องตัว	558	3.92	0.56	ดี
41. เจ้าหน้าที่ฝ่ายการศึกษาหลังปริญญาสามารถอธิบายชี้แจง และแนะนำขั้นตอนปฏิบัติต่างๆ ได้อย่างชัดเจน	558	3.98	0.50	ดี
42. เจ้าหน้าที่ฝ่ายการศึกษาหลังปริญญามีส่วนช่วยสนับสนุนการฝึกอบรมต่างๆ	558	4.00	0.51	ดี
43. เจ้าหน้าที่ฝ่ายการศึกษาหลังปริญญามีส่วนช่วยประสานงาน และแก้ไขปัญหาต่างๆ ที่เกิดขึ้น	558	4.01	0.54	ดี
44. เจ้าหน้าที่ฝ่ายการศึกษาหลังปริญญามีความรอบรู้เกี่ยวกับงานที่บริการ	558	4.01	0.52	ดี
45. เจ้าหน้าที่ฝ่ายการศึกษาหลังปริญญาสุภาพ เอาใจใส่ กระตือรือร้น และพร้อมในการให้บริการ	558	4.01	0.54	ดี
46. เจ้าหน้าที่ฝ่ายการศึกษาหลังปริญญาให้บริการ โดยไม่เลือกปฏิบัติ	558	4.03	0.52	ดี
47. จำนวนเจ้าหน้าที่ฝ่ายการศึกษาหลังปริญญา มีเพียงพอต่อการให้บริการ	558	4.00	0.50	ดี

จากตารางที่ 5 พบว่า กลุ่มตัวอย่างมีความคิดเห็น ของการบริหารงานด้านวิชาการ และการบริการของฝ่ายการศึกษาหลังปริญญา และการเปรียบเทียบความแตกต่างของคะแนนเฉลี่ยการ

บริหารงานด้านวิชาการและการบริการของฝ่ายการศึกษาหลังปริญญาคณะแพทยศาสตร์ศิริราชพยาบาล มหาวิทยาลัยมหิดล จำแนกเป็นรายข้อ ส่วนใหญ่มีระดับความคิดเห็นดี มีเพียงในเรื่องของหอพักแพทย์ประจำบ้านมีความคิดเห็นพอใช้

จำนวน ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของการบริหารงานด้านวิชาการ และการบริการของฝ่ายการศึกษาหลังปริญญา และการเปรียบเทียบความแตกต่างของคะแนนเฉลี่ยการบริหารงานด้านวิชาการและการบริการของฝ่ายการศึกษาหลังปริญญา คณะแพทยศาสตร์ศิริราชพยาบาล มหาวิทยาลัยมหิดล จำแนกตามภาควิชาที่เรียน โดยการวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบทางเดียว (One - Way ANOVA) ดังตารางที่ 6 และ 7

ตารางที่ 6 จำนวน ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของการบริหารงานด้านวิชาการ และการบริการของฝ่ายการศึกษาหลังปริญญา จำแนกตามภาควิชาที่เรียน

ภาควิชา	จำนวน	การบริหารงานด้านวิชาการ		การบริการของฝ่ายการศึกษาหลังปริญญา	
		\bar{X}	SD	\bar{X}	SD
กุมารเวชศาสตร์	47	3.76	0.31	3.71	0.47
จักษุวิทยา	22	3.94	0.34	3.65	0.45
จิตเวชวิทยา	21	3.97	0.53	3.94	0.54
ตจวิทยา	12	3.61	0.17	3.32	0.35
พยาธิวิทยา	6	3.76	0.20	3.51	0.32
พยาธิวิทยาคลินิก	2	3.80	0.28	3.89	0.16
นิติเวชวิทยา	9	3.14	0.60	3.07	0.62
รังสีวิทยา	58	3.70	0.43	3.64	0.39
วิสัญญีวิทยา	48	3.80	0.16	3.58	0.32
เวชศาสตร์ฟื้นฟู	13	3.95	0.42	4.05	0.53
สูติศาสตร์-นรีเวชวิทยา	27	3.74	0.15	3.48	0.22
ศัลยศาสตร์	94	3.75	0.32	3.68	0.31
ศัลยศาสตร์ออร์โธปิดิกส์	30	3.78	0.11	3.48	0.16
โสต นาสิก ลาริงซ์วิทยา	20	3.70	0.30	3.16	0.32
อายุรศาสตร์	119	4.02	0.34	3.86	0.46
รวม	528	3.82	0.36	3.67	0.44

จากตารางที่ 6 พบว่า กลุ่มตัวอย่าง มีคะแนนเฉลี่ยการบริหารงานด้านวิชาการอยู่ระหว่าง 3.14 – 4.02 ส่วนคะแนนเฉลี่ยการบริการของฝ่ายการศึกษาหลังปริญญาอยู่ระหว่าง 3.07 – 4.05

ตารางที่ 7 ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบทางเดียวของการบริหารงานด้านวิชาการ และการบริการของฝ่ายการศึกษาหลังปริญญา จำแนกตามภาควิชาที่เรียน

ตัวแปร	แหล่งความแปรปรวน	SS	df	MS	F	p-value
การบริหารงานด้านวิชาการ	ระหว่างกลุ่ม	12.29	14	0.87	8.18	0.00
	ภายในกลุ่ม	55.06	513	0.10		
	รวม	67.35	527			
การบริการของฝ่ายการศึกษาหลังปริญญา	ระหว่างกลุ่ม	20.42	14	1.45	9.34	0.00
	ภายในกลุ่ม	80.12	513	0.15		
	รวม	100.54	527			

จากตารางที่ 7 พบว่า กลุ่มตัวอย่างที่มีภาควิชาที่เรียนต่างกันมีการรับรู้เกี่ยวกับการบริหารงานด้านวิชาการและการบริการของฝ่ายการศึกษาหลังปริญญาคณะแพทยศาสตร์ศิริราชพยาบาล มหาวิทยาลัยมหิดล แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ทดสอบความแตกต่างของคะแนนเฉลี่ยเป็นรายคู่ด้วยวิธีการของ Scheffe โดย (Dunnett's T₃) ดังตาราง 8

ตารางที่ 8 ผลการทดสอบความแตกต่างของคะแนนเฉลี่ยเป็นรายคู่เกี่ยวกับแนวทางการบริหารงาน
ด้านวิชาการ ของฝ่ายการศึกษาหลังปริญญา คณะแพทยศาสตร์ศิริราชพยาบาล
มหาวิทยาลัยมหิดล ที่มีภาควิชาเรียนต่างกัน

ภาควิชา เรียน		1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
	\bar{X}	3.76	3.94	3.97	3.61	3.76	3.80	3.14	3.70	3.80	3.95	3.74	3.75	3.78	3.70	4.02
1.กุมารเวชศาสตร์	3.76	-	0.99	0.96	1.00	1.00	1.00	0.02*	1.00	1.00	1.00	1.00	1.00	1.00	1.00	0.10
2.จักษุวิทยา	3.94		-	1.00	0.89	1.00	1.00	0.00	0.87	1.00	1.00	0.99	0.97	1.00	0.98	1.00
3.จิตเวชศาสตร์	3.97			-	0.80	1.00	1.00	0.00	0.74	1.00	1.00	0.97	0.90	0.99	0.94	1.00
4.ตจวิทยา	3.61				-	1.00	1.00	0.74	1.00	1.00	0.94	1.00	1.00	1.00	1.00	0.25
5.พยาธิวิทยา	3.76					-	1.00	0.54	1.00	1.00	1.00	1.00	1.00	1.00	1.00	1.00
6.พยาธิวิทยา คลินิก	3.80						-	0.95	1.00	1.00	1.00	1.00	1.00	1.00	1.00	1.00
7.นิติเวชศาสตร์	3.14							-	0.07	0.01**	0.00	0.07	0.01**	0.03*	0.20	0.00
8.รังสีวิทยา	3.70								-	1.00	0.96	1.00	1.00	1.00	1.00	0.00
9.วิสัญญีวิทยา	3.80									-	1.00	1.00	1.00	1.00	1.00	0.39
10.เวชศาสตร์ ฟื้นฟู	3.95										-	1.00	0.99	1.00	0.99	1.00
11.สูติศาสตร์ - นรีเวชวิทยา	3.74											-	1.00	1.00	1.00	0.34
12.ศัลยศาสตร์	3.75												-	1.00	1.00	0.00
13.ศัลยศาสตร์ ออร์โธปิดิกส์	3.78													-	1.00	0.58
14.โสต นาสิก ลาริงซ์วิทยา	3.70															0.33
15. อายุรศาสตร์	4.02															-

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ.05, **มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จากตารางที่ 8 พบว่าแพทย์ประจำบ้านมีความคิดเห็นต่อการบริหารงานด้านวิชาการ
ของฝ่ายการศึกษาหลังปริญญา คณะแพทยศาสตร์ศิริราชพยาบาล แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทาง
สถิติที่ระดับ 0.01 ระหว่างแพทย์ประจำบ้านภาควิชานิติเวชศาสตร์กับแพทย์ประจำบ้านภาควิชา
วิสัญญีวิทยา และ ภาควิชานิติเวชศาสตร์และภาควิชาศัลยศาสตร์ และพบว่าความแตกต่างกันอย่าง

มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ระหว่างแพทย์ประจำบ้านภาควิชากุมารเวชศาสตร์และภาควิชา
นิติเวชศาสตร์ ส่วนคู่อื่นๆ ไม่พบความแตกต่างกัน

ตารางที่ 9 ผลการทดสอบความแตกต่างของคะแนนเฉลี่ยเป็นรายคู่เกี่ยวกับแนวทางการ
บริการของฝ่ายการศึกษาหลังปริญญา คณะแพทยศาสตร์ศิริราชพยาบาล มหาวิทยาลัยมหิดล ที่มีภาควิชา
เรียนต่างกัน

ภาควิชา เรียน	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	
\bar{X}	3.71	3.65	3.94	3.32	3.51	3.89	3.07	3.64	3.58	4.05	3.48	3.68	3.48	3.16	3.86	
1. กุมารเวช ศาสตร์	3.71	-	1.00	0.99	0.81	1.00	1.00	0.14	1.00	1.00	0.91	0.97	1.00	0.96	0.02*	0.99
2. จักษุวิทยา	3.65		-	0.97	0.98	1.00	1.00	0.48	1.00	1.00	0.86	1.00	1.00	1.00	0.31	0.98
3. จิตเวช ศาสตร์	3.94			-	0.18	0.97	1.00	0.01**	0.84	0.58	1.00	0.32	0.92	0.28	0.00	1.00
4. ตจวิทยา	3.32				-	1.00	1.00	1.00	0.95	1.00	0.10	1.00	0.83	1.00	1.00	0.13
5. พยาธิวิทยา	3.51					-	1.00	0.54	1.00	1.00	0.99	1.00	1.00	1.00	1.00	0.99
6. พยาธิวิทยา คลินิก	3.89						-	0.94	1.00	1.00	1.00	1.00	1.00	1.00	0.96	1.00
7. นิติเวชวิทยา	3.07							-	0.30	0.57	0.00	0.92	0.14	0.91	1.00	0.00
8. รังสีวิทยา	3.64								-	1.00	0.65	1.00	1.00	1.00	0.08	0.63
9. วิสัญญีวิทยา	3.58									-	0.40	1.00	1.00	1.00	0.33	0.24
10. เวชศาสตร์ ฟื้นฟู	4.05										-	0.20	0.77	0.17	0.00	1.00
11. สูติศาสตร์- นรีเวชวิทยา	3.48											-	0.98	1.00	0.90	0.14
12. ศัลยศาสตร์	3.68												-	0.97	0.01**	0.74
13. ศัลยศาสตร์ ออร์โธปิดิกส์	3.48													-	0.89	0.09
14. โสต นาสิก ลาริงซ์วิทยา	3.16														-	0.00
15. อายุรศาสตร์	3.86															-

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ.05, **มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จากตารางที่ 9 พบว่าแพทย์ประจำบ้านมีความคิดเห็นต่อการบริการของฝ่ายการศึกษา หลังปริญญา คณะแพทยศาสตร์ศิริราชพยาบาล แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 ระหว่างแพทย์ประจำบ้านภาควิชาจิตเวชศาสตร์กับภาควิชานิติเวชศาสตร์ และแพทย์ประจำบ้าน ภาควิชาศัลยศาสตร์กับแพทย์ประจำบ้านภาควิชาโสต นาสิก ลาริงซ์วิทยา และพบว่าความแตกต่าง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ระหว่างแพทย์ประจำบ้านภาควิชากุมารเวชศาสตร์กับ ภาควิชาโสต นาสิก ลาริงซ์วิทยาส่วนคู่อื่นๆ ไม่พบความแตกต่าง

ตอนที่ 4 สรุปคำถามปลายเปิดโดยแบ่งเป็นด้านและแจกแจงความถี่

ตารางที่ 10 สรุปคำถามปลายเปิดในแต่ละด้าน และแจกแจงความถี่และนำผลสรุปรายละเอียด ไว้ในภาคผนวก ก

ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับด้านการบริหารงานด้านวิชาการ	ความถี่	ร้อยละ
1.ด้านการบริหารหลักสูตร	2	0.37
2.ด้านการจัดการเรียนการสอน		
2.1 วิชาเรียน	4	0.75
2.2 อุปกรณ์การเรียน	4	0.75
2.3 ฟังความคิดเห็นของผู้เรียน	1	0.18
2.4 สื่อการเรียนการสอน	2	0.37
3.ด้านการประเมิน การทดสอบ และ การวัดผลการเรียนการสอน	1	0.18

ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการบริการของฝ่ายการศึกษาหลังปริญญา	ความถี่	ร้อยละ
1.อาคารสถานที่ในการฝึกอบรม	3	0.56
2.หอพักแพทย์ประจำบ้าน	6	1.13
3.การให้บริการของเจ้าหน้าที่	5	0.94

จากตารางที่ 10 มีผู้ตอบแบบสอบถามปลายเปิด จำนวน 28 คน จากกลุ่มตัวอย่าง 528 คนคิดเป็นอัตราส่วนร้อยละ 4.73

บทที่ 5

สรุปอภิปรายผลการวิจัย และข้อเสนอแนะ

การวิจัยเรื่องการศึกษาการบริหารงานด้านวิชาการและการบริการของฝ่ายการศึกษาหลังปริญญา คณะแพทยศาสตร์ศิริราชพยาบาล มหาวิทยาลัยมหิดล ผู้วิจัยได้สรุปอภิปรายผลการวิจัย และข้อเสนอแนะตามลำดับดังต่อไปนี้

สรุปผลการวิจัย

1. ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็น แพทย์ประจำบ้าน ชั้นปีที่ 2 – 5 ที่กำลังศึกษาอยู่ ณ คณะแพทยศาสตร์ศิริราชพยาบาล มหาวิทยาลัยมหิดล
2. การบริหารงานด้านวิชาการและการบริการของฝ่ายการศึกษาหลังปริญญา คณะแพทยศาสตร์ศิริราชพยาบาล มหาวิทยาลัยมหิดล การบริหารงานด้านวิชาการและด้านการบริหารหลักสูตร โดยภาพรวมอยู่ในระดับดี และพิจารณารายด้านพบว่า
 - 2.1 การศึกษาการบริหารงานด้านวิชาการการจัดการเรียนการสอนของฝ่ายการศึกษาหลังปริญญา คณะแพทยศาสตร์ศิริราชพยาบาล มหาวิทยาลัยมหิดล โดยภาพรวมและพิจารณารายด้านอยู่ในระดับดี
 - 2.2 การศึกษาการบริหารงานด้านวิชาการการประเมิน การทดสอบ และการวัดผลการเรียนการสอนของฝ่ายการศึกษาหลังปริญญา คณะแพทยศาสตร์ศิริราชพยาบาล มหาวิทยาลัยมหิดล โดยภาพรวมและพิจารณารายด้านอยู่ในระดับดี
 - 2.3 การศึกษาการบริหารงานด้านวิชาการ สื่อการเรียนการสอนของฝ่ายการศึกษาหลังปริญญา คณะแพทยศาสตร์ศิริราชพยาบาล มหาวิทยาลัยมหิดล โดยภาพรวมและพิจารณารายด้านอยู่ในระดับดี
 - 2.4 การศึกษาการบริหารงานด้านการบริการอาคารสถานที่ในการฝึกอบรม ของฝ่ายการศึกษาหลังปริญญา คณะแพทยศาสตร์ศิริราชพยาบาล มหาวิทยาลัยมหิดล โดยภาพรวมและพิจารณารายด้านอยู่ในระดับดี
 - 2.5 การศึกษาการบริหารงานด้านการบริการหอพักแพทย์ประจำบ้านของฝ่ายการศึกษาหลังปริญญา คณะแพทยศาสตร์ศิริราชพยาบาล มหาวิทยาลัยมหิดล โดยภาพรวมและพิจารณารายด้านอยู่ในระดับพอใช้

2.6 การศึกษาการบริหารงานด้านการบริการการให้บริการของเจ้าหน้าที่ของฝ่ายการศึกษาหลังปริญญา คณะแพทยศาสตร์ศิริราชพยาบาล มหาวิทยาลัยมหิดล โดยภาพรวมและพิจารณารายด้านอยู่ในระดับดี

3. กลุ่มตัวอย่างที่มีชั้นปีต่างกัน มีการรับรู้เกี่ยวกับการบริหารงานด้านวิชาการและการบริการของฝ่ายการศึกษาหลังปริญญา คณะแพทยศาสตร์ศิริราชพยาบาล มหาวิทยาลัยมหิดล ไม่แตกต่างกัน

4. การวิเคราะห์ความแตกต่างเป็นรายคู่ จากกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามภาควิชาที่เรียน มีการรับรู้เกี่ยวกับการบริหารงานด้านวิชาการและการบริการของฝ่ายการศึกษาหลังปริญญา คณะแพทยศาสตร์ศิริราชพยาบาล มหาวิทยาลัยมหิดล แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

อภิปรายผลจากการวิจัย

จากผลการวิจัยการบริหารงานด้านวิชาการและการบริการของฝ่ายการศึกษาหลังปริญญา คณะแพทยศาสตร์ศิริราชพยาบาล มหาวิทยาลัยมหิดล ด้านวิชาการ ได้แก่ การบริหารหลักสูตร การจัดการเรียนการสอน การประเมิน การทดสอบและการวัดผลการเรียนการสอน ส่วนด้านการบริการ ได้แก่ สื่อการเรียนการสอน อาคารสถานที่ในการฝึกอบรม หอพักแพทย์ประจำบ้าน การอำนวยความสะดวก โดยศึกษาจาก หน่วยงานต้นสังกัด ระดับชั้นที่ศึกษาของแพทย์ประจำบ้าน สาขาวิชาที่เรียน มีประเด็นสำคัญที่ควรนำมาอภิปรายดังนี้

1. ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับการศึกษาการบริหารงานด้านวิชาการและการบริการของฝ่ายการศึกษาหลังปริญญา คณะแพทยศาสตร์ศิริราชพยาบาล มหาวิทยาลัยมหิดล โดยภาพรวมอยู่ในระดับดี ซึ่งได้แก่ การจัดการเรียนการสอนอยู่ในระดับดีที่สุด ทั้งนี้อาจเป็นเพราะคณะแพทยศาสตร์ศิริราชพยาบาล มีเนื้อหาของแต่ละรายวิชาที่จัดให้นักศึกษาแพทย์เรียนมีความทันสมัย สอดคล้องกับความต้องการของสังคม เอกสารประกอบการเรียนการสอนเข้าใจง่าย มีการจัดการเรียนการสอนมุ่งเน้นให้นักศึกษามีกระบวนการคิดอย่างมีขั้นตอนและมีเหตุผล มีการเชื่อมโยงความรู้ทางด้านทฤษฎีกับด้านปฏิบัติมีความสัมพันธ์กัน และมีสื่อการเรียนการสอนที่ใช้ประกอบการสอนช่วยให้แพทย์ประจำบ้านเข้าใจเนื้อหาได้ดีขึ้น นอกจากนี้ยังมีการเปิดโอกาสให้แพทย์ประจำบ้านแสดงความคิดเห็นและซักถามปัญหาในการเรียน และแพทย์ประจำบ้านมีโอกาสเท่าเทียมกันในการเรียนรู้ความหลากหลายของคนไข้ที่เป็นกรณีศึกษา ซึ่งสอดคล้องกับพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 อ้างถึงใน (สุนันท์ สุขสวัสดิ์ 2552 : 58) ซึ่งได้ระบุไว้ในมาตรา 22 ว่า การจัดการศึกษาต้องยึดหลักว่าผู้เรียนทุกคนมีความสามารถเรียนรู้พัฒนาตนเองได้ และถือว่าผู้เรียนมีความสำคัญที่สุด กระบวนการจัดการศึกษาต้องส่งเสริมให้ผู้เรียนสามารถ

พัฒนาตามธรรมชาติและเต็มตามศักยภาพ สอดคล้องกับงานวิจัยของทิพย์วรรณ หันหาบุญ (2544 : 79) ที่ศึกษาสภาพแวดล้อมทางวิชาการของการจัดการศึกษาในหลักสูตรวิทยาศาสตร์มหาบัณฑิต คณะทรัพยากรชีวภาพและเทคโนโลยี มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าธนบุรี ตามความคิดเห็นของนักศึกษา พบว่า สภาพแวดล้อมด้านการจัดการเรียนการสอนว่ามีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก รองลงมาคือการใช้บริการของเจ้าหน้าที่ อาจเป็นเพราะว่าคณะแพทยศาสตร์ศิริราชพยาบาล มีการอำนวยความสะดวกในการให้บริการ (การลงทะเบียน การจัดกลุ่มปฏิบัติงาน การจัดทำทะเบียน) ข้อมูลมีความถูกต้อง เจ้าหน้าที่ให้บริการมีความเป็นมิตรช่วยเหลือดี คณะฯมีทุนดำเนินงาน และ ทุนนำเสนองานในประเทศและต่างประเทศให้เพียงพอกับความจำเป็น โดยสนับสนุนทั้งค่าลงทะเบียน ค่าเดินทาง ค่าใช้จ่ายต่าง ๆ วิธีการและขั้นตอนในการให้ทุนสะดวก โปร่งใส ตรวจสอบได้ ในด้านสวัสดิการรักษาพยาบาล เมื่อนักศึกษาแพทย์ที่เจ็บป่วยสามารถเข้ารับการรักษาพยาบาลได้ตลอด 24 ชั่วโมง ด้านนันทนาการ คณะฯมีหอกีฬาซึ่งเป็นแหล่งผ่อนคลายความเครียดและสร้างเสริมสุขภาพทั้งด้านร่างกาย จิตใจ สังคม ด้านห้องสมุดและระบบเวชสารสนเทศ คณะฯมีแหล่งค้นคว้าหาข้อมูลเพื่อการศึกษาด้วยตนเองได้ตลอด 24 ชั่วโมง ด้านหอพัก คณะฯมีศูนย์พักอาศัย และมีรถรับ-ส่ง 24 ชั่วโมง ระหว่างหอพักและคณะแพทยศาสตร์ศิริราชพยาบาล เพื่ออำนวยความสะดวก ความปลอดภัยในการเดินทาง และลดเวลาเดินทาง อีกทั้งมีการสนับสนุนการเรียนรู้ ทักษะชีวิตและความเอื้ออาทร ซึ่งแพทย์ประจำบ้านสามารถเรียนเป็นกลุ่มนอกเวลาเรียน สามารถขึ้นไปปฏิบัติงานนอกเวลาที่หอผู้ป่วยได้สะดวก ปลอดภัยและและมีอุปกรณ์เสริมการศึกษาหาความรู้และนันทนาการเช่น คอมพิวเตอร์ อินเทอร์เน็ต ซึ่งสอดคล้องกับสำเนา ขจรศิลป์ (2538 : 7) ที่กล่าวว่า การจัดบริการนิติตจะต้องเป็นไปเพื่อส่งเสริมพัฒนาการในทุกด้านของนิติต เพื่อสร้างประสบการณ์ในการพัฒนาตนเองในการจัดบริการที่สำคัญ เช่น บริการอาหาร บริการแนะแนว บริการสุขภาพอนามัย และบริการจัดหางานทั้งนี้เพื่อช่วยลดหรือขจัดปัญหาต่างๆให้แก่ นิติต เพื่อช่วยให้ นิติตเป็นบุคคลที่สมบูรณ์ทั้งสติปัญญา สังคม อารมณ์ ร่างกายและจิตใจ สอดคล้องกับงานวิจัยของยุพา ภู่นพคุณดี (2549) ที่ศึกษาเรื่องความพึงพอใจของนักศึกษาที่มีต่อการให้บริการของสำนักบริการทางวิชาการและทดสอบ ศูนย์กลางสถาบันเทคโนโลยีราชมงคล พบว่า นักศึกษามีความพึงพอใจต่อการให้บริการของสำนักบริการทางวิชาการและทดสอบว่ามีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก ส่วนหอพักแพทย์ประจำบ้านอยู่ในระดับพอใช้ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากคณะแพทยศาสตร์ศิริราชพยาบาล มีข้อจำกัดในด้านการขยายพื้นที่และจำนวนแพทย์ประจำบ้านที่มีเพิ่มขึ้น ห้องเรียนมีเสียงรบกวนจากการก่อสร้างและรถยนต์ สวัสดิการร้านอาหารที่คณะฯจัดให้ไม่เพียงพอและเหมาะสมกับจำนวนแพทย์ประจำบ้าน เพิ่มขึ้นทุกปี นอกจากนี้สนามกีฬาประเภทต่างๆ ที่คณะฯจัดให้ก็ยังมีไม่เพียงพอ จึงเป็นจุดอ่อนในด้านอาคารสถานที่ สำหรับกิจกรรมกีฬา การสร้าง

เสริมสุขภาพเป็นนโยบายสำคัญเรื่องหนึ่งของคณะแพทยศาสตร์ศิริราชพยาบาลสนับสนุน เนื่องจากการสร้างเสริมสุขภาพเป็นการพัฒนาคน ซึ่งเป็นทรัพยากรสำคัญของประเทศให้มีสุขภาพที่สมบูรณ์แข็งแรง มีคุณภาพชีวิตที่ดี และมีอายุยืนยาว อีกทั้งประหยัดค่าใช้จ่ายมากกว่าการซ่อมแซมสุขภาพเป็นอันมาก แต่เนื่องจากปัจจุบันสถานที่ออกกำลังกาย ที่เปิดให้บริการบน ชั้น 13 อาคารจอดรถ 2 หอกีฬาศิริราชสัมพันธ์ นั้นมีพื้นที่จำกัดและอุปกรณ์สำหรับการออกกำลังกายมีจำนวนไม่เพียงพอต่อการให้บริการ ดังที่ประทุม นพคุณ (2535 : 134-135) กล่าวว่าอาคารสถานที่เป็นส่วนสำคัญยิ่งของสถานศึกษา เนื่องจากเป็นสถานที่เรียน ฝึกปฏิบัติงาน ทำงาน จัดกิจกรรมต่างๆ และพักผ่อนหย่อนใจ อาคารสถานที่และบริเวณที่สวยงามสะอาด ร่มรื่นน่าอยู่ ก็จะทำให้นิสิตนักศึกษา มีความรู้สึกศรัทธา สบายใจ อารมณ์แจ่มใสเป็นการปลูกฝังเรื่องความมีระเบียบวินัยไปในตัวด้วย ซึ่งสอดคล้องกับผลงานวิจัยของจันทร์เพ็ญ หงษ์ทอง (2545 : 94) ที่ศึกษาเรื่องสภาพแวดล้อมที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษาของคณะแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ พบว่า นิสิตแพทย์มีทัศนคติว่าสภาพแวดล้อมด้านอาคารสถานที่มีความเหมาะสมอยู่ในระดับปานกลาง นอกจากนี้ยังสอดคล้องกับผลงานวิจัยของกิตติพร พิณิชการ (2548 : 67) ที่ศึกษาเรื่องทัศนคติของนิสิตที่มีต่อสภาพแวดล้อมของคณะทันตแพทยศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย พบว่า นิสิตมีทัศนคติว่าสภาพแวดล้อมด้านอาคารสถานที่ว่ามีความเหมาะสมอยู่ในระดับปานกลาง

เมื่อพิจารณาจากสมมติฐาน ผลการเปรียบเทียบการศึกษากิจการบริการงานด้านวิชาการและการบริการของฝ่ายการศึกษาหลังปริญญา คณะแพทยศาสตร์ศิริราชพยาบาล มหาวิทยาลัยมหิดล การเปรียบเทียบการศึกษากิจการบริการงานด้านวิชาการและการบริการของฝ่ายการศึกษาหลังปริญญา คณะแพทยศาสตร์ศิริราชพยาบาล มหาวิทยาลัยมหิดล จำแนกตามหน่วยงานต้นสังกัดพบว่า โดยภาพรวมไม่แตกต่างกัน เมื่อพิจารณารายด้านไม่แตกต่างกันทั้งด้านวิชาการและด้านการบริการ เป็นเพราะฝ่ายการศึกษาระดับหลังปริญญา คณะแพทยศาสตร์ศิริราชพยาบาลมีการบริหารงานด้านวิชาการและการบริการทุกภาควิชาเหมือนกัน ซึ่งสอดคล้องกับการวิจัยของ สำเนาวิ ขจรศิลป์ (2538 : 7) ที่กล่าวว่า การจัดบริการนิสิตจะต้องเป็นไปเพื่อส่งเสริมพัฒนาการในทุกด้านของนิสิต เพื่อสร้างประสบการณ์ในการพัฒนาตนเองในการจัดบริการที่สำคัญ เช่น บริการอาหาร บริการแนะแนว บริการสุขภาพอนามัย และบริการจัดหางาน 61 ทั้งนี้เพื่อช่วยลดหรือขจัดปัญหาต่างๆ ให้แก่นิสิต เพื่อช่วยให้นิสิตเป็นบุคคลที่สมบูรณ์ทั้งสติปัญญา สังคม อารมณ์ ร่างกายและจิตใจ

การเปรียบเทียบการศึกษากิจการบริการงานด้านวิชาการและการบริการของฝ่ายการศึกษาหลังปริญญา คณะแพทยศาสตร์ศิริราชพยาบาล มหาวิทยาลัยมหิดล จำแนกตามชั้นปีต่างกัน พบว่า โดยภาพรวมไม่แตกต่างกัน เมื่อพิจารณารายด้านไม่แตกต่างกันทั้งด้านวิชาการและด้านการบริการ เป็นเพราะคณะแพทยศาสตร์ศิริราชพยาบาล มีการบริหารจัดการทางด้านวิชาการ โดยมีวัตถุประสงค์

ของการเรียนการสอนที่แน่นอนและตรงกับหลักสูตรตามที่แพทยสภากำหนด และการบริการของฝ่ายการศึกษาหลังปริญญาได้มีการบริการ ตอบข้อซักถามและช่วยเหลือแพทย์ประจำบ้าน เจ้าหน้าที่การศึกษาของภาควิชาเหมือนไม่ได้แยกการบริการตามชั้นปี ซึ่งสอดคล้องกับการวิจัยของ (อมรชัย ตันติเมธ อ่างใน นางอุบลศรี อ่อนพลี 2546 : 16) การบริหารการศึกษาเป็นศิลป์ เพราะการนำเอาความรู้ทางการบริหารการศึกษาไปใช้นั้น ผู้บริหารต้องรู้จักประยุกต์ใช้ให้เหมาะสมกับ คน วัตถุประสงค์ สถานที่ สิ่งแวดล้อม บรรยากาศหรือสถานการณ์ซึ่งแตกต่างกัน

การเปรียบเทียบการศึกษากิจการงานด้านวิชาการและการบริการของฝ่ายการศึกษาหลังปริญญา คณะแพทยศาสตร์ศิริราชพยาบาล มหาวิทยาลัยมหิดล จำแนกตามสาขาวิชาที่เรียน พบว่าโดยภาพรวมไม่แตกต่างกัน เมื่อพิจารณารายด้านแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ ทางด้านวิชาการพบว่าแพทย์ประจำบ้านมีความคิดเห็นต่อการบริการงานด้านวิชาการของฝ่ายการศึกษาหลังปริญญา คณะแพทยศาสตร์ศิริราชพยาบาล แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 ระหว่างแพทย์ประจำบ้านสาขาวิชาจักษุวิทยากับแพทย์ประจำบ้านสาขาวิชานิติเวชศาสตร์ และพบว่าความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ระหว่างแพทย์ประจำบ้านสาขาวิชานิติเวชศาสตร์กับสาขาวิชาเวชศาสตร์ฟื้นฟู ส่วนคู่อื่นๆ ไม่พบความแตกต่างกัน และทางด้านการบริการ พบว่าแพทย์ประจำบ้านมีความคิดเห็นต่อการบริการของฝ่ายการศึกษาหลังปริญญา คณะแพทยศาสตร์ศิริราชพยาบาล แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 ระหว่างแพทย์ประจำบ้านสาขาวิชากุมารเวชศาสตร์กับสาขาวิชาโสต นาสิก ลาริงซ์วิทยา และแพทย์ประจำบ้านสาขาวิชาศัลยศาสตร์กับแพทย์ประจำบ้านสาขาวิชาโสต นาสิก ลาริงซ์วิทยา และพบว่าความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ระหว่างแพทย์ประจำบ้านสาขาวิชานิติเวชศาสตร์กับสาขาวิชาจิตเวชศาสตร์ , สาขาวิชานิติเวชศาสตร์ กับสาขาวิชาเวชศาสตร์ฟื้นฟู และสาขาวิชาอายุรศาสตร์และสาขาวิชาศัลยศาสตร์ออร์โทปิดิกส์ ส่วนคู่อื่นๆ ไม่พบความแตกต่างกัน เนื่องจากคณะแพทยศาสตร์ศิริราชพยาบาล มีวัตถุประสงค์ของการเรียนการสอนที่แน่นอนและตรงกับหลักสูตรตามที่แพทยสภากำหนด ซึ่งจะตรงกับความต้องการของแพทย์ประจำบ้านที่เข้ามาศึกษาตามวิชาสาขาที่ตนเองต้องการหาความรู้เพิ่มเติม ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ (สุพากรณ์ เฉลิมวุฒิ 2551 : 53) ที่กล่าวว่า การเข้ารับการศึกษาของแพทย์เป็นสิ่งสำคัญสำหรับการศึกษาเพิ่มเติมในแต่ละสาขาวิชาอย่างลึกซึ้ง เพื่อให้ทันกับพัฒนาการต่างๆ ของโรคที่เกิดขึ้นใหม่อยู่เสมอ และเพื่อรักษาผู้ป่วยให้หายจากความเจ็บป่วย ทุกข์ทรมาน การเลือกสถาบันเพื่อเข้ารับการศึกษาเพิ่มมีแรงผลักดันจากเหตุผลต่างๆ ได้แก่ ด้านลักษณะของสถาบันที่เข้ารับการศึกษา ด้านบริบทสังคม และด้านการประกอบอาชีพ ซึ่งจากแรงผลักดันเหล่านี้ทำให้แพทย์ที่ต้องการเข้ารับการศึกษาเพิ่มมาพิจารณาเพื่อเลือกสถาบัน

หรือสาขาวิชาตรงตามที่ตนเองต้องการศึกษาอย่างแท้จริง ดังนั้นสถาบันที่จัดฝึกอบรมจึงควรตระหนักในการจัดฝึกอบรมให้มีคุณภาพ ตอบสนองความต้องการในการพัฒนาตนเองของแพทย์

ข้อเสนอแนะในการศึกษาวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรศึกษาสภาพแวดล้อมที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษาของคณะแพทยศาสตร์ในด้านอื่นๆ เช่นด้านวิชาการ ด้านการบริหาร ด้านอาจารย์ที่ปรึกษา เป็นต้น
2. ควรศึกษาเปรียบเทียบสภาพแวดล้อมที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษาของคณะแพทยศาสตร์ศิริราชพยาบาลกับคณะแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยอื่นๆ เพื่อเป็นการพัฒนาการจัดการเรียนการสอนและการบริการของคณะแพทยศาสตร์ศิริราชพยาบาล

บรรณานุกรม

ภาษาไทย

- กมลรัตน์ หล้าสุวงษ์. 2528. จิตวิทยาการศึกษา (Educational Psychology). กรุงเทพมหานคร : คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร.
- กระทรวงศึกษาธิการ. 2550. กรอบแผนอุดมศึกษาระยะยาว 15 ปี ฉบับที่ 2 (พ.ศ.2551-2565). กรุงเทพมหานคร : สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา.
- กองจิตวิทยาและการนำพา. 2554. จิตวิทยาเบื้องต้น. นครนายก : กรมนักเรียนนายร้อยรักษาพระองค์โรงเรียนนายร้อยพระจุลจอมเกล้า.
- จำรอง เงินดี . 2545. “กระบวนการเรียนรู้”. ใน : จำรอง เงินดี และ ทิพย์วัลย์ สุรินยา, บรรณาธิการ จิตวิทยาทั่วไป (General Psychology). กรุงเทพมหานคร : จามจรีโปรดักท์.
- จิราภา เต็งไตรรัตน์. 2554. “การเรียนรู้”. ใน สิทธิกร วิชชาวุธ และคณะ. จิตวิทยาทั่วไป. กรุงเทพมหานคร: ห้างหุ้นส่วนจำกัด สามลดดา.
- เชียรศรี วิวิธสิริ. 2527. จิตวิทยาการเรียนรู้ของผู้ใหญ่. กรุงเทพมหานคร : คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร.
- ปราณี รามสูต. 2528. จิตวิทยาการศึกษา. กรุงเทพมหานคร : เจริญกิจ.
- ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์. 2543. จิตวิทยาการศึกษา. กรุงเทพมหานคร : ศูนย์สื่อเสริมกรุงเทพ.
- เกษทิพย์ ศรีชัยศิลป์. 2549. ความรู้เบื้องต้นของหลักสูตร.
- พรณี ช. เจนจิต . 2538. จิตวิทยาการเรียนการสอน พิมพ์ครั้งที่ 4. กรุงเทพมหานคร : ต้นอ้อแกรมมี.
- มหาวิทยาลัยนเรศวร. 2554. “การศึกษา คือ ?” [ออนไลน์]. เข้าถึงเมื่อ : 5 พฤษภาคม 2554. จาก [www.nubkk.nu.ac.th/.../239571%20นโยบายการศึกษา%20ผศ.../...](http://www.nubkk.nu.ac.th/.../239571%20นโยบายการศึกษา%20ผศ.../)
- สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ. 2555. “แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่สิบเอ็ด พ.ศ. 2555-2559.” [ออนไลน์]. เข้าถึงเมื่อ : 29 มกราคม 2555. จาก <http://www.nesdb.go.th/Portals/0/news/plan/p11/plan11.pdf>.
- คู่มือแพทย์ประจำบ้าน. 2554. คณะแพทยศาสตร์ศิริราชพยาบาล มหาวิทยาลัยมหิดล.
- เทคนิคการสู่มตัวอย่าง .2548. มยุรี ศรีชัย : วิ.เจ. พรินต์ติ้ง กรุงเทพฯ.
- อมรชัย ดันดิเมธ. 2548. ความหมายของการบริหารการศึกษา , การบริหารการศึกษา 2548 (เอกสารอัดสำเนา).
- กมล สุดประเสริฐ. 2552. ความหมายของหลักสูตร 2552 (เอกสารอัดสำเนา).

- สุพาภรณ์ เถลิมวุฒิ. 2551. แรงจูงใจของแพทย์ประจำบ้านในการเลือกเข้ารับการศึกษาที่คณะแพทยศาสตร์ศิริราชพยาบาล วิทยานิพนธ์ คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒประสานมิตร.
- สุนันท์ สุขสวัสดิ์. 2552. สภาพแวดล้อมที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษาของคณะแพทยศาสตร์ศิริราชพยาบาล ในทัศนะของนักศึกษาแพทย์วิทยานิพนธ์ คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒประสานมิตร.
- อุบลศรี อ่อนพลี. 2550. การศึกษาการบริหารความสัมพันธ์ของสถานศึกษาอาชีวศึกษากับสถานประกอบการ.
- ทิพย์วรรณ หันหาบุญ. 2544.79. สภาพแวดล้อมทางวิชาการของการจัดการศึกษาในหลักสูตรวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต คณะทรัพยากรชีวภาพและเทคโนโลยี มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าธนบุรี ตามความคิดเห็นของอาจารย์ นักศึกษา และผู้สำเร็จการศึกษา. ปรินญาณิพนธ์ กศ.ม. (การอุดมศึกษา). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- สำเนาวั ขจรศิลป์. 2537. มิติใหม่ของกิจการนักศึกษา 1: พื้นฐานและบริการนักศึกษา พิมพ์ครั้งที่ 1 กรุงเทพฯ: ภาควิชาการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์
- กิตติพร พิณิชการ. 2548. ทัศนะของนิสิตที่มีต่อสภาพแวดล้อมคณะทันตแพทยศาสตร์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ปรินญาณิพนธ์ กศ.ม. (การอุดมศึกษา). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- จันทร์เพ็ญ หงษ์ทอง. 2545. สภาพแวดล้อมที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษาของคณะแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ตามทัศนะของนิสิตแพทย์. ปรินญาณิพนธ์ กศ.ม. (การอุดมศึกษา) กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- ยุพา ภู่นพคุณ. 2549. ความพึงพอใจของนักศึกษาที่มีต่อการให้บริการของสำนักบริการทางวิชาการ และทดสอบ ศูนย์กลางสถาบันเทคโนโลยีราชมงคล. สารนิพนธ์ กศ.ม. (การบริหารการศึกษา). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- หวน พิณรุฬพันธ์. 2549. เบื้องต้นเกี่ยวกับการบริหารการศึกษา นนทบุรี : พิณรุฬพันธ์การพิมพ์.

ภาษาอังกฤษ

Hilgard, E.R. and Bower, G.H. 1984. Theories of learning. Englewood Cliffs, New Jersey :
Prentice Hall.

Klein, Josephine. 1987. *Our Need for Others and its Roots in Infancy*. London: Tavistock
Publications.

A. J. Romiszowski. 1992. ความหมายของสื่อการเรียนการสอน, ทางด้านการออกแบบ การพัฒนา
และการประเมินผลสื่อการเรียนการสอนของมหาวิทยาลัยซีราคิวส์.

Heinich และคณะ. 1996. ความหมายของสื่อการเรียนการสอน, ศาสตราจารย์ภาควิชาเทคโนโลยี
ระบบการเรียนการสอน ของมหาวิทยาลัยอินเดียน่า.

ภาคผนวก ก
ประวัติผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือ

รายนามผู้เชี่ยวชาญ

ตรวจสอบภาษา และความเที่ยงตรงของเนื้อหา จำนวน 5 ท่าน โดยมีรายนามดังนี้

1. ศาสตราจารย์ นายแพทย์ชัยรัตน์ ฉายากุล
2. ดร.กมล สุดประเสริฐ
3. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สมหมาย จันทรเรือง
4. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ สุสารี ประคิมกิจ
5. ดร.นันทกาญจน์ ชินประหัยฐ์

ศาสตราจารย์ นายแพทย์ชัยรัตน์ ฉายากุล

การศึกษา

	คุณวุฒิ	สาขาวิชา	สำเร็จการศึกษาจากสถาบัน
2540	Certificate	Fellowship in Medicine (Nephrology)	Brigham and Women's Hospital, Harvard Medical School, Boston, U.S.A.
2535	ว.ว.	อายุรศาสตร์โรคไต	คณะแพทยศาสตร์ศิริราชพยาบาล มหาวิทยาลัยมหิดล
2533	ว.ว.	อายุรศาสตร์ทั่วไป	คณะแพทยศาสตร์ศิริราชพยาบาล มหาวิทยาลัยมหิดล
2531	ป.ชั้นสูง	วิทยาศาสตร์การแพทย์ คลินิก (อายุรศาสตร์)	บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหิดล
2527	พ.บ. (เกียรตินิยม)		คณะแพทยศาสตร์ศิริราชพยาบาล มหาวิทยาลัยมหิดล
2525	วท.บ. (เกียรตินิยม)	วิทยาศาสตร์การแพทย์	มหาวิทยาลัยมหิดล

สังกัด - ภาควิชาอายุรศาสตร์ คณะแพทยศาสตร์ศิริราชพยาบาล มหาวิทยาลัยมหิดล

2551 – 2554 ตำแหน่งรองคณบดีฝ่ายการศึกษาหลังปริญญา คณะแพทยศาสตร์ศิริราช
พยาบาล มหาวิทยาลัยมหิดล

งานวิจัยที่สนใจหรือมีความชำนาญการ

1. โรคไตทางพันธุกรรม
2. Membrane transport disorders
3. การประกันคุณภาพการศึกษา

ผลงานวิจัยหรือผลงานทางวิชาการ ที่ได้รับการตีพิมพ์เผยแพร่ในวารสารทางวิชาการที่เชื่อถือได้ในรอบ
๕ ปี

1. Wongtrakul P, Shayakul C, Parichatikanond P, et al. Immunohistochemical study for the diagnosis of Alport's syndrome. J Med Assoc Thai 2006; 89 Suppl 5:S171-81.

2. Parichatikanond P, Chawanasuntorapoj R, Shayakul C, et al. An analysis of 3,555 cases of renal biopsy in Thailand. J Med Assoc Thai 2006; 89 Suppl 2:S106-11.

3. Vareesangthip K, Panthongdee W, Shayakul C, Nitiyanant W, Ong-Aj-Yooth L. Abnormal kinetics of erythrocyte sodium lithium countertransport in patients with diabetic nephropathy in Thailand. J Med Assoc Thai 2006; 89 Suppl 2:S48-53.

ดร. กมล สูดประเสริฐ

การศึกษา

- 2475 ร.ร. อนุบาลบางกระพ้อ (ครูทอง ยศศรี) สมทบสอบ ป ๓ ร.ร. วัดเสม็ดเหนือ
- 2479 ร.ร. วัดแจ้ง(เจียมประชาชนุกุล) สอบได้ ป.๔
- 2482 ร.ร. มัชฌมบางคล้าประชาศึลปี สอบได้ ม.๓
- 2485 ร.ร. ปัญจพิทยาคาร
- 2485-2487 ร.ร. เบญจมาราชรังษฤษฏี สอบได้ ม. ๖
- 2490-2492 ศึกษาด้วยตนเองประโยคครูพิเศษประถม(พ.ป)
- 2493-2495 ศึกษาด้วยตนเองประโยคครูพิเศษมัธยม (พ.ม.)
- 2499-2501 มหาวิทยาลัยเคนเนเวอร์ ปริญญาตรี (B.A.) มลรัฐโคโรลาโด สหรัฐอเมริกา
- 2503-2505 ปริญญาโท (ก.ศ.ม.) จิตวิทยาพัฒนาการ
- 2509-2511 M.A. และ Graduate Study (Development Education) มหาวิทยาลัย สแตนฟอร์ดมลรัฐแคลิฟอร์เนีย สหรัฐอเมริกา
- 2524-2525 Ph. D. (Foundation of Education) มหาวิทยาลัยฟลอริดา สเตต มลรัฐฟลอริดา สหรัฐอเมริกา

ประวัติการทำงาน

- 2488 ครูโรงเรียนมัธยมบางคล้าประชาศึลปี(โรงเรียนราษฎร์) อ. บางคล้า จ.ฉะเชิงเทรา
- 2490 ครูโรงเรียนประถมศึษาวัดไผ่แก้ว อ. บางคล้า จ. ฉะเชิงเทรา
- 2492-2501 รักษาการครูใหญ่โรงเรียนวัดแจ้ง(เจียมประชาชนุกุล) อ. บางคล้า จ. ฉะเชิงเทรา
- ครูโรงเรียนวัดโสธร ช่วยราชการในหน้าที่ศึษานิเทศก์สามัญศึษา จ. ฉะเชิงเทรา
- 2505 ครูประจำกรม กรมสามัญศึษา กระทรวงศึษาธิการ
- 2508-2509 ครูโททำหน้าที่ศึษานิเทศก์ หัวหน้าแผนกวิชาวัดผลการศึษา กรมสามัญศึษา ศึษานิเทศก์เอก กรมสามัญศึษา หัวหน้าแผนกวิชาวัดผลการศึษา
- 2516-2517 หัวหน้ากองการวิจัยการศึษา กรมวิชาการ กระทรวงศึษาธิการ(ศช) ผู้อำนวยการสำนักงานทดสอบทางการศึษา กรมวิชาการ (ศช.)
- 2522 รองอธิบดี กรมวิชาการ (ศช)
- 2529 ผู้ตรวจราชการ กระทรวงศึษาธิการ
- 2530 เกษียณอายุราชการ

ประวัติการทำงานหลังเกษียณอายุราชการ

- 2530 ผู้เชี่ยวชาญ สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ (World Bank)
- 2531-2533 ผู้เชี่ยวชาญ กรมการศึกษานอกโรงเรียน (UNDP-NORE Programme)
- 2533 ที่ปรึกษา โครงการพัฒนาแห่งสหประชาชาติ (UNDP) ส.ป.ป. ลาว
- 2533-2535 ผู้เชี่ยวชาญ กรมการศึกษานอกโรงเรียน (UNDP-NEIP Programme)
- 2534-2537 ที่ปรึกษา ศูนย์วิจัยพัฒนาระหว่างประเทศ (IDRC Canada) ส.ป.ป. ลาว
- 2536 ผู้ประเมิน โครงการพัฒนาการศึกษาของ ส.ป.ป. ลาว (Ecole Sans Frontiers-ESF of France)
- 2536-2540 ที่ปรึกษา โครงการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ กระทรวงศึกษาธิการ (UNDP-BOET Programme)
- 2536 ที่ปรึกษา องค์กรแรงงานระหว่างประเทศ (International Labour Organization-ILO) ศึกษา แรงงานในประเทศไทย และประเทศ ลาว
- 2537-2538 ที่ปรึกษาโครงการพัฒนาแห่งสหประชาชาติ UNDP ประเทศเมียนมาร์
- 2539 ปรึกษาคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยฟลอริดา สหรัฐอเมริกา
- 2536-2538 ที่ปรึกษาประจำ คณะกรรมการการศึกษา สภาผู้แทนราษฎร
- 2538 อนุกรรมการพัฒนาข้าราชการครู ก.ค. กระทรวงศึกษาธิการ
- 2540-2543 กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ สภาวิชาการ สภาสถาบันราชภัฏ
- 2542 อนุกรรมการการปฏิรูปครูและบุคลากรการศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ
- 2542 อนุกรรมการการปฏิรูปการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ
- 2542 อนุกรรมการการปฏิรูปการถ่ายโอนและเทียบเท่าของการเรียนรู้กระทรวงศึกษาธิการ
- 2542 ประธานอนุกรรมการการปฏิรูปการประกันคุณภาพการศึกษากระทรวงศึกษาธิการ
- 2543 ที่ปรึกษาประจำ คณะกรรมการการศึกษาและวัฒนธรรม วุฒิสภา
- 2543 ผู้อำนวยการ โครงการศึกษาศาสตร์มหบัณฑิต มหาวิทยาลัยสยาม
- 2546 อาจารย์ประจำและคณะกรรมการบริหารบัณฑิตวิทยาลัยศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสยาม

ผลงานด้านการวิจัย

- 1976 Kamol Sudaprasert, *Examination System Reform in Thailand* , mimeographed paper presented to Unesco, Bangkok, Thailand
- 1981 Kamol Sudaprasert and Vichai Tansiri, *Regional Disparity of Education Development in Thailand*, a paper presented to International Institute for Educational Planning (IIEP) Unesco, Paris
- 2539 กมล สูดประเสริฐ และสุนทร สุนันท์ชัย, การปฏิรูปการศึกษาในประเทศไทย สหรัฐอเมริกา, รายงานการวิจัย นำเสนอสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2539
- 2539 กมล สูดประเสริฐ และสุนทร สุนันท์ชัย, วิสัยทัศน์ทางการศึกษา:ทิศทางที่ไทยต้อง ทบทวน, รายงานการวิจัย นำเสนอ สำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย พ.ศ. 2539
- 2540 กมล สูดประเสริฐ ,รายงานการสังเคราะห์การปฏิรูปการศึกษาของประเทศต่างๆและ วิเคราะห์เปรียบเทียบกับการศึกษาไทย ,เอกสารนำเสนอสำนักงาน คณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ
- 2540 กมลสูดประเสริฐ และสุนทร สุนันท์ชัย, ระบบการประเมินคุณภาพและมาตรฐาน การศึกษา : ระดับก่อนอุดมศึกษา, เอกสารวิจัย นำเสนอสำนักงานคณะกรรมการ การศึกษาแห่งชาติ
- 2540 กมล สูดประเสริฐ และสุนทร สุนันท์ชัย , การศึกษาขั้นพื้นฐาน, เอกสารการวิจัย นำเสนอ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ
- 2542 กมล สูดประเสริฐ และสุนทร สุนันท์ชัย, รายงานเรื่อง การศึกษาเปรียบเทียบกฎหมาย เกี่ยวกับการศึกษาภาคบังคับของต่างประเทศ, เอกสารวิจัยนำเสนอ สำนักงาน คณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ
- 2542 กมล สูดประเสริฐ และสุนทร สุนันท์ชัย, การประชุมสุดยอดเกี่ยวกับการจัดการศึกษา ก่อนวัยเรียนของมลรัฐมิชิแกน รายงานต่อสภานิติบัญญัติ กันยายน 1999, เอกสาร แปลและเรียบเรียง นำเสนอสำนักงาน คณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ
- 2542 กมล สูดประเสริฐ การปฏิรูปการศึกษาของมลรัฐฟลอริดา: แผน A+ ของบุช / โบรแกนเพื่อการศึกษา, เอกสารแปลนำเสนอสำนักงานคณะกรรมการการศึกษา แห่งชาติ
- 2543 กมล สูดประเสริฐ หลักสูตรแห่งชาติฉบับแก้ไขปรับปรุง สำหรับปี 2000 สิ่งใดที่ เปลี่ยนแปลง ? (ประเทศสหราชอาณาจักร), เอกสารแปลนำเสนอสำนักงาน คณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ

- 2543 กมล สูดประเสริฐ การจัดการศึกษาปฐมวัย, รายงานการวิจัยนำเสนอสำนักงาน
คณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ
- 2543 กมล สูดประเสริฐ โครงการ Head Start: สำนักบริหารเพื่อเด็กและครอบครัว, เอกสาร
แปลนำเสนอ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ
- 2543 กมล สูดประเสริฐ โครงการ Smart Start เพื่อเด็กๆและครอบครัวชาวอเมริกัน แครโรไล
นาเหนือ, เอกสารแปล นำเสนอสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ
- 2543 กมล สูดประเสริฐ การแนะแนวสำหรับองค์กรบริหารการศึกษาท้องถิ่น(LEAs) เรื่อง
การเตรียมแหล่งการเรียนรู้เกี่ยวกับการลดขนาดชั้นเรียนของเด็กเล็ก ของสำนักงานแคว้น
เวลส์ (Wales), เอกสารแปลนำเสนอสำนักงาน คณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ
- 2543 กมล สูดประเสริฐ รายงานการวิจัยเรื่องดัชนีความสำเร็จของการปฏิรูปการศึกษา,
เอกสารนำเสนอสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ
- 2544 กมล สูดประเสริฐ รายงานการวิจัยเรื่องการบริหารและการจัดการศึกษาแบบกระจาย
อำนาจเอกสารนำเสนอสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ
- 2548 กมล สูดประเสริฐ และคณะ ใน มหาวิทยาลัยสยาม การพัฒนาอาจารย์ใน
ระดับอุดมศึกษาไทย เอกสารนำเสนอ สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. สมหมาย จันทร์เรือง

การศึกษา

- 2513 นิติศาสตรบัณฑิต มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์
- 2519 ครุศาสตรบัณฑิต (การมัธยมศึกษา)
- 2525 ศิลปศาสตรบัณฑิต(รัฐศาสตร์) มหาวิทยาลัยรามคำแหง
- 2525 ศึกษาศาสตรบัณฑิต (การบริหารการศึกษา) มหาวิทยาลัยสุโขทัยนครราชสีมา
- 2528 นิเทศศาสตรบัณฑิต (การผลิตหนังสือพิมพ์) มหาวิทยาลัยสุโขทัยนครราชสีมา
- 2530 เกษตรศาสตรบัณฑิต (การผลิตพืช) มหาวิทยาลัยสุโขทัยนครราชสีมา
- 2538 ศิลปศาสตรบัณฑิต (มานุษยวิทยา) มหาวิทยาลัยรามคำแหง
- 2545 คหกรรมศาสตรบัณฑิต (ธุรกิจอาหาร) มหาวิทยาลัยสุโขทัยนครราชสีมา
- 2551 แพทย์แผนไทยบัณฑิต มหาวิทยาลัยสุโขทัยนครราชสีมา
- 2526 ครุศาสตรมหาบัณฑิต (การอุดมศึกษา) จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
- 2529 นิติศาสตรมหาบัณฑิต จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
- 2540 พัฒนาบริหารศาสตรมหาบัณฑิต สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์
- 2536 ครุศาสตรดุษฎีบัณฑิต (การอุดมศึกษา) จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ประวัติการทำงาน

- 2526-ปัจจุบัน อาจารย์เสริม สาขานิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยนครราชสีมา
- 2540-2551 กรรมการพิจารณาร่างกฎหมายของกระทรวงมหาดไทย
- 2542-ปัจจุบัน ผู้ช่วยบรรณาธิการจุลสารข่าวของเนติบัณฑิตสภา
กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิและอาจารย์พิเศษคณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัย
ราชวิทยาลัย
- 2544-ปัจจุบัน ผู้สมทบศาลทรัพย์สินทางปัญญาและการค้าระหว่างประเทศกลาง
- 2548-ปัจจุบัน กรรมการในคณะกรรมการจัดทำวารสารไทยของสำนักงานเสริมสร้าง
เอกลักษณ์ของชาติ
- 2551 กรรมการของคณะกรรมการวินิจฉัย เรื่องคัดค้านและปัญหาหรือข้อโต้แย้งใน
คณะกรรมการการเลือกตั้ง
- 2544-ปัจจุบัน ผู้ช่วยอธิการบดีและคณบดีคณะนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยสยาม

ผลงานทางวิชาการ

หนังสือกฎหมายธุรกิจ , หนังสือหลักการจัดการ , หนังสือกฎหมายหุ้นส่วนบริษัท , หนังสือกฎหมายพาณิชย์ , หนังสือร่วางไทย , หนังสือพัฒนาการการศึกษาไทย , หนังสือระบบศาลและพระธรรมนูญศาลยุติธรรม หนังสือความรู้เบื้องต้นด้านทรัพย์สินทางปัญญา , หนังสือกฎหมายการศึกษา , หนังสือกฎหมายการโรงแรมและการท่องเที่ยว หนังสือหลักการบริหารการศึกษา

ผลงานทางการวิจัย

แผน 15 ปี ทบวงมหาวิทยาลัย (2533) , การศึกษาเอกชน(2542) ,ลิขสิทธิ์ในงานวิชาการ (2551)

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ สุสารี ประคินกิจ

การศึกษา

สำเร็จการศึกษาปริญญาพยาบาลศาสตรบัณฑิต

สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาจิตวิทยาพัฒนาการ

กำลังศึกษาระดับดุษฎีบัณฑิต คณะวิทยาศาสตร์การกีฬา จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ประวัติการทำงาน

2539 - 2545 พยาบาลประจำการ โรงพยาบาลศิริราช

2545 – ปัจจุบัน ผู้ช่วยศาสตราจารย์ประจำ คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยสยาม

ผลงานทางวิชาการและผลงานวิจัย

หัวหน้าโครงการสัมพันธระหว่างแรงสนับสนุนทางสังคมกับความวิตกกังวลในคนไข้โรคติดต่อ HIV ของโรงพยาบาลสมุทรสาคร

กรณีศึกษาพฤติกรรมเสี่ยงทางสุขภาพของท่องเที่ยวต่างชาติที่ถนนข้าวสาร

ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยคัดสรรกับความเครียดที่เกิดจากความขัดแย้งในความคิดเห็นทางการเมืองและพฤติกรรมการเผชิญความเครียดทางการเมืองของคนไทยในเขตภาคีเจริญ

งานวิจัย องค์กรห่วงใย ใส่ใจสุขภาพพนักงาน

ผลการออกกำลังกาย เดิน แกว่งแขนสมาธิ ตามวิธีพุทธต่อการทำงานของเซลล์เยื่อปมั่งหลอดเลือด สมรรถภาพทางกาย ภาวะซึมเศร้าในผู้สูงอายุที่มีภาวะซึมเศร้า

ดร.นันทกาญจน์ ชินประหัยฐ์

การศึกษา

- 2540 สำเร็จการศึกษาปริญญาครุศาสตร์บัณฑิต (เกียรตินิยมอันดับสอง) จาก คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
- 2544 สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิจัยการศึกษา ภาควิชาวิจัยการศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
- 2553 สำเร็จการศึกษาปริญญาครุศาสตรดุษฎีบัณฑิต สาขาวิธีวิทยาการวิจัย การศึกษา ภาควิชาวิจัยและจิตวิทยาการศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย เมื่อปีการศึกษา 2553

ประวัติการทำงานและผลงาน

- 2544 - 2553 เป็นนักวิจัยอิสระ
- 2545 ผู้ประสานงานและจัดทำหลักสูตรการฝึกอบรม “โครงการฝึกอบรมเชิงปฏิบัติการการปฏิรูป การจัดการเรียนรู้ กลุ่มสาระภาษาต่างประเทศ (ภาษาอังกฤษ) กลุ่มสาระการเรียนรู้คณิตศาสตร์ และกลุ่มสาระการเรียนรู้วิทยาศาสตร์” ให้แก่นุเคราะห์ครูสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการ ประถม ศึกษาแห่งชาติ
- 2554 - 2555 เป็นอาจารย์ประจำบัณฑิตวิทยาลัยศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสยาม และ การทำงานทางด้านการวิจัยและการจัดฝึกอบรม
- 2555 ผู้ช่วยนักวิจัยประเมิน โครงการ “โครงการนักสืบสายน้ำ: เครือข่ายครู และนักเรียนสำรวจสภาพลำน้ำปิงและสาขา” ของมูลนิธิโลกสีเขียว
- เป็นผู้ช่วยนักวิจัย โครงการวิจัยและพัฒนาเพื่อปฏิรูปการเรียนรู้ทั้ง โรงเรียน (วพร.) เรื่อง การจัดการเรียนรู้แบบเน้นประสบการณ์เพื่อพัฒนา ความสามารถในการคิดของนักเรียน โรงเรียนสาธิตจุฬาลงกรณ์ มหาวิทยาลัย ฝ่ายประถม และมัธยม
- เป็นนักวิจัยและผู้ประสานงาน โครงการอบรมชุดกิจกรรมการวิจัย ปฏิบัติการ “Action Research on Environmental Education Experience for Reflective Practitioner Development” ในโครงการ สร้างความเข้มแข็งสิ่งแวดล้อมศึกษาในประเทศไทย (SEET)
- เป็นนักวิจัยโครงการการสังเคราะห์แนวทาง เทคนิค วิธีการ กระบวนการ นวัตกรรม การจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาการคิดของ ผู้เรียนระดับการศึกษา

ชั้นพื้นฐานทั้งในประเทศ และต่างประเทศ

นักวิจัยโครงการวิจัย: แนวทางการจัดการศึกษาชั้นพื้นฐานเพื่อการ
ประกอบอาชีพ ความร่วมมือระหว่างคณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์
มหาวิทยาลัย กับสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

เป็นนักวิจัยโครงการวิจัยชุมชนเพื่อพัฒนาและแก้ไขความเหลื่อมล้ำทาง
สังคมในกรุงเทพมหานคร

ประสบการณ์ด้านการสอน

ผู้ช่วยสอนวิชาสถิติพื้นฐาน การใช้โปรแกรม SPSS และวิจัยปฏิบัติการ
ในชั้นเรียน

ผู้สอนวิชาวิจัยทางการศึกษา

บทความ

บทความเรื่อง “การพัฒนาและทดลองใช้โปรแกรมการวิจัยปฏิบัติการในชั้น
เรียนเพื่อส่งเสริมการคิดไตร่ตรองของนิสิตครูระหว่างการฝึกประสบการณ์
วิชาชีพ” วารสารครุศาสตร์

วิทยานิพนธ์

ระดับปริญญาโท “การพัฒนาเทคนิคและเครื่องมือเก็บรวบรวมข้อมูลในการ
วัดการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองใน กิจกรรมโครงงานของนักเรียนระดับ
ประถมศึกษา”

ระดับปริญญาเอก “การพัฒนาโปรแกรมการวิจัยปฏิบัติการในชั้นเรียนเพื่อ
ส่งเสริมการคิดไตร่ตรองของนิสิตครูระหว่างการฝึกประสบการณ์วิชาชีพ:
การทดลองแบบพหุกรณีศึกษา”

ภาคผนวก ข

ประวัติอาจารย์ที่ปรึกษาการทำวิทยานิพนธ์

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. อรทิพา ส่องศิริ

การศึกษา

2517	อนุปริญญาพยาบาลผดุงครรภ์และอนามัย คณะแพทยศาสตร์ศิริราชพยาบาล
2522	ครุศาสตรบัณฑิต (พยาบาล) จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
2537	การศึกษามหาบัณฑิต (จิตวิทยาแนะแนว) มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
2545	การศึกษาศุภบัณฑิต (การอุดมศึกษา) มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

ประวัติการทำงาน

2517-2528	พยาบาลประจำการ โรงพยาบาลศิริราช
2529-2536	นักวิชาการศึกษา กองงานวิทยาลัยพยาบาล กระทรวงสาธารณสุข
2536-2539	ผู้จัดการฝ่ายทรัพยากรมนุษย์ โรงพยาบาลธนบุรี 1
2538-2547	อาจารย์ประจำคณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยสยาม
2547-ปัจจุบัน	คณบดีคณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยสยาม

ผลงาน

1. ด้านการส่งเสริมการพัฒนาศีลธรรม คุณธรรม และจริยธรรมของนักศึกษา ได้แก่
 - 1.1 เป็นผู้ริเริ่มก่อตั้งชมรมพุทธศาสตร์ ของมหาวิทยาลัยสยาม ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2543
 - 1.2 ก่อตั้งชมรมเพื่อนช่วยเพื่อน โดยมีการทำกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับการณรงค์ป้องกันโรคเอดส์ ใน สถานศึกษาและได้รับรางวัลจากเครือข่ายนักศึกษาป้องกันโรคเอดส์แห่งประเทศไทย และกระทรวงสาธารณสุขอย่างต่อเนื่อง
 - 1.3 สนับสนุนให้นักศึกษาของคณะพยาบาลศาสตร์ให้เข้ารับการสอบนักธรรมตรี โท เอก ทุกปี

1.1 ในช่วงปี 2554 มีปัญหาอุทกภัยครั้งใหญ่ ทางคณะพยาบาลศาสตร์ ได้ช่วยเหลือ โดยให้นักศึกษาและอาจารย์ไปร่วมออกหน่วยเพื่อเยียวยาปัญหาทางด้านจิตใจ ดูแลเรื่องการเจ็บป่วย และช่วยบรรเทาทุกข์เพื่อช่วยผู้ประสบภัยอย่างต่อเนื่อง จนได้รับใบประกาศเกียรติคุณจากทาง ช่อง 9 อสมท.

1.2 สนับสนุนให้นักศึกษาได้มีการจัดกิจกรรมต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนา ด้านศีลธรรมจนได้รับ โล่เกียรติคุณจากกระทรวงสาธารณสุขในการเป็นวิทยาลัยเอกชนต้นแบบ “กระบวนการเรียนรู้ด้วยหัวใจความเป็นมนุษย์ภายใต้วัฒนธรรมระบบครอบครัวเสมือน” ในปี ๒๕๕๕ และ โครงการ Friends Smile Together ของคณะพยาบาลศาสตร์ได้รับการคัดเลือกให้เป็น โครงการจิตอาสาที่เป็นแนวปฏิบัติที่ดี ในงานประชุมวิชาการประจำปี ๒๕๕๕ เครือข่าย สถาบันอุดมศึกษาเขตภาคกลาง

1.3 ให้ความสำคัญในการพัฒนานักศึกษาด้านคุณธรรมจริยธรรม โดยจัดกิจกรรม Home Room ให้นักศึกษาคณะพยาบาลศาสตร์ทุกชั้นปีอย่างต่อเนื่อง ตั้งแต่เริ่มเปิดคณะพยาบาล ศาสตร์

1.7 พัฒนานักศึกษาด้านบุคลิกภาพ โดยนักศึกษาจะเป็นต้นแบบในการแต่งกายชุด นักศึกษาที่เรียบร้อยดูกระเปียบ

1.8 พัฒนานักศึกษาโดยการปลูกฝังให้นักศึกษายึดหลักเศรษฐกิจพอเพียงในการ ดำเนินชีวิต มีการทำบัญชีรายรับ รายจ่าย

1.9 มีการพัฒนานักศึกษาให้เข้าร่วมกิจกรรมสวดมนต์ก่อนนิทราเพื่อขัดเกลา จิตใจให้เป็นพุทธศาสนิกชนที่ดีอย่างสม่ำเสมอ

1.10 ส่งเสริมให้นักศึกษาเข้าร่วมกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับพุทธศาสนาทุกกิจกรรม เช่น การแข่งสวดมนต์

2. วิชาการด้านศีลธรรม คุณธรรม และจริยธรรม

2.1 รับเชิญเป็นวิทยากรบรรยายเกี่ยวกับจริยธรรมกับบทบาทความเป็นครูให้แก่ สถาบันการศึกษาหลายแห่งอย่างต่อเนื่อง

2.2 รับเชิญเป็นวิทยากรในการทำกลุ่มสัมพันธวิธีเรื่องคุณภาพการให้บริการให้กับ โรงพยาบาลในเครือธนบุรี และ โรงพยาบาลอื่นๆทั้งภาครัฐและเอกชนอย่างต่อเนื่อง

2.3 รองประธานสภาวัฒนธรรมเขตภาคีเจริญ

3. การประกอบสัมมาอาชีพ และประสบความสำเร็จสามารถถือเป็นแบบอย่างที่ดีแก่ บุคคลอื่น

3.1 ดำเนินการเปิดคณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยสยาม และบริหารจัดการ จน บัณฑิตเป็นที่ยอมรับ

3.2 ริเริ่มโครงการใหม่ๆและโครงการต่างๆที่เป็นประโยชน์ต่อสังคม เช่นชมรม เพื่อนช่วยเพื่อน การสร้างความเข้มแข็งให้ชุมชนใกล้มหาวิทยาลัย

3.3 ปลุกจิตสำนึกด้านคุณธรรมจริยธรรมให้กับนักศึกษาอย่างต่อเนื่อง

3.4 สร้างจิตสำนึกให้อาจารย์ตระหนักถึงการประพฤติตนเป็นแบบอย่างที่ดีแก่นักศึกษาทั้งด้านความซื่อสัตย์ ความรับผิดชอบ ความกตัญญู ความตรงต่อเวลา ความเมตตากรุณาอย่างต่อเนื่อง

3.5 มีแนวคิดใหม่ๆที่เป็นประโยชน์แก่หน่วยงานและสังคมตลอดเวลาไม่หยุดนิ่ง

3.6 เป็นผู้นำสาขาวิชาพยาบาลศาสตร์ภาคเอกชน โดยได้รับการเลือกตั้งให้เป็น ประธานสาขา

3.7 มุ่งมั่นในการพัฒนาตนเองในด้านการปฏิบัติงานและการศึกษาอย่างต่อเนื่อง

รางวัล / เกียรติบัตร หรือเกียรติคุณ ที่เคยได้รับ

1. ได้รับโล่ที่ระลึกจากทูลกระหม่อมหญิงอุบลรัตนราชกัญญา สิริวัฒนาพรรณวดี องค์ ประธานมูลนิธิคุณพุ่มในการสนับสนุนกิจกรรมมูลนิธิคุณพุ่ม เมื่อปี 2549

2. นักบริหารดีเด่น ประจำปี ๒๕๕๐ สาขาบริหารการศึกษาวិชาการพยาบาล องค์กร เข้มแข็ง ชาติไทยมั่นคง (วารสารเส้นทางไทย)

3. เครื่องราชอิสริยาภรณ์ดิเรกคุณาภรณ์ (เบญจมาติเรกคุณาภรณ์)

ภาคผนวก ก

รายละเอียดจากคำถามปลายเปิด

1. ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับด้านการบริหารงานด้านวิชาการ

1.1 ด้านการบริหารหลักสูตร

1.1.1 อยากให้อาจารย์ให้โอกาสแพทย์ประจำบ้าน ร่วมให้ความคิดเห็นในการจัดหลักสูตรอบรม เพื่อให้สัมฤทธิ์สูงสุดในการอบรม ยกตัวอย่างเช่น แพทย์ประจำบ้าน internal medicine ปีที่ 2 มีเวลาในการอบรมในแต่ละหน่วยก่อนข้างน้อยคือหน่วยละ 1 เดือน ซึ่งไม่สามารถปฏิเสธได้ว่า แต่ละหน่วย มีความหลากหลายของวิชาการ และ ความบ่อยในการพบผู้ป่วยในโรคนั้น บ่อยไม่เท่ากัน การแบ่ง rotation อาจต้องมีการจัดสรรเวลาที่ได้ให้ได้สัดส่วนมากขึ้น

1.2 ด้านการจัดการเรียนการสอน

- 1.2.1 อยากให้มีการสอนด้านงานวิจัยขั้นพื้นฐานอย่างเป็นระบบ
- 1.2.2 อยากให้อาจารย์ฟังความคิดเห็นของแพทย์ประจำบ้าน และในการด้าน วิชาการช่วยควบคุมการเสนอ Conference มี Modurator ช่วยให้แพทย์ประจำบ้าน
- 1.2.3 คอมพิวเตอร์ไม่เพียงพอต่อการใช้งาน
- 1.2.4 ควรจะมีเอกสารแจกทุกคาบการเรียนเพราะบางคนติดภาระงานบางอย่าง อาจมาเข้าเรียนไม่ได้
- 1.2.5 อยากให้มีการสอนเป็น point ว่าควรรู้อะไรบ้าง เพราะเนื้อหากว้างมาก บางทีนักเรียนอาจจับประเด็นไม่ถูก เพราะเคสที่พบในการทำงานก็เป็นเคสที่ซ้ำ ๆ ที่ไม่ได้พบบ่อย เวลาออกไปทำงานจริงข้างนอก
- 1.2.6 การเรียนการสอนน่าใช้กระดาษจะดีกว่า
- 1.2.7 วิชาวิทยาศาสตร์การแพทย์พื้นฐาน อยากให้สอนเน้นในสิ่งที่ Practical มากกว่าการเจาะลึกด้าน moicule
- 1.2.8 อยากได้ VDO ที่อัด สามารถ Download ได้ทาง Internet
- 1.2.9 อยากได้สอนการบริหารแบบในเชิงปฏิบัติมากกว่านี้ ของเดิมค่อนข้างเป็น ทฤษฎี นำมาใช้จริงลำบาก
- 1.2.10 อยากให้เพิ่มระยะเวลาในการฝึกอบรม ช่วงปี 2 ตอนเข้าหน่วย เพราะ ความรู้ที่ได้เยอะมาก จากหน่วยต่าง ๆ แต่เวลาในหน่วยได้แค่ 4 สัปดาห์ คิดว่าไม่เพียงพอ
- 1.2.11 ดีแล้ว แต่ file vdo วิชาการเก่า เช่น MM , Topic Review Lecture หลายปี ก่อน ควรได้รับการแปลงและเก็บเป็นข้อมูล electronic files ให้ครบ เพราะมีประโยชน์ในการศึกษา ต่อด้วยตนเอง

1.2.12 อยากให้มีหลักสูตรภาษาอังกฤษ สำหรับแพทย์ประจำบ้านที่ต้องการเรียนเพิ่มเติม ไม่จำเป็นต้องสอบและคัดเฉพาะคนที่ได้คะแนนน้อยไปเรียน อยากให้มีหลักสูตร TOEFL ด้วยประโยชน์ในการศึกษาต่อด้วยตนเอง

1.3 การประเมิน การทดสอบ และการวัดผลการเรียนการสอน

1.3.1 อยากให้มีเฉลยข้อสอบหลังการสอบแต่ละครั้ง เพื่อจะได้ทราบแนวการคิดแนวการวินิจฉัย

2. ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการบริการของฝ่ายการศึกษาระดับหลังปริญญา

2.1 สื่อการเรียนการสอน

-

2.2 อาคารสถานที่ในการฝึกอบรม

2.2.1 อยากได้บรรยากาศที่สบาย ๆ เป็นกันเองในการทำงาน
2.2.2 สถานที่ตรวจคนไข้ผู้ป่วยนอก OPD อุปกรณ์การตรวจไม่เพียงพอกับปริมาณผู้ป่วยที่มาก การจัดแพทย์ตรวจให้ตรงสาขาในการ clear ผู้ป่วยที่แพทย์เวรไม่เหมาะสม

2.2.3 สถานที่ทำหัตถการไม่พอเพียง จำนวนพยาบาลไม่พอเพียง

2.2 หอพักแพทย์ประจำบ้าน

2.2.1 หอพักแพทย์ไม่เพียงพอ จำนวนคนต่อห้องมากเกินไป (8ไร่)
2.2.2 ที่จอดรถจะต้องเสียค่าใช้จ่าย
2.2.3 หอพักแพทย์เข้าพักได้ช้ามาก , ใต้ที่หอพักชำรุดเกินไป ไม่มีที่นอน
2.2.4 หอพักอยู่ไกล รอรถรับส่งนาน ควรมีรถรับส่งตลอดเวลา เพื่อความปลอดภัยในการมาอยู่เวร-กลับหอ
2.2.5 รถรับส่งที่หอพักแพทย์ 8 ไร่กับโรงพยาบาล จะไม่มีในช่วง 6-7 นาฬิกา ทำให้ไม่สะดวกในการเดินทาง

2.2.6 แม่บ้านหอพักบางคนขาดความกระตือรือร้นในการทำงาน น้ำประปาไม่ไหล/ของใช้เสีย แพทย์ต้องดำเนินการแจ้งซ่อมช่างประปาด้วยตัวเอง จึงมาซ่อมให้

2.3 การให้บริการของเจ้าหน้าที่

2.3.1 เจ้าหน้าที่ มีความตั้งใจในการให้บริการได้ดี
2.3.2 ควรมีช่องทางเสริมสำหรับการแก้ปัญหาทางตรงสำหรับผู้เข้ารับการศึกษาฝึกอบรมตลอด 24 ชั่วโมง

2.3.3 ในการสื่อสารกับแพทย์ทาง message เป็นช่องทางที่ดี แต่ควรให้ข้อมูลที่ละเอียดเพียงพอและชัดเจน เพราะแพทย์มีงานมาก ควรให้ข้อมูลก่อนถึงวันจริง มากกว่า 2 สัปดาห์ขึ้นไปและประสานงานกันให้มากขึ้น เพื่อลดความผิดพลาด

2.3.4 ควรติดต่อร้านรับเหมาตัดเสื้อ resident ใหม่ เนื่องจากตัดออกมาไซส์ไม่ได้มาตรฐาน ต้องนำไปแก้ไขทุกตัวละเป็นหลายคน ไซส์ใหญ่กว่าความเป็นจริง

2.3.5 อยากให้ลดค่าบริการลงบ้าง เพราะคนไข้เยอะมากจนทำให้การเรียนรู้น้อยลง เพราะหนี้อยู่กับการทำงาน service น่าจะมีจ้างหมอเฉพาะทางที่จบบอร์ดแล้วมาช่วยแบ่งเบา

ประวัติผู้เขียนวิทยานิพนธ์

ชื่อ – นามสกุล ผู้เขียน : นางสาวทิพย์ภรณ์ บุญประคอง
วัน เดือน ปี เกิด : 10 มีนาคม 2511
สถานที่เกิด : กรุงเทพมหานคร
การศึกษา : บริหารธุรกิจบัณฑิต สาขาคอมพิวเตอร์ธุรกิจ
มหาวิทยาลัยสยาม
ตำแหน่งและสถานที่ทำงาน : เจ้าหน้าที่บริหารงานทั่วไป
งานการศึกษาระดับหลังปริญญา ฝ่ายการศึกษาหลัง
ปริญญา คณะแพทยศาสตร์ศิริราชพยาบาล
มหาวิทยาลัยมหิดล

